

Брюксел, 14.12.2015 г.
COM(2015) 639 final

ANNEX 2

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Информационни листове по държави

към

Съобщение на Комисията

Инвестиции за работни места и заетост – извличане на максимални ползи от приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове

ПРИЛОЖЕНИЕ II: ИНФОРМАЦИОННИ ЛИСТОВЕ ПО ДЪРЖАВИ

СЪДЪРЖАНИЕ

АВСТРИЯ.....	3
БЕЛГИЯ.....	6
БЪЛГАРИЯ	9
ХЪРВАТИЯ	12
КИПЪР	15
РЕПУБЛИКА.....	18
ДАНИЯ.....	21
ЕСТОНИЯ.....	24
ФРАНЦИЯ.....	30
ГЕРМАНИЯ	33
ГЪРЦИЯ	36
УНГАРИЯ	39
ИРЛАНДИЯ.....	42
ИТАЛИЯ.....	45
ЛАТВИЯ	48
ЛИТВА	51
ЛЮКСЕМБУРГ	54
МАЛТА	57
НИДЕРЛАНДИЯ	60
ПОЛША	63
ПОРТУГАЛИЯ.....	66
РУМЪНИЯ.....	69
СЛОВАКИЯ	72
СЛОВЕНИЯ	75
ИСПАНИЯ.....	78
ШВЕЦИЯ	81
ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО	84

1. ЕСИ ФОНДОВЕТЕ В АВСТРИЯ

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

След етап на добро икономическо развитие, последван от слабо забавяне в резултат на кризата, изглежда че Австрия вече навлиза в етап, характеризиращ се с по-ниски темпове на растеж. Това може да затрудни постигането на целите ѝ, свързани с иновациите, пазара на труда и образованието, намаляването на емисиите на CO₂ и ефективността на ресурсите. Австрия показва конкретни слабости в сферата на иновациите и трансфера на технологии от научноизследователски институти към МСП, както и по отношение на частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД). Необходимо е страната да подобри предлаганото от нея образование в областта на науките и технологиите и възможностите за заетост в тази сфера. В по-общ план е необходимо да се помогне на по-възрастните хора, жените, младите хора и хората с мигрантски произход да подобрят своята пригодност за заетост. Също така е необходимо Австрия да подобри ефективността на своите ресурси, за да се справи с увеличаващите се емисии на CO₂, високите нива на използване на нитрати в селското стопанство и липсата на биологично разнообразие в горското стопанство. Препоръките за политиката от страна на ЕС към Австрия в рамките на европейския семестър засягат някои от тези проблеми, които са част от по-широкообхватните предизвикателства пред Австрия, свързани с пенсионната възраст, устойчивостта на пенсионната система, пазара на труда, образованието и квалификацията.

Основни приоритети и резултати

Като насърчават иновациите, научните изследвания и технологичното развитие, ЕСИ фондовете ще помогнат на Австрия да постигне своята цел да се превърне в иновационен лидер, както и амбициозната си цел по стратегията „Европа 2020“ за изразходване на 3,76 % от БВП за НИРД. ЕСИ фондовете ще подпомогнат научноизследователската инфраструктура и капацитети в области, в които Австрия е постигнала значителен успех на регионално равнище, както и ролята на страната във важни европейски проекти, като например в Консорциума за европейска научноизследователска инфраструктура и Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури. Ще бъдат разпределени 248 млн. EUR за НИРД в МСП, с което ще бъде увеличен броят на „технологичните лидери“, и за повишаване като цяло на иновативността на предприятията.

Ще бъдат изразходвани 792 млн. EUR за повишаване на конкурентоспособността на МСП с акцент върху селското стопанство, промишлеността, услугите и аквакултурите. Финансирането от ЕСИ ще допринесе за предвидените 3 % повишение годишно на броя нови стартиращи предприятия, по-специално в иновативни сектори и сектори с по-интензивно ползване на знания, и ще подпомогне за предвиденото увеличение на броя на МСП с 5 % годишно. Част от финансирането ще бъде използвано за подпомагане на Австрия да постигне своите цели за подобрена или нова ширококолентова инфраструктура за 2,3 млн. жители на селските райони до 2030 г. и за инвестиране в реструктуриране и модернизация на около 20 000 стопанства до 2023 г. наред с близо 650 проекта за сътрудничество.

Освен това ще бъдат използвани 231 млн. EUR за **намаляване на емисиите на CO₂** във всички сектори на икономиката. Това ще включва увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници от страна на дружествата от 10 % на 12—13 %, което ще им помогне да постигнат 5 % годишно увеличение на ефективността на ресурсите, и финансиране на местни и регионални стратегии за намаляване на CO₂. 1,27 млрд. EUR ще бъдат изразходвани за **адаптирането към изменението на климата, превенция на риска и управление на риска** в селските райони, а допълнителни 1,28

млрд. EUR ще бъдат инвестирани в **съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите** в селските райони. Средствата от ЕЗФРСР ще помогнат на Австрия да възстанови, съхрани и засили своето биологично разнообразие и системите на селското и горското стопанство с висока природозащитна стойност. Тя възнамерява повече от 83 % от нейната земеделска земя да бъдат обхванати от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие/ландшафтите, а 78 % — от договори за управление с цел подобряване на управлението на почвите. Подпомагане от ЕЗФРСР ще е налично за 75 % от земеделската земя на страната с цел разработване на устойчиво управление на водите. С финансиране от ЕФМДР ще бъде засилена устойчивостта на рибарството и аквакултурите, като се подобряват морските екосистеми и водното биологично разнообразие и се увеличи годишното производство на аквакултури с 5000 тона до 2023 г.

Финансиране от ЕСИ фондовете в размер на 123 млн. EUR ще бъде използвано за **насърчаване на устойчива и качествена заетост и за подпомагане на трудовата мобилност**, по-специално чрез подпомагане на интегрирано устойчиво развитие в избрани градски и селски райони и чрез подобряване на пригодността за заетост на по-възрастните работници, жените, младите хора (особено на тези с мигрантски произход) и други социални групи в риск от социално изключване; налични са 553 млн. EUR за насърчаване на **социалното приобщаване и за борба с бедността и дискриминацията**; те са предназначени главно за подпомагане на младите хора и социалните групи с мигрантски произход (включително ромите). Следователно приобщаващият растеж се подпомага с около 19 % от разпределените средства по линия на ЕСИ фондовете. Ще бъдат инвестирани 243 млн. EUR в **образование, обучение и професионално обучение за придобиване на умения и учене през целия живот**, по-специално за подобряване на резултатите от образованието на млади хора в неравностойно положение и за подпомагане на ученето през целия живот и професионалното обучение в областта на селското и горското стопанство. Очаква се близо 610 000 души да преминат обучение до 2023 г.

Използване на финансови и териториални инструменти

Австрия планира да разпредели 3 млн. EUR за **финансови инструменти** за капиталови инвестиции посредством фонда „HighTechFund Linz“ в Горна Австрия, чрез който се предоставя рисков капитал на нови, ориентирани към технологиите предприятия в тяхната предстартова/стартова фаза и на предприятия в етап на разрастване. Макар че инвестициите във финансови инструменти са значително по-ниски от цифрите за 2007—2013 г., Австрия успява да покрие своите нужди, като използва съществуващи национални инструменти, така че да не е необходимо да бъдат запълвани пропуски с финансирани от ЕСИ фондовете финансови инструменти.

27,2 млн. EUR (5 % от ЕФРР) ще бъдат използвани за интегрирано устойчиво градско развитие във Виена и Горна Австрия. Центърът за отговорно речно моделиране („Responsible River Modelling Centre“) във Виена ще получи съфинансиране, което ще допринесе за стратегията на ЕС за региона на река Дунав. Провинция Тирол ще получи 5,5 млн. EUR, за да послужи за тест за водено от общностите местно развитие в седем от нейните подрегиони. Очаква се местните партньорства в селските райони да създадат 800 работни места.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	2 (национални)	1	1	10

Налични средства (EUR)	978 349 432	3 937 551 997	6 965 000	1 061 990 384 ¹
-------------------------------	-------------	---------------	-----------	----------------------------

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Австрия е изпълнила всички приложими предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете. Преди приемането на програмите Комисията се е уверила, че Австрия е въвела необходимите регулаторни условия за подпомагане на научни изследвания и иновации, и по-специално, че е приложила стратегия за „интелигентна специализация“ на национално и регионално равнище.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Финансирането на Австрия от ЕСИ фондовете ще бъде координирано от федералното канцлерство и Австрийската конференция по териториално планиране. Страната намали броя на финансираните от ЕСИ фондовете програми от 13 през 2007—2013 г. на 4, с което опрости изпълнението. В момента има една програма по ЕФРР за цялата страна вместо девет регионални програми и една програма по ЕСФ вместо две. Австрия е намалила също броя на управляващите органи от 11 на 2. Броят на междинните органи по ЕФРР е намален от 36 на 16, като се увеличава административният капацитет както на одитните, така и на сертифициращите органи по ЕФРР. Тъй като важен междинен орган ще преустанови генерирането на разходи, подлежащи на финансиране по ЕСФ, Комисията ще наблюдава капацитета на Австрия за усвояване на средства по този фонд и ще следи за надеждността на новите системи за наблюдение и контрол.

4. Опростяване за бенефициерите

С цел допълнително намаляване на административната тежест за бенефициерите Австрия ще преразгледа свързаните с ЕФРР и ЕСФ национални правила в областта на допустимостта и разпоредбите от закона за бюджета с оглед на подобряване на тяхната последователност и съгласуваност. Тя ще въведе също системи за електронно управление, обхващащи заявления и докладване, и ще обмисли въвеждането на варианти на опростени разходи и стандартни таблици на единичните разходи в националните и регионалните правила в областта на допустимостта, когато е приложимо.

¹ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Австрия.

1. ЕСИ фондовете в Белгия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

След няколкогодишна стагнация Белгия се върна към растеж, повиши своята конкурентоспособност и подобри своята фискална рамка, докато нейният нарастващ държавен дълг се очаква да бъде стабилизиран на около 107 % от БВП през 2016 г. Независимо от това все още е необходимо тя да обезпечи своята финансова устойчивост и да се стреми към структурни реформи, да увеличи своето равнище на заетост и да продължава да подобрява своята конкурентоспособност.

Резултатите на Белгия спрямо целите ѝ по стратегията „Европа 2020“ и препоръките на ЕС за политиката в рамките на европейския семестър показват нуждата да се подобри функционирането на нейния пазар на труда, по-специално чрез намаляване на възпиращите финансови фактори за започване на работа, улесняване на достъпа до пазара на труда за конкретни целеви групи и справяне с недостига на умения и несъответствието между търсените и предлаганите умения. Необходимо е да се гарантира също, че работните заплати се развиват успоредно с производителността. В допълнение към това чрез по-ясно съсредоточаване върху модернизацията, иновациите и НИРД, Белгия би могла допълнително да подобри своите резултати относно аспектите на конкурентоспособността, които не са свързани с разходи. Ако Белгия иска да постигне своите цели за емисии на парникови газове до 2020 г., тя трябва да засили използването на устойчиви и мултимодални превозни средства. В допълнение към това, като стимулира производството на енергия от възобновяеми източници и енергийната ефективност, страната ще подобри цялостната си икономическа ефективност, ще намали своята зависимост от вноса, ще укрепи състоянието на платежния баланс, ще намали уязвимостта на икономиката си към външни ценови шокове и ще намали емисиите на парникови газове.

Белгия изпитва сериозен и разрастващ се проблем, свързан със задръстванията, и федералните и регионалните правителства все още не са изготвили конкретни мерки за справяне с него.

Основни приоритети и резултати

За периода 2014—2020 г. Белгия ще насочи ЕСИ фондовете към ключови тематични цели в съответствие с целите по стратегията „Европа 2020“.

Около 28 % от общите разходи по ЕСИ фондовете в Белгия ще бъдат насочени към насърчаване на **благоприятна за иновации бизнес среда**. Това от своя страна ще повиши конкурентоспособността, иновациите и резултатите от научните изследвания и ще стимулира развитието на електронната икономика. В този контекст Белгия ще акцентира върху развиването на **взаимодействие между предприятията, центровете за НИРД и висшето образование**. Около 8000 белгийски дружества ще получат подкрепа за производствени инвестиции, а около 1000 ще си сътрудничат с научноизследователски институции. Същевременно около 45 % от стопанствата ще бъдат модернизирани и реструктурирани с цел подобряване на тяхната конкурентоспособност.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подпомагане на Белгия да постигне равнище на **заетост** от 73,2 % до 2020 г. (в сравнение с 67,3 % през 2014 г.). Инвестиции на стойност около 1,1 млрд. EUR ще бъдат насочени към стимулиране на развитието на човешкия капитал и подобряване на участието на пазара на труда чрез **укрепване** на всички нива на **образованието**, насърчаване на социалното приобщаване и подпомагане на най-уязвимите групи в обществото (по-специално младите хора и дългосрочно безработните лица) да намерят работа. Целта е да се помогне на около 460

000 хора да намерят работа, да стартират собствен бизнес, да се върнат в системата на образованието или да участват в обучение.

В областта на енергетиката и изменението на климата 657 млн. EUR ще бъдат използвани за насърчаване на устойчивото и ефективно използване на природни ресурси и за осигуряване на необходимите инвестиции за подпомагане на преминаването към **нисковъглеродна икономика**, по-специално чрез инвестиции в **енергийна ефективност**. За периода 2014—2020 г. 114 млн. EUR от ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подобряване на енергийната ефективност на сградите (помещения на дружества, обществени сгради и жилищни сгради) и за подобряване на топлофикационната мрежа и високоефективното комбинирано производство на енергия. Посредством проекти, съфинансирани със средства от ЕСИ фондовете, Белгия ще бъде подпомогната да намали емисиите на парникови газове с около 11 000 тона еквивалент на CO₂ и да създаде допълнителен капацитет от 11 MW за производство на енергия от възобновяеми източници. 64 млн. EUR ще бъдат разпределени за преминаване към **енергийно ефективен транспортен сектор с намалени въглеродни емисии**. Заделените за рибарството средства от ЕСИ фондовете ще продължават да бъдат насочени към подобряване на устойчивостта на рибарството и аквакултурите, подобряване на морските екосистеми и водното биологично разнообразие и намаляване на нежелания улов. Що се отнася до селското стопанство, неговата модернизация стопанство в Белгия следва да бъде придружена от устойчиви селскостопански практики, екологично управление на земята и инвестиции в нови технологии. Определени са повече от 85 000 ha земя, за които ще бъде осигурено подпомагане за развиване на биологично земеделие, докато повече от 160 000 ha земя ще бъдат обхванати от агроекологични мерки и мерки в областта на климата.

Използване на финансови и териториални инструменти

Белгия насочва около 98 млн. EUR за финансови инструменти, които предимно подпомагат МСП и енергийната ефективност. Такива инструменти са планирани само за Валония и Брюксел, но не и за Фландрия. Белгия следва да разгледа по-внимателно възможността за използване на финансираните от ЕСИ фондовете финансови инструменти, наред със съществуващите национални и регионални инструменти.

Целта е чрез стратегии за водено от общностите местно развитие да се обхванат приблизително 70 % от населението в селските райони във Фландрия и една трета от това във Валония.

За Фландрия (Лимбург, Кемпен и Западна Фландрия) са планирани три интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Програмите за столичен регион Брюксел са изцяло свързани с градската среда. ИТИ за Лимбург и Кемпен ще включват преодоляване на проблемите, свързани с промишленото преустройство.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	7 (регионални)	2	1	7
Налични средства (EUR)	2 020 742 087	647 797 759	41 746 051	1 378 392 541 ²

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

² Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Белгия.

Предварителното условие, свързано със стратегията за интелигентна специализация, все още не е изцяло изпълнено за региона на Валония и столичен регион Брюксел и съответно са въведени планове за действие. Столичен регион Брюксел също разполага с план за действие по енергийните въпроси в рамките на своята програма в областта на ЕФРР.

3. Управление на ЕСИ фондовете

За периода 2014—2020 г. е решено Валония да продължи практиката на провеждане на съвместни заседания на комитетите за мониторинг на ЕФРР и ЕСФ. Заседанията на комитета за мониторинг на ЕЗФРСР ще бъдат провеждани отделно.

4. Опростяване за бенефициерите

В момента управляващите органи за ЕСИ фондовете планират засилване на използването на опростени варианти на разходите. Благодарение на увеличеното използване на ИКТ значително е намалена административната тежест за получателите на финансиране и публичните органи.

1. ЕСИ фондовете в България

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Икономическите резултати на България остават слаби по време на следкризисния период. След спад в икономическата дейност през 2009 г. растежът се колебае около 1 % на година. Дългосрочният устойчив растеж се забавя от структурни препятствия, като например несъответствието между търсените и предлаганите умения на пазара на труда, постоянното намаляване на населението в трудоспособна възраст, най-ниската производителност на труда и най-енергийно интензивното производство в Европейския съюз и неефективното управление на природните ресурси, например водите. Публичните услуги са неефективни и с ниско качество поради ограничения напредък на административната и съдебната реформа. В отговор на това препоръките за политиката в рамките на европейския семестър бяха насочени към пазара на труда, социалното приобщаване, качеството на образованието, благоприятната за иновации бизнес среда, енергийната ефективност и изграждането на административен капацитет. Тези приоритети са отразени в програмите по ЕСИ фондовете за 2014—2020 г в България, като ще бъдат инвестирани средства по всички 11 тематични цели.

Основни приоритети и резултати

ЕСИ фондовете ще допринесат за увеличаване на равнището на заетост, осигуряване на висококачествен човешки капитал посредством по-добро образование, повишаване на квалификацията и уменията и подобряване на здравето и здравеопазването, със специален акцент върху младите хора, възрастните хора и групите от населението в неравностойно положение, като например ромите. България се стреми да увеличи равнището на **заетост** за хората на възраст 20—64 години от 63,5 % през 2013 г. на 76 % през 2020 г. За по-възрастните хора (55—64 години) целта за заетост за 2020 г. е 53 %, докато за младежката безработица целта за 2020 г. е 7 %. За да подобри **социалното приобщаване** на необлагодетелстваната и най-уязвимата част от своето население, България се стреми да постигне намаляване на бедността с 260 000 души до 2020 г. Освен това ще бъде предоставен по-добър **достъп до здравеопазване** на няколко хиляди деца, включително и на такива с увреждания.

Очаква се чрез ЕСИ фондовете да бъдат **повишени квалификацията** на около 100 000 души, 28 000 търсещи работа да получат помощ за намиране на работа, 17 000 млади хора да бъдат подпомогнати чрез финансирането на мерки за заетост и обучение, а на 160 000 души ще бъде осигурено учене през целия живот. В областта на **образованието** около 1500 училища ще получат подпомагане от ЕСИ фондовете, с което на 160 000 ученици ще бъде предоставена възможност да развият своите знания и умения. Около 30 000 студенти ще получат стипендии, а хиляди ученици в средното образование ще получат професионално ориентиране и обучение в реална работна среда.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъде подпомогната **бизнес средата** в България, като се укрепи основаната на знания конкурентоспособност на МСП. До 2020 г. за НИРД в България следва да бъдат използвани 1,5 % от БВП. 528 млн. EUR от ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подпомагане на **иновациите** в предприятията, за създаване на иновативни стартиращи предприятия и за подобряване на инфраструктурата за иновации и научни изследвания.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подобряване на конкурентоспособността и екологосъобразността на 3500 стопанства и 120 дружества, осъществяващи дейност в сектора на горското стопанство, като ще бъдат създадени работни места както в селскостопанския, така и в неселскостопанския сектор в селските райони. Повече от 4000 дребни земеделски стопани ще получат подпомагане за развиване на своите стопанства, а 1630 млади земеделски стопани ще получат помощ за започване на

дейност. В областта на рибарството ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за инвестиции и иновации с цел намаляване на отрицателното въздействие на риболовните дейности върху морската среда и с цел да бъдат подпомогнати МСП в сектора на аквакултурите и преработвателния сектор.

Инвестициите, за които се използват ЕСИ фондовете в България, следва да доведат до 25 % увеличение на **енергийната ефективност** в домакинствата, промишлеността, услугите и транспорта. До 2020 г. делът на възобновяемите енергийни източници в брутно крайно потребление на енергия в България следва да бъде 16 %. Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат осъществени инвестиции и в управлението на водите и отпадъците, в опазването на природните ресурси, биологичното разнообразие и превенцията на риска от изменението на климата.

За модернизацията на **транспортната инфраструктура** на България ще бъдат отделени 1,6 млрд. EUR от ЕСИ фондовете, с което ще бъдат осигурени по-добри връзки между регионите и със съседните държави, ще бъде подобрен достъпът до услуги и ще бъдат стимулирани търговията и туризмът: ще бъдат изградени 190 km железопътни линии и 62 km автомагистрали по TEN-T, както и отсечка от 8 km на софийското метро, с което броят пътувания с метро ще се увеличи от 80 на 105 млн. годишно до 2023 г.

Доброто управление е едно от основните предизвикателства за България. Човешките ресурси в публичната администрация и съдебната власт се нуждаят от правилно управление и развитие. Ето защо ЕСИ фондовете ще бъдат мобилизирани за развитието на области като електронно управление и електронно правосъдие и за създаване на качествени услуги за гражданите и предприятията. До 2020 г. необходимото време за предоставяне на публични административни услуги следва да бъде намалено с 50 % спрямо 2013 г., а средната продължителност на наказателните и гражданските производства — с 10 %.

Използване на финансови и териториални инструменти

Средства от ЕФРР, Кохезионния фонд и ЕСФ в размер на 612 млн. EUR са заделени целево за финансови инструменти, което е със 70 % повече в сравнение с 2007—2013 г. По-голямата част от подкрепата ще бъде насочена към енергийната ефективност, секторите на отпадъците и водите, МСП, градското развитие и туризма. Освен това България се присъедини към Инициативата за МСП със 102 млн. EUR.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за принос към водено от общностите местно развитие на селските райони и на зависимите от рибарство райони, като се разкрият 600 работни места. Една трета от населението на България в селските райони ще извлече полза от инфраструктура, подобрена с помощта на ЕСИ фондовете.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	7 (национални)	1	1	8
Налични средства (EUR)	7 422 791 277	2 366 716 966	88 066 622	701 131 995 ³

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Три от специфичните предварителни условия за ЕФМДР и 7 от 11 тематични предварителни условия остават неизпълнени, по-специално за интелигентна специализация, води, транспорт, здравеопазване, цифров растеж, както и ключовото

³ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва България.

общо предварително условие за обществените поръчки. Въпреки това България е въвела планове за действие, чрез които да изпълни всички свои предварителни условия най-късно до края на 2016 г.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Програмирането, управлението, наблюдението и контролът на програмите по ЕСИФ в България са отговорност на заместник министър-председателя, отговарящ за управлението на средствата на ЕС, и на Централното координационно звено към Министерски съвет. Заместник министър-председателят координира Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз, включващ всички отговорни за тези средства министерства, и е негов председател.

Различните програми по ЕСИ фондовете включват мерки за укрепване на административния капацитет на органите, отговарящи за координацията, управлението, изпълнението, плащането и контрола. Бенефициери по проекти, като например общините, съдебната власт и институционалните бенефициери в транспортния сектор, също са допустими за подпомагане с цел укрепване на техния административен капацитет. Международните финансови институции, като например Европейската инвестиционна банка, Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, предоставят експертни знания.

4. Опростяване за бенефициерите

Българските органи работят по намаляването на административната тежест за бенефициерите по проекти, като цифровизират, когато е възможно, комуникацията между бенефициерите и управляващите органи. Това включва електронно подаване на проектни предложения и докладване по проекти и улесняване и повишаване на ефективността на административните процедури. Например формулярите за заявление и за докладване ще бъдат стандартизирани, ще бъдат въведени правила за опростени разходи при отчитане на разходите, а различните одитни и контролни органи ще координират своите проверки.

1. ЕСИ фондовете в Хърватия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Продължителната рецесия намали реалния БВП на Хърватия с около 12,5 %, докато равнището на безработица се увеличи два пъти от 8,6 % през 2008 г. до 17,3 % през 2014 г. През последните години беше установена необходимостта от структурни промени, по-специално за преодоляване на фискалния дисбаланс, прилагане на реформа на пазара на труда, разработване на устойчиви системи за социална закрила и за защита на здравето, подобряване на бизнес средата и реформиране на държавната администрация и съдебната власт. Националните органи предприеха редица реформи като част от европейския семестър. Значителен дял от разпределените средства в размер на 10,676 млрд. EUR от ЕСИ фондовете за 2014—2020 г. е заделен целево за изпълнение на реформи и за постигане на националните цели по стратегията „Европа 2020“.

Основни приоритети и резултати

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за стимулиране на НИРД и иновациите в Хърватия, с което ще се подобрят **иновативността и конкурентоспособността** на Хърватия, а страната ще бъде подпомогната да изпълни своя национален ангажимент за използване на 1,4 % от БВП за НИРД до 2020 г. (цифра за 2012 г.: 0,75 %). Също така Хърватия цели да увеличи добавената стойност на наето лице в МСП с 50 % до 2023 г.

В Хърватия е налице едно от най-ниските равнища на участие на пазара на труда в ЕС, което по-специално засяга младите хора, нискоквалифицираните лица, по-възрастните работници и жените. Националната цел на Хърватия е **равнище на заетост** от 65,2 % до 2020 г. (цифра за 2012 г.: 55,4 %) със специфичен акцент върху увеличаване на пригодността за заетост на неработещите, неучещи или необучаващи се млади хора. В този контекст чрез ЕСИ фондовете ще се преодолеят несъответствията в **уменията на работниците** посредством постигане на реформа на висшето образование и на публичната служба за трудовия пазар и посредством подкрепа за професионалното обучение и образование и ученето през целия живот. Финансиране от фондовете ще бъде използвано и за подпомагане на **самостоятелната заетост** и за намаляване на **дългосрочната безработица**.

Хърватия ще използва ЕСИ фондовете за **изграждане на инфраструктура, която може да засили икономическия растеж**: акцентът ще бъде върху развитие на ключови мрежи (TEN-T), устойчив градски транспорт и по-добра достъпност на регионите. В допълнение към това Хърватия цели до 2023 г. за 53 % от домакинствата да е налице ширококоловото покритие (в сравнение с 33 % през 2013 г.).

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани и за прилагане на **достиганията на правото на ЕС в областта на околната среда**: целта е до 2023 г. един милион жители да получават подобрени услуги по водоснабдяване и третиране на отпадъчни води. Средствата ще бъдат използвани също и за намаляване на дела на депонирани битови отпадъци от 83 % през 2012 г. на 35 %, за установяване на 40 % от рамката на Хърватия за управление на програма „Натура 2000“ и за осигуряване на информация за качеството на въздуха за 100 % от населението в градските области. Повече от 160 млн. EUR от ЕСИ фондовете ще бъдат инвестирани в производство на енергия от възобновяеми източници, а средната годишна нужда от енергия за отопление и охлаждане в санираните обществени сгради следва да достигне 50 kWh/m² до 2023 г. (250 kWh/m² през 2013 г.)

Хърватия е изправена пред социални предизвикателства под формата на високи равнища на бедност и социално изключване; националната цел е **намаляване на броя на хората в риск от бедност или социално изключване** със 150 000 до 2020 г. За

постигането на тази цел чрез ЕСИ фондовете ще бъдат осъществени инвестиции в насърчаване на социалната интеграция и на интеграцията на пазара на труда на уязвими групи, в подобряване на достъпа до здравни грижи, подобряване на достъпа до висококачествени социални услуги (включително подпомагане на преминаването от институционални към основани на общността услуги), предотвратяване и борба с дискриминацията, развиване на социално предприемачество и изпълняване на проекти за обновяване на градската среда.

И накрая, ЕСИ фондовете бъдат използвани за подпомагане на **националната реформа на публичната администрация на Хърватия** чрез по-добро и стабилно управление на публичните финанси, премахване на ненужните процедури, развиване на електронна администрация и борба с корупцията. В допълнение към това **диалогът със социалните партньори и гражданското общество** ще бъде допълнително задълбочен, а ефективността на **съдебната система** ще бъде подобрена чрез ускоряване на съдебните процедури или производства и гарантиране на безпристрастност.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъде допринесено за **повишаване на конкурентоспособността и екологосъобразността на секторите на производство на храни, аквакултури и рибарство в Хърватия**. Фондовете ще бъдат използвани за реструктуриране и модернизиране на повече от 1800 земеделски стопанства, за предоставяне на помощ за започване на дейност на 1000 млади земеделски стопани, с която ще се подобри приемствеността между поколенията в селските райони, и за подпомагане на използването на договори за управление на биологичното разнообразие, които обхващат повече от 101 000 ha земеделска земя. Хърватия има за цел да постигне балансирано регионално развитие и да намали икономическия спад в селските райони, включително чрез развитието на алтернативни икономически дейности. В допълнение към това ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подобряване и разнообразяване на местната икономика в крайбрежните области, за укрепване на потенциала за растеж на страната в морския сектор и сектора на мореплаването, за подобряване на устойчивостта на рибарството и аквакултурите и за засилване на екосистемите и водното биологично разнообразие. По-специално се предвижда обемът на производството на аквакултури да бъде увеличен с 400 %.

Използване на финансови и териториални инструменти

Хърватия очаква да разпредели повече от 440 млн. EUR по линия на ЕСИ фондовете за финансови инструменти, които предоставят подпомагане за МСП, НИРД и иновации, енергийна ефективност, градски транспорт, самостоятелна заетост и социално предприемачество. Като се има предвид, че тя не е използвала **финансови инструменти** през предишния програмен период, това е амбициозна програма. Тя трябва да проучи по-обстойно използването на финансови инструменти в ИКТ, градското развитие и транспортната инфраструктура.

Хърватия ще насочи най-малко 400 млн. EUR към **интегрирани териториални инвестиции** за устойчиво градско развитие и към проекти за водено от общностите местно развитие в селските, рибарските и морските райони. Стратегиите за местно развитие по LEADER ще обхванат 1,5 милиона души в селските райони по време на програмния период 2014—2020 г.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	2 (национални)	1	1	9

Налични средства (EUR)	8 463 255 776	2 026 222 500	252 643 138	1 201 084 956 ⁴
-------------------------------	---------------	---------------	-------------	----------------------------

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Преди края на 2016 г. Хърватия трябва да е приела набор от стратегии и инвестиционни планове, за да изпълни предварителните условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете. Тя планира, наред с другото, да приеме стратегия за интелигентна специализация, стратегии за ширококолов достъп и за цифрови технологии, стратегия за управлението на природни рискове, стратегия за ценообразуване за водата, план за управление на речните басейни, планове за управление на отпадъците и програми за предотвратяване на генерирането на отпадъци, стратегия за интегриран транспорт, генерален план за болниците, програма за развитие на професионалното образование, система за обучение и стратегия за развитие на публичната администрация. Две от специфичните за ЕФМДР предварителни условия, свързани с административен капацитет за прилагане на контрол и докладване на риболовния капацитет, са само частично изпълнени; плановете за действие за изпълнението им следва да бъдат завършени до 31 декември 2016 г.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Национален координационен (на ниво правителство) комитет ще координира изпълнението на четири национални програми и на програмите за Европейско териториално сътрудничество. Като се има предвид значителното увеличение на разпределените средства за Хърватия по линия на ЕСИ фондовете за 2014—2020 г., техническият и административният капацитет следва значително да се увеличат както в рамките на системата за управление и контрол, така и на равнището на бенефициерите.

4. Опростяване за бенефициерите

Ще бъдат разработени различни инструменти, включително уебсайт за бенефициери, координиран механизъм за предоставяне на информация относно ЕСИФ и ще бъдат опростени процедурите за представяне и подбор на проекти. Хърватия предвижда също и използването на вариант на опростени разходи.

⁴ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Хърватия.

1. ЕСИ фондовете в Кипър

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Като условие за финансовия пакет от 10 млрд. EUR за Кипър (включващ 9 млрд. EUR в рамките на Европейския механизъм за стабилност и 1 млрд. EUR от Международния валутен фонд (МВФ)) страната изпълнява програма за икономически реформи, която обхваща периода 2013—2016 г.

В контекста на все още предизвикателната икономическа среда Кипър губи позиции по изпълнението на някои от националните цели по стратегията „Европа 2020“. Например текущите равнища на заетост и бедност в страната значително се отклоняват от националните цели. Макар че двата показателя в областта на образованието от стратегията „Европа 2020“ се подобриха през 2014 г. и са в съответствие с националните цели, Кипър има най-ниското равнище на заетост сред наскоро завършилите образование за ЕС (64,9 % спрямо средна стойност от 80,7 % за ЕС през 2013 г.). Процентът от БВП, който Кипър насочва към НИРД, остава леко под националната цел. Показателите за климата от стратегията „Европа 2020“ продължават да са в норма — показателят за енергийна ефективност за 2013 г. надвишаваше междинната годишна цел, а показателят за възобновяеми енергийни източници показва задоволителни резултати. Въпреки това екологичните резултати на Кипър остават много слаби, по-специално в управлението на твърдите отпадъци, което продължава да бъде област с ниски равнища на рециклиране.

Основни приоритети и резултати

Програмите по ЕСИ фондовете през 2014—2020 г. са организирани около три ключови приоритета: 1) конкурентоспособност; 2) заетост и социално приобщаване и 3) устойчиво използване и опазване на природните ресурси.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за разнообразяване на структурата на икономиката и за повишаване на нейната **конкурентоспособност** чрез засилване на **бизнес иновациите** и насърчаване на сътрудничеството между предприятията и научноизследователски структури в областите, посочени в **стратегията за интелигентна специализация**. Ще бъдат насърчени предприемачеството и конкурентоспособността на МСП, по-специално в секторите на туризма, храните и аквакултурите (производството ще бъде увеличено с 46 %). Очаква се чрез ЕСИ фондовете да бъдат подпомогнати повече от 600 МСП и да бъдат създадени 1200 нови работни места, докато дялът от БВП, използван за НИРД, следва да се увеличи от 0,47 % от БВП през 2012 г. до 0,5 % през 2020 г., като бъдат привлечени също и частни инвестиции. Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат подпомогнати инвестиции в рибарството с цел намаляване на отрицателното въздействие на риболовните дейности върху морската среда и ще бъдат подпомогнати МСП, работещи в сектора на аквакултурите и в преработвателния сектор. Кипър очаква да подобри електронното управление и цифровото предприемачество посредством инвестиции в ИКТ и увеличаване на използването на ИКТ от МСП. Кипър очаква също така високоскоростното широколентово покритие да обхване 50 % от домакинствата, докато използваните ИКТ от обществеността и МСП се очаква да се увеличат съответно с 10 % и 6 %.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат осъществени инвестиции в **заетост и социално приобщаване**, с което ще бъде подпомогнато увеличаването на възможностите за заетост с акцент върху уязвими групи, като например безработни, дългосрочно безработни и по-специално млади хора. Групата на младите хора ще бъде подпомогната също и чрез Инициативата за младежка заетост (ИМЗ). Очаква се повече от 14 000 безработни да извлекат полза от намесата по линия на ЕСИ фондовете, по-голямата част от които (9000) са млади хора. 5800 от тях ще получат подкрепа по линия на ИМЗ,

а останалата част — от ЕСФ. Благодарение на подпомагането по ЕСИ фондовете се очаква участието на пазара на труда и равнището на заетост да достигнат целта от 75—77 % през 2020 г. (67,3 % за 2014 г.). Финансирането от ЕСФ се очаква да спомогне също и за подобряване на публичната администрация. В допълнение към това то ще подпомогне социалното приобщаване, спомагайки за участието на уязвими хора в пазара на труда и подпомагайки създаването на 180 предприятия. Това ще помогне на Кипър да постигне целта си за намаляване на бедността до 19,3 % през 2020 г. (от 27,8 % през 2013 г.). Очаква се ЕСИ фондовете да спомогнат за подобряването на условията за учене през целия живот и за професионално образование и обучение, по-специално като се осигури съответствие между предоставянето на умения и нуждите на пазара на труда.

Фондовете ще помогнат на Кипър да премине към **нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите** чрез насърчаване на енергийната ефективност (цел от 14,3 % за 2020 г. в сравнение с 12,3 % през 2011 г.) и потреблението на енергия от възобновяеми източници (13 % през 2020 г. в сравнение със 7,7 % през 2011 г.). В допълнение към това около 3500 домакинства ще получат помощ за подобряване на своето енергопотребление, с което ще бъдат класифицирани като по-енергийно ефективни.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за удовлетворяване на спешната нужда на Кипър от спазване на изискванията на ЕС в областта на управлението на твърди и течни отпадъци. Очаква се Кипър да увеличи своето равнище на рециклиране на 50 %, докато за 2300 домакинства (изразени в еквивалент жители) ще бъде осигурено подобро третиране на отпадъчни води. ЕСИ фондовете ще бъдат използвани също за завършване на инвестициите в пристанището на Кипър в рамките на TEN-T и неговата свързаност. В резултат на това се очаква транспортът на стоки да се увеличи от около 300 000 TEU до 1 милион TEU. Подобрената градска мобилност, по-специално в Никозия, следва да доведе до удвояване на броя на хората, които използват обществен транспорт.

Подпомагането от ЕЗФРСР ще бъде насочено към инвестиции за насърчаване на устойчиво управление и използване на природни ресурси, съхраняване на биологичното разнообразие, адаптиране към изменението на климата и създаване на нови работни места в селските райони. Чрез подкрепата от ЕФМДР ще бъде поставен акцент върху опазването и възстановяването на морските биологични ресурси.

Използване на финансови и териториални инструменти

Кипър посочи, че сума в размер на 15 млн. ще бъде разпределена за **финансови инструменти** за подпомагане на МСП. Започнало е провеждането на предварителни оценки на възможността за създаване на финансови инструменти (схеми) за дялово участие, заеми и гаранции с цел подпомагане на МСП, както и в сферата на ИКТ, енергийния сектор и инвестициите в околната среда и транспорта.

Кипър разпредели значителна сума (20 % от финансирането по ЕФРР, а именно приблизително 60,2 млн. EUR) за устойчиво градско развитие. Целта е да се насърчат интегрирани действия за преодоляване на икономическите, екологичните и социалните предизвикателства, засягащи четирите основни града на страната. Това значително надвишава изискваните от законодателството на ЕС 5 %. Не се предвиждат интегрирани териториални инвестиции. От друга страна воденото от общностите местно развитие ще бъде реализирано в рамките на програмите по ЕЗФРСР и ЕФМДР.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
--	---	--------	-------	-----

Брой програми	2 (национални)	1	1	5
Налични средства (EUR)	702 401 708	132 244 377	39 715 209	526 153 917 ⁵

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Специфичното за ЕФМДР предварително условие относно докладите за риболовния капацитет е частично изпълнено и се разработва план за действие. От 11-те тематични предварителни условия не са изпълнени пет. Най-важните се отнасят до широколентовата мрежа, ценообразуването за водата и планирането по отношение на речните басейни, включително рециклирането и повторната употреба на отпадъците. Разработват се планове за развитие и се определят крайни срокове за изпълнение. Общите предварителни условия, свързани със статистика и показатели, не са изпълнени, но е изготвен план за действие, който ще бъде изпълнен до декември 2015 г.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Броят програми в Кипър остава непроменен спрямо програмния период 2007—2013 г. Страната определи един управляващ орган (Генерална дирекция за европейски програми, координация и развитие) и сформира съвместен мониторингов комитет, който да координира както програмите по ЕФРР/Кохезионния фонд, така и по ЕСФ, като за всички програми се използва една информационна система.

4. Опростяване за бенефициерите

Кипърските органи смятат да използват по-широко методът на опростените разходи и да актуализират специализираната информационна система. Планират също да подобрят употребата на електронни формуляри и оперативната съвместимост между националните административни услуги за автоматично издаване на документи и сертификати, както и да намалят броя на тези документи.

⁵ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Кипър.

1. ЕСИ фондовете в Чешката република

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Текущите макроикономически тенденции са положителни: чешката икономика отново отбеляза растеж през 2014 г. след двегодишен спад. Независимо от това се очаква отрицателните демографски тенденции да доведат до увеличаване както на пенсионните разходи, така и на разходите за здравеопазване в дългосрочен план. Понастоящем икономиката принадлежи към групата на „умерените иноватори“ и се очаква да се придвижи нагоре по веригата на добавената стойност. Безработицата е в процес на спад, но пазарът на труда се характеризира със слабо участие на определени групи и с несъответствие между предлагането и търсенето на умения.

Анализът на целите по стратегията „Европа 2020“ за Чешката република показва значителни различия на национално и регионално равнище в разходите за научни изследвания и иновации (особено по отношение на частните инвестиции), подобряването на енергийната ефективност, реформата на висшето образование, борбата с корупцията и правилното прилагане на правилата за обществени поръчки. Препоръките на ЕС за политиката като част от европейския семестър се отнасят до създаването на централен регистър за обществени поръчки, правилно изпълнение на план за борба с корупцията, приемане на реформа за висшето образование и повишаване на участието в образованието на деца в неравностойно положение (по-специално от ромски произход).

Основни приоритети и резултати

В периода 2014—2020 г. ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за засилване **конкурентоспособността и иновативността** на чешката икономика чрез инвестиции в размер на 2,5 млрд. EUR в научни изследвания, технологично развитие и иновации. Страната навакхва своето изоставане в инвестициите в сферата на НИРД чрез увеличение на разпределените средства от ЕСИ фондовете и се очаква да увеличи разходите за НИРД като процент от БВП до 2,97 % през 2020 г. Инвестициите ще бъдат използвани за засилване на структурите и капацитета за научни изследвания и иновации и за подобряване на сътрудничеството между научноизследователския сектор, предприятията и висшето образование.

Повече от 2 млрд. EUR (1,4 % от БВП) ще бъдат използвани като основен източник на финансиране в подкрепа на **преминаването към нисковъглеродна икономика**. Енергоемкостта и ресурсоемкостта (главно въглища) на чешката промишленост са едни от най-високите в ЕС. Основните постижения се очаква да включват увеличаване на производството на енергия от възобновяеми ресурси (до 83 MW) и намаляване на нивото на парникови газове (920 000 тона CO₂/година).

ЕСИ фондовете ще допринесат с 2,8 млрд. EUR за опазването на **околната среда и ефективното използване на ресурсите**. Инвестициите ще бъдат изразходвани за: подобряване на качеството на водите (напр. допълнително 150 000 души ще разполагат с подобро водоснабдяване), управление на отпадъците (напр. увеличение на капацитета за рециклиране на отпадъци от 700 000 тона годишно), качество на въздуха, подобряване на биологичното разнообразие, включване на 400 000 ha земя във веригата на биологично земеделие и подпомагане на земеделските стопани да спазват своите агроекологични и свързани с климата ангажименти по отношение на 870 000 ha земя. Чрез ЕФМДР ще бъде повишена устойчивостта на сектора на рибарството и аквакултурите на Чешката република чрез използването на по-ефикасни и екологосъобразни методи на производство.

В областта на транспорта с 6,2 млрд. EUR ще бъдат подпомогнати **устойчивият транспорт и отстраняването на участъците с ограничен капацитет в ключовите**

мрежови инфраструктури. Това също така ще спомогне за преодоляване на пропуските в TEN-T мрежите и за подобряване на оперативната съвместимост на железопътната мрежа. 140 км железопътни линии ще бъдат реконструирани или модернизирани, с което ще бъде допринесено за важното преминаване към устойчива мобилност. С подобряването на инфраструктурата регионите ще станат по-достъпни, като в резултат на това в градовете повече хора ще използват обществен транспорт. 200 млн. EUR по линия на ЕСИ фондовете са заделени целево за модернизирани и обезопасяване на преносните мрежи за високо напрежение.

Почти 1,4 млрд. EUR ще бъдат разпределени за **насърчаване** на устойчива и качествена **заетост** и за **подпомагане на трудовата мобилност** със специален акцент върху групите в неравностойно положение, като например ниско квалифицираните работници, по-възрастните работници или младите хора (подпомагане на 585 000 души, 230 000 от които се очаква да придобият нова квалификация). ЕСИ фондовете ще бъдат използвани също и за **социално приобщаване и образование**, като средства в размер на 2 млрд. EUR за всяка от тези области ще бъдат насочени към подпомагане на хора, изпитващи затруднения и в неравностойно положение, за подобряване на качеството на социалните и здравните услуги и за инвестиране в образование. В сферата на обществените услуги ще бъдат създадени 30 нови мобилни здравни екипа и 83 здравни институции, а образованието ще бъде подпомагано на всички равнища, като се предоставя равен достъп до висококачествено предучилищно и средно образование. ЕСИ фондовете ще бъдат използвани също и за развиване на университетите чрез подобряване на техните човешки ресурси и улесняване на достъпа до висше образование (869 студенти в нови бакалавърски програми).

Около 180 млн. EUR ще бъдат използвани за подобряване на ефективността и прозрачността на **публичната администрация** и съдебната система, за намаляване на административните тежести, за подобряване на уменията на персонала в публичната администрация и за повишаване на ефикасността на управлението на човешки ресурси.

Използване на финансови и териториални инструменти

Планирано е посредством **финансови инструменти** да бъдат разпределени около 763 млн. EUR по линия на програми по политиката на сближаване. Това е повече от два пъти повече от сумите за предишния програмен период. Основните области на намеса са подпомагане за МСП, транспортна инфраструктура, инвестиции в енергийна ефективност и в по-малка степен — в ефективност на ресурсите.

Регулаторното изискване 5 % от средствата от ЕФРР да бъдат насочени към **устойчиво градско развитие** ще бъде изпълнено чрез инвестиции от програма „Прага — Полюс на растеж“ и седем интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) в най-големите метрополни райони. Общо разпределените средства за ИТИ са 1 млрд. EUR от ЕФРР и 223 млн. EUR от Кохезионния фонд.

Воденото от общностите местно развитие ще бъде особено важно за развитието на селските райони посредством подхода за използване на няколко фонда. Това ще включва финансиране от ЕФРР (418 млн. EUR), ЕЗФРСР (115 млн. EUR) и ЕСФ (64 млн. EUR), които могат да се използват в интегрирани многосекторни стратегии за местно развитие от местните общности, организирани в около 160 местни групи за действие, обхващащи 55 % от населението.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	8 (национални)	1	1	7

Налични средства (EUR)	21 643 218 575	2 305 673 996	31 108 015	1 144 024 031 ⁶
-------------------------------	----------------	---------------	------------	----------------------------

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Стратегическите рамки за някои области за инвестиции не са завършени (т.е. НИРД, ИКТ). Приети са планове за действие за 11 тематични и три общи предварителни условия.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Чешката република рационализира начина, по който управлява ЕСИ фондовете, и допълнително го централизира чрез намаляване на броя програми (от 17 през 2007—2013 г. на 8 програми по политиката на сближаване) и броя на междинните органи. Министерството на регионалното развитие изпълнява ролята на национален координационен орган. Гарантирана е допълнителна координация между фондовете чрез мониторингови комитети, координирани покани за представяне на предложения и работни групи. Законът за държавната служба от 2014 г. ще подпомогне подобряването на административния капацитет.

4. Опростяване за бенефициерите

Чешката република има за цел да намали административната тежест за бенефициерите и публичната администрация чрез намаляване на броя програми и междинни органи, създаване на нова система за наблюдение за цялата структура за изпълнение и създаване на единна методологична среда за всички програми. Финансовите инструменти и вариантите, като например авансови плащания и опростени разходи, ще бъдат използвани по-всеобхватно.

⁶ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Чешката република.

1. ЕСИ фондовете в Дания

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Финансовата криза засегна датската икономика сравнително тежко, което доведе до значително увеличаване на безработицата, по-специално сред младите хора и тези от недатски произход. Макар че в Дания е налице благоприятна за бизнеса среда, малко МСП се разрастват; отчасти това се дължи на сравнително слабия успех при превръщането на иновациите в печалби и незадоволителното развитие на предприемаческите умения, а за първичния сектор са необходими засилени иновации за по-устойчиво производство. Въпреки това Дания продължава да среща предизвикателства, свързани с уменията на нейната работна сила. Те включват спадещ дял на хората, участващи в професионално обучение, намаляващ дял на хората с мигрантски произход (особено на мъжете), които получават образование, и постоянно високо равнище на отпадане от образователната система. Тези въпроси бяха засегнати в една от препоръките на ЕС за политиката за 2014 г. към Дания в контекста на европейския семестър.

Като цяло екологичните резултати на Дания са добри, макар да изглежда, че тя изостава от целите си за намаляване на емисиите на парникови газове. Местообитанията и водните обекти все още са под силен натиск главно поради интензивното земеползване и рибарство, изчерпването на хранителни вещества от земята и др.

Дания е богата страна със сравнително малки вътрешни социално-икономически разлики в сравнение с останалите държави членки и преодолява повечето от срещаните предизвикателства чрез национални схеми. Тъй като разпределените средства от ЕСИ фондовете за Дания са скромни, програмите акцентират върху преодоляването на горепосочените предизвикателства.

Основни приоритети и резултати

МСП в промишлеността, услугите, селското стопанство, аквакултурите и рибарството ще бъдат подпомогнати с 300 млн. EUR от ЕСИ фондовете, за да повишат своята **иновативност и способност да превръщат иновациите в печалби**. ЕСИ фондовете се използват също за повишаване на конкурентоспособността на предприятията, като подпомагането е насочено към клъстерите и мрежите за сътрудничество. В допълнение към това голяма част от екологичните и свързаните с климата инвестиции на страната са насочени към подобряване на конкурентоспособността и растежа на предприятията. Дания ще използва ЕСИ фондовете също и за развитие на потенциални области на растеж, идентифицирани както в рамките на предприятията, така и във връзка с регионални **стратегии за интелигентна специализация**. Очаква се 3200 предприятия да се включат в мрежи за сътрудничество, включително в мрежи, включващи институции на знанието, а повече от 4000 — да представят иновативни решения или продукти.

Освен това Дания ще насочи 270 млн. EUR по линия на ЕСИ фондовете към **социалното приобщаване** в помощ на хора в периферията на пазара на труда и за подобряване на **пригодността на заетост** чрез помагане на повече хора да завършат професионално обучение и висше образование (ще бъдат налични национални фондове за дейностите по включване на най-отдалечените от пазара на труда лица). По този начин ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за изпълнение на препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Ще бъдат създадени общо 5500 работни места, а чрез инвестиции в обучение се очаква да бъде подобрена пригодността за заетост на 52 000 души.

Дания ще инвестира повече от 635 млн. EUR по линия на ЕСИ фондовете в околната среда и климата. Нейните **инвестиции в околната среда** ще бъдат съсредоточени

върху опазване и съхраняване на природните ресурси, подобряване на качеството на водите и биологичното разнообразие и експлоатацията на обработваема земя и рибни запаси (включително аквакултури) по екологосъобразен и устойчив начин в съответствие с новата обща политика в областта на рибарството. В сектора на рибарството например ЕСИ фондовете ще спомогнат за намаляване на нежелания улов с 5000 тона и за увеличаване на производството на аквакултури с 3000 тона до 2023 г. В селското стопанство ЕСИ фондовете ще включват подпомагане за съхраняване на ландшафтите и биологичното разнообразие, като ще бъде обхваната площ от най-малко 3400 km² (или повече от 10 % от земеделската земя на страната). От общите инвестиции на Дания в областта на околната среда и климата 91 млн. EUR ще бъдат инвестирани в **прехода към нисковъглеродна икономика, което ще доведе до намаляване на емисиите на парникови газове с 51 000 тона и до намаляване на енергопотреблението с 905 000 GJ.** Това ще помогне на Дания да постигне своята цел по стратегията „Европа 2020“ за намаляване на емисиите на парникови газове с 20 %. Подобряването на ефективността на ресурсите е част от стратегията на Дания за повишаване на конкурентоспособността на бизнеса, а насочените към областта на конкурентоспособността средства ще допринесат също и за прехода ѝ към нисковъглеродна икономика. Като цяло Дания планира да използва приблизително 577 млн. EUR (46 % от общия размер на средствата по ЕСИ фондовете, предвидени за Дания) за борба с изменението на климата.

Използване на финансови и териториални инструменти

В периода 2007—2013 г. Дания разпредели 28 млн. EUR за финансови инструменти. За периода 2014—2020 тя даде възможност на регионите да използват финансиране от финансовите инструменти за инвестиции в развитие на бизнеса и подобряване на енергийната ефективност и ефективността на ресурсите в предприятията.

Дания ще използва 5 % от разпределените за нея средства по линия на ЕФРР за устойчиво градско развитие, като акцентира върху развитието на бизнеса посредством иновации и енергийна ефективност/ефективност на ресурсите. Тези мерки за градско развитие ще бъдат интегрирани в по-големи стратегии с цел преодоляване на социалните, икономическите, демографските и екологичните и/или климатичните предизвикателства в някои градски райони.

Като цяло по LEADER се подпомагат 26 местни групи за действие, които обхващат и селски, и крайбрежни области. Те ще работят за засилване на свързаните с туризъм дейности, развиване на малки предприятия, създаване на услуги и подпомагане на устойчивия риболов. Това ще създаде работни места и ще подобри условията на живот за местното население.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	2 (национални)	1	1	5
Налични средства (EUR)	413 231 682	918 803 690	208 355 420	748 186 649 ⁷

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Дания е изпълнила всички предварителни условия за подпомагане по ЕСИ фондовете.

3. Управление на ЕСИ фондовете

⁷ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Дания.

Програмите по ЕФРР и ЕСФ се изпълняват чрез шест регионални форума за растеж, чийто управляващ орган е датският орган по въпросите на предприятията. Програмите се управляват от едни и същи управляващи органи на регионално равнище. И ЕЗФРСР, и ЕФМДР се управляват от Датската агенция за селско стопанство и рибарство (NaturErhvervstyrelsen), като изпълнението на действията по Leader е делегирано на датския орган по въпросите на предприятията, с което се гарантира тясно сътрудничество между фондовете. В допълнение към това всеки един от двата национални управляващи органа членува в управляващия комитет на другия (съответно за ЕФРР/ЕСФ и за ЕЗФРСР/ЕФМДР). Освен това двата управляващи органа предвиждат координационни срещи между двата набора от фондове, за да увеличат ефективността на изпълнението. Макар че и ЕСФ, и Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица имат цели за социално приобщаване, ЕСФ е в по-голяма степен свързан с пазара. Припокриването между двата фонда е избегнато благодарение на ясното разграничаване между съответните им цели и на това, че всеки от двата управляващи органа членува в мониторинговия комитет на другия орган.

4. Опростяване за бенефициерите

Потенциалните бенефициери ще имат електронен достъп до управлението на фонда (в съответствие с инициативата за електронно сближаване). Тези, които нямат пряк достъп до т.нар. електронно сближаване, все пак ще имат достъп до фонда чрез алтернативни средства. Дания предвижда също разширяване на използването на варианти на опростени разходи.

1. ЕСИ фондовете в Естония

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Естония показва забележителна гъвкавост в справянето с икономическата криза. През 2016 г. реалният БВП се очаква да се върне на равнището си отпреди кризата. Въпреки общия икономически напредък съществуват структурни предизвикателства, които следва да бъдат преодолени, за да бъде естонската икономика в по-голяма степен основана на знания, по-приобщаваща и по-устойчива.

Изглежда публичното финансиране за научни изследвания и иновации не е достатъчно координирано и следва да бъде насочено към ограничен брой области за интелигентна специализация. Необходими са повече усилия в системата на висшето образование, за да бъдат удовлетворени нуждите на бизнеса и научноизследователските институции. Капацитетът за иновации е малък и малко дружества си сътрудничат с научноизследователски институции.

Свиването на работната сила в съчетание с ниската производителност на труда потенциално може да се превърне в проблем в средносрочен до дългосрочен план. Едва наскоро Естония започна да прилага своята амбициозна реформа относно работоспособността. Недостигът на заведения за детски грижи затруднява допълнително връщането на родителите към работа. Наличността и качеството на публичните услуги на местно равнище са променливи. Естония трябва да положи повече усилия, за да подобри привлекателността на професионалното образование, обучението и чиракуването. Страната трябва също така да насърчава предприемачеството и създаването на работни места на своята територия, за да предотврати увеличаването на различията в икономическото развитие.

Интензивността на потреблението на ресурси в Естония продължава да е много висока. Малко вероятно е страната да постигне своята цел за енергийна ефективност за 2020 г. Трябва да бъдат увеличени усилията за подобряване на енергийната ефективност в жилищния и промишления сектор. Естония следва също да работи за по-устойчиви форми на транспорт.

Тези предизвикателства са отразени в препоръките за политиката, отправени в контекста на европейския семестър.

Основни приоритети и резултати

Естония цели да използва ЕСИ фондовете, за да увеличи разходите на частния сектор в областта на НИРД на 2 % от БВП до 2023 г. (от 1,26 % през 2012 г.). Програмите за финансиране на НИРД ще бъдат приведени в съответствие с рамката за интелигентна специализация на Естония. Естония ще използва ЕСИ фондовете също и за подобряване на **конкурентоспособността на МСП** и има за цел да увеличи броя на осъществяващите износ предприятия до 15 700 (от 11 281 през 2012 г.) Финансирането за развитие на селските райони ще бъде по-добре целенасочено, за да се постигнат положителни промени в икономиката в селските райони. Предвиждат се специални схеми за развитие на малки стопанства и за подпомагане на младите земеделски стопани при създаването на селскостопански предприятия. Естония ще насърчи създаването на къси вериги за доставка на храни и ще инвестира в преработка и предлагане на пазара на селскостопански продукти. Тя ще използва ЕСИ фондовете също и за засилване на **цифровата икономика** с цел да осигури ширококолов интернет със скорост от най-малко 100 Mb/s за 60 % от страната (от 3,6 % през 2012 г.).

Естония ще инвестира в **заетост** с цел увеличаване на равнището на заетостта до 76 % (от 73,3 % през 2013 г.). Тя планира да постигне това например като преработи оценката на работоспособността. Целта е също да се запази на 30 % дялът на БВП,

генериран в райони, различни от Талин и Тарту. В областта на **образованието** целта е да се увеличи равнището на завършени чиракувания до 75 % (от 50 % през 2013 г.). Това се равнява на около 8000 души. В допълнение на младежи и на лица в работоспособна възраст ще бъдат предложени повече от 350 000 сесии за професионално ориентиране. Финансирането с цел **социално приобщаване** ще бъде използвано, за да се намали броят на децата в списъците с чакащи за места в заведения за детски грижи и ясли на около 300 от 4430 през 2012 г. Службите за работа с младежта ще подпомогнат около 200 000 участници. Съществуващата здравна инфраструктура ще бъде оптимизирана, а нивото на първичната медицинска помощ и на профилактиката — повишено. Ще бъде използвано финансиране за изграждане на **административен капацитет** с цел увеличаване на нивата на удовлетвореност от качеството на обществените услуги на около 85 % (от 67 % през 2012 г.).

Подпомагането в областта на **транспорта** ще бъде използвано за развиване на мрежата TEN-T и на екологосъобразни и нисковъглеродни транспортни системи. Например Естония планира да увеличи годишния брой на пътуващи с влак до 8,4 милиона от 4,2 милиона през 2013 г. Инвестициите в **нисковъглеродна икономика** се очаква да увеличат икономите на енергия с до 45 % при 40 000 жилища. Естония планира да използва средствата, предназначени за **околната среда** и **адаптирането към изменението на климата**, за да спази основните изисквания на достиженията на правото в сектора на водите и да гарантира устойчивост на бедствия. Средствата ще бъдат използвани също и за съхраняване на биологичното разнообразие чрез подпомагане на поддържането на полуестествени местообитания (2,6 % от земеделската земя) и биологично земеделие (14 % от земеделската земя). Над 70 % от използваната земеделска площ следва да бъдат обхванати от схеми за подобряване на биологичното разнообразие и управлението на почвите. Ще бъдат обхванати опазването на водите в селското стопанство и изоставените площи за производство на торф. Ще бъде подобрена устойчивостта на сектора на рибарството и аквакултурите в Естония, ще бъдат подобрени също морските екосистеми и водното биологично разнообразие, а нежеланият улов ще бъде намален с 21 тона.

Използване на финансови и териториални инструменти

Естония ще увеличи разпределените средства за **финансови инструменти** с 50 % в сравнение с предходния период до стойност от 215,5 млн. EUR. Инструменти като заеми, гаранции и дялово участие се използват за подпомагане на МСП и научните изследвания и иновациите. Според предварителната оценка няма възможност за финансирани от ЕСИ фондовете финансови инструменти в областта на енергийната ефективност и екологичната инфраструктура.

5 % от разпределените по ЕФРР средства са предназначени за интегрирани действия за устойчиво градско развитие. Стратегиите за водено от общностите местно развитие в селските райони ще бъдат изпълнени от 34 местни групи за действие, осем от които са в областта на рибарството.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	1	1	1	4
Налични средства (EUR)	3 534 560 285	823 341 558	100 970 418	449 819 256 ⁸

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

⁸ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Естония.

От 29-те приложими предварителни условия 15 не са изпълнени към момента на приемане на споразумението за партньорство. Оттогава насам Естония е отчетла, че плановете за действие за изпълнение на 11 от тях са завършени. Очаква се тя да изпълни оставащите предварителни условия през 2016 г., които включват превенция и управление на риска, други видове транспорт, активно приобщаване, статистически системи и показатели за резултати.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Естония има само една финансирана по няколко фонда програма в областта на политиката на сближаване за 2014—2020 г. в сравнение с три през предходния период. Министерството на финансите изпълнява ролята на управляващ орган, на сертифициращ орган (функциите му са слети с тези на управляващия орган) и на одитен орган. Пет други министерства изпълняват задачите на междинни органи от първо ниво, а 13 централни агенции или други организации изпълняват ролята на междинни органи от второ ниво (добавени са две за новия период).

Не са направени значителни промени по отношение на системите за изпълнение на ЕЗФРСР и ЕФМДР. На правителствено равнище всички източници на финансиране се координират чрез стратегията за държавния бюджет.

4. Опростяване за бенефициерите

Редица закони и насоки са изменени с цел намаляване на административната тежест за бенефициерите. Обменът на данни с кандидати и бенефициери ще стане изцяло електронен, разходите ще бъдат възстановявани въз основа на опростени варианти на разходите, като има и възможност за съчетаване на безвъзмездни финансови средства с финансови инструменти.

1. ЕСИ фондовете във Финландия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Възстановяването на растежа и конкурентоспособността и същевременно създаването на заетост е ключово предизвикателство за финландската икономика. Интензитетът на НИРД от страна на предприятията е в процес на спад, което създава предизвикателство за постигането на националната цел относно разходите за НИРД (4 % от БВП). Рисковете, свързани със слабия износ в условията на промишлено реструктуриране, трябва да бъдат преодолени. Финландия все още изпитва затруднения при превръщането на инвестициите в НИРД в успешен износ. Тя следва да предоставя повече финансиране за стартиращи предприятия и да им предлага по-голяма помощ при осъществяване на стопанска дейност в чужбина. Освен това с оглед на застаряващото население и намаляването на населението в работоспособна възраст е важно пазарът на труда да използва пълния потенциал на работната сила. Равнището на безработица беше 8,7 % през 2014 г. и се покачва, по-специално сред младите хора и по-възрастните работници. Други предизвикателства за Финландия са отслабването на равновесието в публичните финанси и рисковете за тяхната дългосрочна устойчивост поради демографските тенденции.

Препоръките за политиката в рамките на европейския семестър са предназначени за преодоляване на тези въпроси.

Основни приоритети и резултати

Финландия има за цел да подобри **конкурентоспособността на МСП** чрез инвестиране на 644 млн. EUR в диверсифициране на бизнес структурите и увеличаване на броя на разрастващите се, иновативните и международно ориентирани дружества. Следователно мерките ще бъдат съсредоточени върху стартиращи предприятия и развитието на нови бизнес операции. Средствата от ЕЗФРСР ще бъдат насочени към инвестиции в стопанствата, инвестиции в преработка на храни и диверсификация на дейностите на стопанствата. Ще бъдат предоставени над 1 млрд. EUR, с които ще бъдат подпомогнати около 15 000 стопанства.

Инвестиции в **научни изследвания и иновации** в размер на 398 млн. EUR ще бъдат насочени към засилване на иновационните дейности, по-специално в предприятия, отбелязващи растеж, и стартиращи предприятия в избрани области на интелигентна специализация. Финландия цели да подобри своята способност да превръща научните изследвания и иновациите в търговски продукти и услуги. Освен това с помощта на тези инвестиции (и финансирането по линия на ЕЗФРСР на сътрудничеството и иновациите Финландия има за цел да увеличи разходите за научни изследвания и иновации във връзка с БВП на 4,0 % до 2020 г. (3,31% през 2013 г.).

Финландия ще разпредели 219 млн. EUR за прехода към **нисковъглеродна икономика**. Това ще допринесе значително за целта за увеличаване на дела на енергията, получена от възобновяеми източници, от 33 % (2011 г.) на 38 % (2020 г.) Финансирането по линия на ЕСИ фондовете ще бъде насочено главно към подпомагане на дейности за научни изследвания и иновации в нисковъглеродния сектор, въвеждането на нови технологии и развитието и търговската реализация на нисковъглеродни продукти, услуги и методи на производство.

С цел опазване на **околната среда** и насърчаване на ефективността на ресурсите чрез ЕФМДР ще бъде допринесено за повишаване на устойчивостта на рибарството и аквакултурите и ще бъдат подобрени морските екосистеми и водното биологично разнообразие. ОТ ЕЗФРСР са разпределени 1,6 млрд. EUR за мерки в областта на агроекологията и климата. Целта е да се намали вредното екологично въздействие на земеделските дейности върху подпочвените, повърхностните и подземните води и

въздуха чрез насърчаване на използването на екологосъобразни практики и управление на условията на отглеждане. Очаква се над 81 % от земеделските земи да бъдат обхванати от договори за управление с цел подобряване на управлението на водите. 1,8 млрд. EUR са разпределени за земеделски площи с природни ограничения, за да се насърчи биологичното разнообразие в селското стопанство.

Ще бъдат инвестирани 347 млн. EUR в **заетост** и в намаляване на безработицата. Финансирането от ЕСФ ще бъде специално насочено към младите хора и тези с по-неблагоприятна позиция на пазара на труда, като целта е да бъдат подпомогнати около 40 000 безработни лица. Финансирането ще бъде използвано за удължаване на професионалния живот, постигане на баланс между търсенето и предлагането на пазара на труда и увеличаване на трудовата мобилност. Подпомагането за улесняването на диверсификацията, създаването и развитието на малки предприятия в селските райони има потенциала да допринесе за създаването на около 6000 работни места.

Образованието и обучението ще получат подпомагане в размер на 199 млн. EUR. Мерките ще акцентират върху увеличаване на броя квалифицирани работници, укрепване на професионалните умения на младите хора и на тези, които не са завършили професионално образование, подобряване на услугите по време на периода на преход между образованието и заетостта и равенство в образованието. В селските райони трансферът на знания ще бъде осигурен чрез обучение на над 20 000 души (главно земеделски стопани).

Финансирането по линия на ЕСФ за **социално приобщаване** (248 млн. EUR) ще спомогне за борба с бедността, социалното изключване и маргинализацията. Подкрепа ще получат над 15 000 души, главно извън пазара на труда.

Използване на финансови и териториални инструменти

Финландия планира да разпредели около 1,5 млн. EUR за **финансови инструменти** за капиталови инвестиции в рамките на оперативната програма на острови Оланд. Това представлява значително понижение в сравнение с 2007—2013 г. Финландия проучва възможностите за разширяване на използването на финансови инструменти.

Около 5 % от разпределените средства по линия на ЕФРД са предназначени за **устойчиво градско развитие** в шест основни града (Хелзинки, Еспоо, Вантаа, Оулу, Тампере и Турку) посредством инструмент за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Основната цел на стратегията за ИТИ е укрепване на конкурентоспособността на Финландия, като най-големите градове в страната се използват за развиване и изпитване на иновации.

Осем местни рибарски групи за действие във Финландия ще продължат да прилагат успешното водено от общностите местно развитие. Групите са създадени през предишния програмен период, но ще изпълняват новите стратегии за местно развитие въз основа на местните нужди.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	2 (регионални)	2	1	8
Налични средства (EUR)	1 304 456 595	2 380 408 338	74 393 168	605 853 163 ⁹

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

⁹ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Финландия.

На островите Оланд не бяха спазени три предварителни условия в момента на приемане на оперативната програма — регионалната стратегия за интелигентна специализация, стратегията за учене през целия живот и стратегията за професионално образование. Тези предварителни условия бяха изпълнени в съответствие с одобрените планове за действие до 30 юни 2015 г.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Финландия намали броя на програмите по политиката на сближаване от седем през 2007—2013 г. на две през 2014—2020 г. Административната реформа в регионите е в ход (намаляване на броя на междинните органи). Координацията се постига чрез представители на различни фондове в мониторинговите комитети на програмата и посредством регионални структури за развитие. Мерките по ЕФРР и ЕСФ вече се изпълняват в рамките на една и съща програма, финансирана по няколко фонда. Програмите по ЕФРР, ЕСФ и ЕЗФРСР имат съвместен мониторингов комитет за островите Оланд.

4. Опростяване за бенефициерите

Управляващите органи за ЕСИ фондовете разработват договорености, за да намалят административната тежест за бенефициерите. Те включват консолидирането на функции (напр. намаляване на броя на междинните органи) и засиленото използване на опростени варианти на разходите.

1. ЕСИ фондовете във Франция

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Франция има редица неоспорими предимства (като например динамична демография, богато природно и културно наследство, голям потенциал в сектора на възобновяемите енергийни източници, транспортни мрежи на съвременен технологично равнище и др.), но е изправена пред две големи предизвикателства.

Първо, конкурентоспособността на френската икономика постепенно намалява. Това отчасти се дължи на неуспеха в насочването на икономиката към сектори с интензивно ползване на знания и в превръщането на дейностите за НИРД и иновации в продаваеми продукти и услуги. Второ, равнището на безработицата е високо през последните 30 години. През 2013 г. то беше над 10 %, а безработицата сред хората под 25-годишна възраст достигна 23,5 % в континентална Франция и надвиши 50 % в отвъдморските департаменти. В допълнение към това целите за разходите в областта на енергетиката и НИРД съгласно стратегията „Европа 2020“ все още не са изпълнени и са необходими повече усилия за преодоляване на бедността и преждевременното напускане на училище.

Основни приоритети и резултати

За периода 2014—2020 г. ЕСИ фондовете ще се използват за изпълнение на целите от стратегията „Европа 2020“. Поради ограниченото количество налично финансиране, съответстващо на размера на френската икономика, инвестициите се насочват към ограничен брой тематични цели в съответствие с препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Те включват научни изследвания и иновации, засилване на конкурентоспособността на МСП и гарантиране, че групите в неравностойно положение имат достъп до професионално обучение и до пазара на труда.

3 млрд. EUR (11 % от общия бюджет на Франция по ЕСИ фондовете) ще бъдат инвестирани в научни изследвания и иновации. Чрез фондовете ще бъде поощрен трансферът на знания в областта на НИРД между академичната общност и бизнеса, ще бъдат **засилени научните изследвания и иновациите в бизнеса** и ще бъде разработена благоприятна за иновации бизнес среда. Над 660 дружества ще получат подпомагане за разработване и въвеждане на нови продукти.¹⁰

ЕСИ фондовете ще допринесат също и за намаляване на различията от гледна точка на НИРД между регионите — през 2014 г. 75 % от дейностите в областта на НИРД бяха концентрирани само в четири региона, а достъпът до високоскоростни широколентови мрежи е на едно от най-ниските равнища в Европа.

Около 5 млрд. EUR (19 % от разпределените средства от ЕСИ фондовете) ще бъдат използвани за **подпомагане на МСП** (включително секторите на селското стопанство, рибарството и морските аквакултури), като на предприятията се предоставя по-добър достъп до финансиране, услуги и пазари и възможност да произвеждат стоки и да предоставят услуги с висока стойност. Чрез ЕСИ фондовете ще бъде подпомогнато също създаването на нови МСП и разрастването на съществуващи предприятия. Повече от 160 000 дружества ще получат средства по линия на ЕСИ фондовете.

Около 6 млрд. EUR (23 % от бюджета на ЕСИ фондовете) ще бъдат използвани за **подобряване на пригодността за заетост и за подпомагане на най-отдалечените от пазара на труда лица да си намерят работа** с акцент върху интегрирането на младите хора, подобряването на предлаганото обучение в нововъзникващи сектори и по-добър достъп до продължаващо професионално обучение. Франция има за цел да подпомогне

¹⁰ Това е общата сума на подходящите общи показатели за резултати в програмите, въз основа на които се определя стойността на този показател.

234 000 безработни млади хора до 2023 г. посредством Инициативата за младежка заетост. Страната планира също да осигури обучение в помощ на намирането на работа на 310 000 души и да насърчи 90 000 души (включително 36 000 жени) да започнат стопанска дейност. Чрез подкрепа за хората в риск от изключване се очаква също на 180 000 души да бъдат предложени възможности за интегриране. По този начин се очаква ЕСИ фондовете да помогнат на Франция да постигне равнище на заетост от 75 % до 2020 г. (69,8 % през 2014 г.).

С разпределени средства в размер на 5,5 млрд. EUR (21 % от общия бюджет) ЕСИ фондовете ще осигурят нужните инвестиции за **подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика**, включително инвестиции в енергийна ефективност (промишленост, транспорт и сгради), развитие на възобновяеми енергийни източници и екологосъобразен градски транспорт. Инвестициите, насочени към подобряване на превенцията и управлението на риска (включително в селски и крайбрежни райони), също са обхванати от този бюджет. Франция ще бъде подпомогната с общо около 3 млрд. EUR по линия на ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР за предотвратяване и **смекчаване на последиците от изменението на климата**. Прогнозираният спад в емисиите на парникови газове ще възлиза на около 19 млн. тона еквивалент на CO₂¹¹. И накрая, повече от 4 млрд. EUR от бюджета на ЕСИ фондовете (15 %) ще бъдат използвани за подобряване на резултатите на мрежата „Натура 2000“, за гаранцията за биологичното разнообразие и за възстановяването на екологичната приемственост. Ще бъде осигурена подкрепа за подобряване на природозащитния статус на над 465 000 ha местообитания. С цел опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите в съответствие с новата обща политика в областта на рибарството чрез ЕФМДР ще бъде повишена устойчивостта на рибарството и аквакултурите и ще бъдат подобрени морските екосистеми и водното биологично разнообразие. Нежеланият улов ще бъде намален с 12 000 тона, а биологичното производство на аквакултури ще се увеличи с 282 тона до 2023 г.

Използване на финансови и териториални инструменти

Част от финансирането (698 млн. EUR), насочено по-специално към МСП и енергийна ефективност, ще бъде предоставено чрез **финансови инструменти**. Посоченият обем от заеми, рисков капитал или капитал за дялово участие се очаква да се увеличи повече от три пъти в спрямо периода 2007—2013 г. Следва да се проучи потенциалът за използване на финансови инструменти за подпомагане на ИКТ и ефективността на ресурсите.

С цел **улесняване на развитието на градовете** около 10 % от разпределените средства по ЕФРР ще бъдат инвестирани в интегрирани действия за устойчиво градско развитие. 70 % от общия бюджет за градовете ще се използват за изпълнение на градски мерки чрез използване интегрирани териториални инвестиции. При следване на подход на водено от общностите местно развитие ЕЗФРСР ще продължи да **подпомага стратегии за развитие „отдолу нагоре“ в селските райони** (делът от 5 % за LEADER ще бъде постигнат за всяка програма за развитие на селските райони).

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	40 (3 национални ¹² , 37 регионални)	30 (3 национални, 27	1 (национални)	21

¹¹ Това е общата сума на подходящите общи показатели за резултати в програмите, въз основа на които се определя стойността на този показател.

¹² Европейски социален фонд, Инициатива за младежка заетост и техническа помощ.

		регионални)		
Налични средства (EUR)	14 763 176 455	11 384 844 248	587 980 173	2 893 698 773 ¹³

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

При приемането на Споразумението за партньорство с Франция бяха изпълнени всички предварителни условия на национално равнище с изключение на едно (управление на отпадъците). На равнището на програмите има различни планове за действие, свързани наред с другото с финализирането на стратегиите за интелигентна специализация и с дефинирането и количественото определяне на съответните показатели.

3. Управление на ЕСИ фондовете

За изпълнението на ЕСИ фондовете е въведен нов модел на управление, като регионалните съвети ще отговарят за изпълнението на повечето аспекти от програмите (всички по ЕФРР и част от ЕЗФРСР и ЕСФ). Това доведе до сложна програмна архитектура с общо 71 програми (с изключение на ЕТС) и до разпределяне на отговорности между националното и регионалното равнище.

4. Опростяване за бенефициерите

В момента управляващите органи за ЕСИ фондовете разработват договорености, за да намалят административната тежест за бенефициерите и собствения си персонал. Те включват засилено използване на еднократни суми, използване на опростени варианти на разходите за възстановяване на разходи, опростяване на процеси (напр. електронно управление на фондове или „електронно сближаване“), гарантиране на последователността на мерките в рамките на програмите и между тях и увеличаване на видимостта на добавената стойност за ЕС (напр. общо представяне на всички фондове посредством един регионален мониторингов комитет).

¹³ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Франция.

1. ЕСИ фондовете в Германия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Въпреки положителните макроикономически тенденции Германия е изправена пред големи средносрочни до дългосрочни предизвикателства. Демографските тенденции са негативни — според прогнозата населението в работоспособна възраст ще намалее с 11,4 % до 2030 г., средно с 0,8 % на година. Въпреки че нараства, участието на жените на пазара на труда е все още сравнително ниско (55,6 % в еквивалент на пълно работно време през 2014 г.) Стартиращите предприятия изпитват затруднения по отношение на достъпа до рисков капитал, а в различни сектори и региони е налице недостиг на умения. Безработицата в някои региони остава сравнително висока. Макар че дългосрочната безработица спадна в периода 2008—2014 г., тя все още засяга почти един млн. души.

Анализът на целите по стратегията „Европа 2020“ показва значителни различия на регионално равнище при увеличаването на разходите за научни изследвания и иновации, по-специално на частните инвестиции, и постигането на целите за енергийна ефективност. Освен това е постигнат ограничен напредък в подобряването на образователните резултати на лица в неравностойно социално положение. Германия остава една от държавите, в които придобиването на образование в голяма степен зависи от социално-икономическия контекст.

Основни приоритети и резултати

За периода 2014—2020 г. ЕСИ фондовете допринасят пряко за осъществяването на стратегията „Европа 2020“. Същевременно е поставен акцент върху ключови тематични цели в съответствие с препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Целите са свързани с укрепване на научните изследвания, иновациите и конкурентоспособността, енергийната ефективност, както и с осигуряване на квалифицирана работна сила и на условия за групите в неравностойно положение.

Фондовете ще спомогнат за **подобряване на капацитета за иновации и конкурентоспособността** на икономиката и ще засилят връзките между научните изследвания, иновациите и промишлената политика. Като насърчават активно разходите за НИРД, фондовете ще осигурят частни инвестиции в размер на 883 млн. EUR, за да допълнят публичното финансиране за иновации. В Тюрингия например се очаква частните разходи за НИРД да нараснат от 1,03 % от БВП (2011 г.) на 2 % (2023 г.). В допълнение към това се очаква около 4 млн. жители на селските райони да се възползват от подобрена или нова широколентова инфраструктура.

Подпомагането в размер на 4 млрд. EUR за **МСП, селско стопанство, рибарство и аквакултури** ще допринесе за по-високо равнище на инвестиции от частния сектор, създаване на около 45 000 работни места и увеличаване на производителността. Очаква се до 2023 г. производството на аквакултури да се увеличи с 4700 тона, а производството в рециркулационни системи — с 4300 тона. Очаква се над 13 000 стопанства да получат средства за реструктуриране и модернизация. Ще бъдат подпомогнати и 1031 кооперации.

Фондовете ще бъдат използвани за **подобряване на пригодността за заетост на хората**. ЕСФ ще бъде използван в помощ на хората да се преквалифицират и да навлязат на пазара на труда. По прогнозни данни ще бъдат обучени 108 000 дългосрочно безработни лица, а 314 000 души, по-специално такива от групи в неравностойно положение, ще имат възможността да участват в учене през целия живот с цел намаляване на разликите в образователното равнище. Чрез ЕЗФРСР ще бъдат подпомогнати също ученето през целия живот и професионалното обучение за хората, работещи в селското и горското стопанство, както и за други ползватели на

земи и икономически участници, като общият брой на участниците, които ще бъдат обучени, е оценен на 80 000.

По отношение на целите в областта на **енергетиката и изменението на климата** — финансиране от ЕСИ фондовете в размер на 3 млрд. EUR е разпределено за намаляване на емисиите на парникови газове (които се очаква да спаднат с 2,2 млн. тона еквивалент на CO₂ годишно) и на първичното енергопотребление в обществените сгради (с 233 000 MWh на година).

С оглед на увеличаването на екстремните метеорологични условия в резултат изменението на климата **превенцията на риска** е определена като приоритетна в няколко региона на Германия, като например се очаква около 157 000 души да се възползват от мерки за защита от наводнения.

С цел **опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите** в съответствие с новата обща политика в областта на рибарството чрез приноса на ЕФМДР ще бъде повишена устойчивостта на рибарството и аквакултурите и ще бъдат подобро морските екосистеми и водното биологично разнообразие. Предвижда се нежеланият улов да бъде намален с 80 тона, а биологичното производство на аквакултури следва да се увеличи с 220 тона до 2023 г. ЕЗФРСР ще подпомогне възстановяването, съхраняването и укрепването на биологичното разнообразие и на селскостопанските и горските системи с висока природозащитна стойност: 16 % от земеделската земя трябва да бъдат обхванати от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие/ландшафтите. Подпомагане от ЕЗФРСР ще е налично за 7 % от земеделската земя с цел развитие на устойчиво управление на водите. ЕФРР ще бъде използван за справяне с екологични проблеми в градските области, включително за инвестиции в културно наследство.

Използване на финансови и териториални инструменти

Част от финансирането (1,2 млрд. EUR), насочено по-специално към иновации и конкурентоспособност, МСП, енергийна ефективност, самостоятелна заетост, предприемачество и започване на стопанска дейност, ще бъде предоставено чрез **финансови инструменти**. Средствата за заеми, рисков капитал или капитал за дялово участие се очаква да се увеличат с 18 % в сравнение с периода 2007—2013 г. Следва да се проучи потенциалът за използване на финансови инструменти за подпомагане на МСП.

Програмите по ЕСИ фондовете гарантират ефективното използване на **териториални инструменти**. За улесняване на интегрирания градски подход около 10 % от разпределените средства от ЕФРР ще бъдат предвидени за интегрирани мерки за устойчиво градско развитие. Интегрирани териториални инвестиции се осъществяват в Баден-Вюртемберг и Шлезвиг-Холщайн. Местните партньорства ще бъдат засилени чрез водено от общностите местно развитие (подход на финансиране от няколко фонда). Очаква се чрез LEADER да бъдат създадени над 1500 работни места.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	32 (1 национални, 31 регионални)	15 (2 национални, 13 регионални)	1	19
Налични средства (EUR)	18 269 459 134	9 445 920 050	219 596 276	2 821 002 898 ¹⁴

¹⁴ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Германия.

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

На национално равнище са изпълнени всички общи предварителни условия. Поради федералната структура на Германия подробна оценка е предоставена на равнището на програмата. На равнището на отделните федерални провинции не са спазени няколко условия. Повечето от тях са свързани с изготвянето на регионални стратегии за интелигентна специализация и те трябва да бъдат изпълнени в съответствие с договорените планове за действие.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Ще бъде използван набор от допълнителни инструменти на политиката на ЕС („Хоризонт 2020“) и национални инструменти на политиката, за да се увеличат в максимална степен ползите от финансирането по линия на ЕСИ фондовете. В шест федерални провинции ще бъдат създадени съвместни мониторингови комитети (за ЕФРР/ЕСФ или ЕФРР/ЕСФ/ЕЗФРСР).

4. Опростяване за бенефициерите

Управляващите органи за ЕСИ фондовете разработват мерки, за да намалят административната тежест за бенефициерите и органите. Те включват консолидиране на някои функции (напр. намаляване на броя на междинните органи), увеличаване на използването на еднократни суми, опростяване на процесите (напр. електронно управление на фондове или „електронно сближаване“), гарантиране на съответствието между мерките в самите програми и между тях и увеличаване на видимостта на добавената стойност за ЕС (напр. общо представяне на всички фондове).

1. ЕСИ фондовете в Гърция

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

В резултат на икономическата криза гръцката икономика беше в рецесия в продължение на шест години, а БВП на страната беше спаднал с около 25 % до 2013 г. Безработицата достигна 25,2 % през второто тримесечие на 2015 г., а нивото младежката безработица е сред най-високите в европейските държави (над 50 %). Броят на хората в риск от бедност или социално изключване се увеличи от 27,6 % от общото население през 2009 г. на 36 % през 2014 г. Скромното увеличение на БВП в Гърция през 2014 г. (0,8 %) беше под средното за ЕС. Това е пазар, характеризиращ се със значителни проблеми по отношение на конкурентоспособността и с липсата на структурни промени. Дружествата не са конкурентоспособни поради ниската производителност и липсата на специализация в дейности и иновации с висока добавена стойност. Институционалните ограничения, възпиращите фактори пред развитието на бизнеса и ниското ниво на предприемачество в селските и зависимите от рибарството райони са допълнителни предизвикателства, които трябва да се преодолеят.

Основни приоритети и резултати

Необходим е **нов модел на растеж**. Около 25 % от финансирането по линия на ЕСИ фондовете е заделено за ключовия стратегически приоритет за **повишаване на конкурентоспособността и отворено към външния свят предприемачество**, което включва сектори като туризма, селското стопанство и аквакултурите (увеличение на производството с 26,3 %), производството, услугите за предприятия и логистиката. Стратегиите за интелигентна специализация, съсредоточени върху конкурентното предимство на всеки регион, са ключови за успеха. Увеличаването на инвестициите от частния сектор в научноизследователска и технологична развойна дейност е ключово предизвикателство. Очаква се разходите за НИРД да се увеличат от 0,67 % от БВП през 2011 г. на 1,2 % до края на програмния период, а бизнес разходите да се увеличат от 0,18 % от БВП през 2011 г. на 0,4 % до края на програмния период.

Насърчаването на устойчивата и качествената заетост, социалното приобщаване и борбата с бедността е водещ приоритет за финансиране след кризата. Акцентът е върху преодоляване на структурни проблеми на пазара на труда, подобряване на **ефективността на гръцката система на образованието и обучението, прехода към пазара на труда** и насърчаване на активното приобщаване. Инвестициите в заетост и обучение (съответно 91 500 и 58 000 бенефициери) са насочени главно към безработните и дългосрочно безработните лица на възраст между 30 и 44 години и към младите хора. Около 134 000 млади хора на възраст 15—29 години ще бъдат подпомогнати главно в рамките на Инициативата за младежка заетост. Подобряването на достъпа до услуги за детски грижи ще допринесе за активно приобщаване и подобряване на възможностите за заетост на около 70 000 жени годишно. По-добрите здравни услуги и услугите в сферата на електронното здравеопазване ще подобрят здравната грижа за 3,2 млн. души.

Опазването на околната среда и преходът към екологосъобразна икономика са ключов двигател за растеж. Насърчаването на енергията от възобновяеми източници и на енергийната ефективност е ключов приоритет и се очаква да стимулира екологосъобразно предприемачество. Използването на възобновяеми енергийни източници като процент от общото крайно потребление се очаква да се увеличи от 13,83 % през 2013 г. на 20 % през 2020 г. Според прогнозата първичното потребление на енергия ще бъде понижено с 2,85 милиона тона нефтен еквивалент (Mtoe) през 2020 г. в сравнение с 2005 г., а емисиите на парникови газове за секторите извън схемата за

търговия с емисии се очаква да се понижат с 4 % в сравнение с 2005 г. Инвестициите в климата и околната среда се очаква да възлязат на около 1,5 млрд. EUR и да доведат до създаване на 16 000 работни места.

С цел подобряване на **качеството на околната среда** ще бъде поставен акцент върху ефективното управление на отпадъци и насърчаване на рециклирането, използването на отпадъците като ресурси, защитата и рационалното управление на водните ресурси и защитата и възстановяването на морските биологични ресурси. С помощта на ЕСИ фондовете се очаква делът на общо оползотворените битови отпадъци да се увеличи от 18 % (2011 г.) на 68 % (2020 г.), процентът подлежащи на рециклиране отпадъци, които действително са рециклирани, следва да се увеличи от 30 % (2011 г.) на 54 % (2020 г.), а процентът депонирани битови отпадъци се очаква да намалее от 82 % (2011 г.) на 32 % (2020 г.).

В **транспортния сектор** основната цел е допълнително развитие на националната транспортна система и популяризирането на комбинирания транспорт (превоз на стоки чрез използване на повече от едно транспортно средство), така че Гърция да се превърне в основната врата към Европа и транспортен център за Балканите и Средиземноморието. Ключовите приоритети за железопътната мрежа са постигане на напредък по **интегрирането** на железопътната мрежа по TEN-T в посока север-юг, за да се гарантира оперативна съвместимост и да се нанесат корекции, за да се осигурят условия за европейската система за управление на железопътния трафик. Също толкова важни са железопътните връзки с основните пристанища и товарни центрове по TEN-T с цел насърчаване на комбинирания транспорт и модернизация на системата на товарния транспорт. При автомобилния транспорт акцентът е върху завършване на основната автомобилна мрежа TEN-T и развитието на цялостна TEN-T.

Увеличаването на институционалния капацитет и ефективността на публичните органи и местното самоуправление е предпоставка за устойчиво развитие. Това ще спомогне, наред с другото, за ефективното и ефикасно прилагане на Споразумението за партньорство за 2014—2020 г. Тази цел е съсредоточена върху засилването на организационния, институционалния и оперативния капацитет на централното правителство и на регионалните и местните органи, както и върху развитието на човешките ресурси в публичния сектор и увеличаването на ефикасността и качеството в съдебната система.

Използване на финансови и териториални инструменти

Посредством **финансови инструменти** биха могли да бъдат осигурени около 300 млн. EUR. По-голямата част от средствата са предвидени за МСП и в по-малка степен за секторите на енергетиката и околната среда. Гърция възнамерява да използва наличните **териториални инструменти**. Градските органи ще се стремят към устойчиво градско развитие, използвайки интегрирани териториални инвестиции. Местните партньорства ще бъдат насърчени чрез водено от общностите местно развитие за селските и зависимите от рибарството райони.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	18 (5 национални, 13 регионални)	1	1	11
Налични средства (EUR)	15 275 247 163	4 718 291 793	388 777 914	984 699 568 ¹⁵

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

При приемането на оперативните програми за 2014—2020 г. не бяха изпълнени редица

¹⁵ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Гърция.

предварителни условия, включително три от специфичните за ЕФМДР предварителни условия. Разработени са планове за действие, а в редица области за инвестиции (напр. стратегии за научни изследвания и иновации в областта на ИКТ за интелигентна специализация и твърди отпадъци) е въведена клауза за „отлагане по собствена инициатива“. Това означава, че финансирането не може да бъде отпуснато, докато не бъдат извършени съответните действия.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Въведена е нова структура на управление посредством закон, чрез който се намалява броят на междинните органи и броят на делегиранията и се въвеждат мерки за опростяване на системата и ускоряване на изпълнението. Тя също така има за цел да укрепи административния капацитет на изпълнителните органи. Засилени са проектирането, програмирането и координирането на ЕСИ фондовете, въведени са мерки за борба с измамите и са налице добре обмислени преходни разпоредби. Неотдавна съгласуваните промени в регламента за общоприложимите правила осигуряват допълнително налична ликвидност за Гърция, за да приключи с изпълнението на проектите за периода 2007—2013 г. и да започне безпроблемно периода 2014—2020 г. в резултат на увеличаването на съфинансирането на ЕС за гръцките програми.

4. Опростяване за бенефициерите

Заявленията за финансиране и декларациите за разходи на бенефициерите вече се подават по електронен път. Съществуват задължителни онлайн процедури за предварителен контрол на документацията за обществени поръчки и възлагането на поръчки за услуги. Въведени са опростени разходи за определени категории операции в рамките на ЕСФ. Вече се изискват по-малко министерски подписи за одобрение на проект. Процесът по одобряване на свързаните с околната среда условия на съфинансирани проекти е ускорен. Въведени са подобрения в законодателството и по отношение на разрешителните за отчуждаване при археологически дейности. И накрая, приетият през декември 2014 г. национален закон предвижда преразглеждане и опростяване на всички процедури, необходими за изпълнение на различните проекти по линия на ЕСИ фондовете.

1. ЕСИ фондовете в Унгария

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Въпреки че Унгария беше сериозно засегната от икономическата и финансовата криза, икономиката започна да се възстановява през 2014 г. Независимо от това все още съществуват пропуски по отношение на националните цели по стратегията „Европа 2020“. Иновационната дейност и конкурентоспособността на МСП са слаби. Необходимо е да се увеличат разходите за научни изследвания и иновации и използването на енергия от възобновяеми източници, както и да се подобри енергийната и ресурсната ефективност. Унгария се опитва да преодолее ниското равнище на заетост и бедността, които засягат непропорционално някои територии и групи в неравностойно положение. На регионално и подрегионално равнище продължават да се наблюдават значителни неравенства, като селските райони също изостават. Тези проблеми са отразени в препоръките за политиката, отправени в контекста на европейския семестър.

Основни приоритети и резултати

60 % от всички средства по линия на ЕСИ фондовете ще бъдат предназначени за икономическо развитие и създаване на работни места. Фондовете ще спомогнат за подобряване на **иновационната дейност и конкурентоспособността** на предприятията, за да се увеличи тяхната добавена стойност и интегрирането им в международната верига за създаване на стойност, включително и чрез по-добър достъп до финансиране. С подпомагане в размер на 2,2 млрд. EUR бизнес разходите за НИРД се очаква да се увеличат от 0,56 % до 0,71 % от БВП. С цел разширяване на базата от знания Унгария планира да увеличи с 20 % в сравнение с 2010 г. дела на иновативните дружества, сътрудничащи си с научноизследователските институции. **2,9 млрд. EUR ще бъдат използвани за увеличаване на нетните приходи на МСП с 25 %** и на нетните приходи от износ на МСП с 30 %. Това ще включва подобряване на качеството и достъпността на бизнес инфраструктурата, както и пряко разширяване на капацитета. Значително подпомагане ще бъде осигурено за модернизиране на селскостопанския, риболовния и хранително-вкусовия сектори, насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани, подпомагане на млади земеделски стопани и развитие на къси вериги на доставка. Очаква се общата стойност на производството на аквакултури да се увеличи с 42 %.

Инвестиция от 3,3 млрд. EUR ще помогне за укрепването на **пазара на труда**. Очаква се **най-малко 150 000 търсещи работа лица в неравностойно положение** да се възползват от активните мерки на политиката за пазара на труда, с чиято помощ да се върнат на отворения пазар на труда. Допълнителни 150 000 неучещи, необучаващи се и неработещи млади хора ще получат персонализирани услуги от бюрата по труда. Качеството на детските грижи и достъпът до тях ще бъдат подобрени чрез най-малко 18 000 новосъздадени места в детските градини. С инвестиции ще бъде подпомогнато използването на вътрешния потенциал за туризъм и ще бъдат подобрени възможностите за заетост в основни сектори, като например селското стопанство.

689 млн. EUR ще бъдат използвани за мерки в подкрепа на **развитието на ИКТ** с цел намаляване на разделението между градските и селските райони чрез увеличаване на широколентовото покритие и свързване на милиони допълнителни домакинства с широколентови мрежи, както и за подобряване на ефективността на бизнеса.

С 3 млрд. EUR ще бъде подпомогнат **преходът към нисковъглеродна икономика**. Очаква се да се подобри **енергийната ефективност** на предприятия и жилищни и обществени сгради, а равнището на произвежданата от **възобновяеми енергийни източници** енергия следва да достигне националната цел от 14,65 % до 2020 г. Мерките ще допринесат също и

за **намаляване на емисиите на парникови газове**. Повече от 1 млрд. EUR са разпределени за **насърчаване на адаптирането към изменението на климата и превенцията на риска**. Допълнително повече от един милион жители ще се възползват от адекватни мерки за защита от наводнения, а по-доброто управление на водите ще смекчи неблагоприятните последици от изменението на климата. Инвестициите ще спомогнат за подобряване на устойчивостта на бедствия и на системите за управление на бедствията. С почти 3,4 млрд. EUR фондовете ще подпомогнат **опазването на околната среда и ефективността на ресурсите**. Ще бъде финансирано също и управлението на отпадъчните води, за да се гарантира, че по-голям дял от населението има достъп до подобро третиране на отпадъчни води. Финансирането ще бъде използвано също и за гарантиране, че 100 % от питейната вода е с подходящо качество. Повторната употреба и рециклирането на отпадъци също ще бъдат съществено подобри. Намесите ще доведат до **засилено опазване на околната среда и възстановяване на увредените екосистеми**, до подобри практики в селското и горското стопанство и до засилен екологичен подход по отношение на повърхностните и подпочвените води. Очаква се чрез съхраняване и развитие на обектите на природното и културното наследство да бъдат привлечени повече от 1,6 млн. посещения годишно. Подпомагане е предвидено и за 100 стопанства за аквакултури, които предоставят екологични услуги.

С 3,3 млрд. EUR в областта на **транспорта** ще бъде допринесено за повече от 230 km нови пътища по TEN-T, повече от 275 km възстановени или модернизирани железопътни линии, 50 km нови или подобри вътрешни водни пътища, над 130 km нови или модернизирани трамвайни линии, линии на метрото и подземни железници и 48 km новопостроени и 96 km възстановени и модернизирани пътища, осъществяващи връзка с TEN-T.

В сферата на **социалното приобщаване** почти 2,4 млрд. EUR ще допринесат за намаляване и предотвратяване на бедността, по-специално при децата, чрез предоставяне на по-добър достъп до висококачествени обществени услуги и подобри условията за живот главно в региони в неравностойно положение. Чрез фондовете ще бъдат подпомогнати също и преходът от институционални грижи към грижи в рамките на общността в секторите на здравните и социалните услуги. Около 70 000 лица ще бъдат обхванати от мерки за активно приобщаване, а повече от 300 000 ще се възползват от подобри здравни услуги. Разпределените средства в размер на 1,7 млрд. EUR за **образование** ще бъдат насочени към намаляване на дела на преждевременно напускащите училище деца до 10 %, намаляване на неравенствата на училищната система чрез гарантиране на равен достъп до общо образование за всички, включително учениците от ромски произход, и подобряване на качеството на формалното и неформалното образование, обхващайки повече от 150 000 ученици. Допълнителните мерки имат за цел увеличаване на участието на хора в неравностойно положение във висшето образование и подобряване на двойната система за професионално образование. Над 600 млн. EUR ще бъдат изразходвани за подобряване на ефективността на публичната администрация, обществените услуги, включително на мерките за предотвратяване на корупцията, както и за разширеното използване на решения за електронно управление.

Използване на финансови и териториални инструменти

С разпределени средства в размер на 2,3 млрд. EUR Унгария почти утроява своите средства за **финансови инструменти** в сравнение с периода 2007—2013 г. Използването на финансови инструменти ще бъде разширено към НИРД и иновации, енергетика, ИКТ и социална икономика. Ще се използва широк набор от интегрирани

инструменти за териториално развитие. Повече от 1 млрд. EUR са разпределени за мерки за интегрирано градско развитие. Местните инициативи ще бъдат насърчени чрез водено от общностите местно развитие в селските и градските райони.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	7 (5 национални, 2 регионални)	1	1	9
Налични средства (EUR)	21 544 112 983	3 430 664 493	39 096 293	1 106 996 669 ¹⁶

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Стратегическите рамки за определени области на инвестиции не са завършени и е необходимо да бъдат изготвени в съответствие с одобрените и наблюдавани отблизо планове за действие. Едно от ключовите неизпълнени предварителни условия се отнася до обществените поръчки.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Налице е силна централна координация на използването на ЕСИ фондовете за периода 2014—2020 г. Пет от програмите по политиката на сближаване са финансирани по няколко фонда, като се съчетава използването на ЕФРР, КФ и ЕСФ. За да се улесни координацията и да се гарантира последователността между програмите, ще бъде създаден мониторингов комитет на равнището на споразумението за партньорство в допълнение към мониторинговите комитети на отделните програми.

4. Опростяване за бенефициерите

Унгария планира няколко мерки за намаляване на административната тежест за бенефициерите, като например свързване на ИТ системата за управление на помощта от ЕС със сертифицирани бази данни от публичния сектор, ежегодно планиране на поканите за представяне на заявления, използване на опростени варианти на разходи, консолидиране на някои функции (за предоставяне на услуга „на едно гише“) и опростяване на насоките.

¹⁶ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Унгария.

1. ЕСИ фондовете в Ирландия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Ирландия участва изцяло в европейския семестър, въпреки че все още е обект на мисии за наблюдение след приключване на програмата за страната. Въпреки значителното подобрене на икономическата перспектива някои рискове изискват специално внимание — големите равнища на задлъжнялост, оставащите предизвикателства пред финансовия сектор (по-специално по отношение на рентабилността на банките) и дългосрочната безработица. МСП извлякоха полза от подобрената макроикономическа среда, която им даде възможност да се стабилизируют след продължителен период на затруднения. Пониженото търсене на кредити показва признаци за възстановяване. Търсещите кредит МСП е по-малко вероятно да получават откази от банките, но получават по-високи лихвени проценти от средните за еврозоната. Остават значителни предизвикателства във връзка с младежката безработица. В Ирландия е налице недостиг на умения за ползване на цифрови технологии, като 42 % от работната сила притежава малко или никакви такива умения. Преквалификацията и повишаването на квалификацията са предизвикателство за системата на образованието и обучението, а групите в неравностойно положение са със затруднен достъп до висше образование.

Анализът на целите по стратегията „Европа 2020“ показва някои пропуски при постигането им. Равнището на заетостта при възрастова група 20—64 години се увеличи до 68,6 % през второто тримесечие на 2015 г. (целта по стратегията „Европа 2020“ е 75 %), а инвестициите в НИРД достигнаха 2 % от БВП (целта по стратегията „Европа 2020“ е 3 %). По отношение на намаляването на парниковите газове се очаква Ирландия да не успее да изпълни целта, като се прогнозира емисиите през 2020 г. да бъдат с 2 % по-малко от тези през 2005 г. Съществуващите политически, пазарни и бюджетни рамки изглеждат недостатъчни, за да дадат възможност на Ирландия постепенно да постигне целта за енергия от възобновяеми източници за 2020 г. Що се отнася до преждевременното отпадане от училище, през последните години се забелязва постоянна положителна тенденция, като резултатите на Ирландия са по-добри от средните за ЕС. Що се отнася до преждевременното напускане на училище и висшето образование, през последните години се забелязва постоянна положителна тенденция, като резултатите на Ирландия са по-добри от средните за ЕС.

Основни приоритети и резултати

Що се отнася до периода 2014—2020 г., ЕСИ фондовете допринасят пряко за стратегията „Европа 2020“. Акцентът е върху ключови тематични цели, които са в съответствие с препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

Със 186,9 млн. EUR ще бъдат насърчени бизнес инвестициите в научни изследвания и иновации и ще бъдат **развити връзки и взаимодействия между предприятия, центрове за НИРД и сектора на висшето образование**. В южния и източния регион следва да бъдат създадени около 690 нови позиции за изследователи в научноизследователски центрове в партньорство със 143 предприятия. Броят на дружествата, работещи с получаващи финансиране стратегически научноизследователски центрове, се очаква да се увеличи от 529 на 713 посредством засиленото развитие на приложните изследвания. В регион Бордър, Мидланд и Уестърн броят на дружествата, сътрудничили си със стратегически научноизследователски центрове, ще се увеличи от 103 на 159.

75 млн. EUR ще бъдат инвестирани в разширяването на следващото поколение ширококолентова мрежа към всички необслужвани градове и села на цялата територия.

Инвестиции на стойност 283,8 млн. EUR ще подпомогнат **капацитета на МСП в секторите на селското стопанство, рибарството и аквакултурите** за растеж на

регионалните, националните и международните пазари и за участие в иновационни процеси. Инвестициите ще бъдат насочени също и към **повишаване на равнищата на иновативни практики в целия селскостопански сектор и към засилване на връзките между научните изследвания, технологичното развитие и най-добрите практики на местно равнище**. Според прогнозата в южния и източния регион ще бъдат създадени 17 000 работни места в МСП в 14 целеви сектора за интелигентна специализация. В регион Бордър, Мидланд и Уестърн ще бъдат създадени 4500 работни места в МСП, които са клиенти на Enterprise Ireland.

С 433,5 млн. EUR ще бъде подпомогнат **преходът към нисковъглеродна икономика** във всички сектори. Ще бъдат използвани инвестиции за подпомагане на ефективни по отношение на въглеродните емисии селскостопански практики и подобряването на средните енергийни характеристики на ирландските домакинства.

704,8 млн. EUR ще бъдат инвестирани в **насърчаване на адаптирането към изменението на климата и превенция и управление на риска**. Акцентът ще бъде поставен върху прилагането на по-ефективни методи на производство в областта на риболова и селското стопанство, повишаването на нивата на използване на технологии и практики с ниски емисии, противодействието на почвената ерозия, засиленото определяне на буферни зони в крайречните зони, енергийната ефективност и повишеното използване и производство на енергия от възобновяеми източници.

838,3 млн. EUR ще бъдат инвестирани в **съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите**. Инвестициите ще бъдат насочени към укрепване на практиките по управление на хранителни вещества в селското стопанство, съхраняването и поддържането на биологичното разнообразие и морските екосистеми, подобряване на качеството на водите, насърчаване на устойчив риболов и аквакултури (намаляване на нежелания улов с 10 000 тона и увеличаване на биологичното производство на аквакултури с 3000 тона до 2023 г.) и подобряване на икономическите и физическите условия в регионите Бордър, Мидланд и Уестърн и южния и източния регион.

307,3 млн. EUR ще бъдат инвестирани в **насърчаване на устойчива и качествена заетост и в подпомагане на трудовата мобилност**. Очаква се това да спомогне да се гарантира, че близо 140 000 безработни лица, включително дългосрочно безработни и млади безработни хора, ще получат работа или ще се включат в образование или обучение. Инвестиции също така ще бъдат направени с цел увеличаване на възможностите за заетост в крайбрежните общности.

350,8 млн. EUR ще бъдат инвестирани в **насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността и дискриминацията**. Очаква се това да помогне за предоставянето на хората извън работната сила на достъп до даващи втори шанс възможности за образование и обучение, както и за осигуряването за повече възрастни хора на достъп до програми за езикова и математическа грамотност и езиково обучение. До 2023 г. се очаква над 70 000 лица в неравностойно положение да участват в програми за повишаване на пригодността за заетост. В селскостопанския сектор ще бъдат създадени групи за трансфер на знания, по-специално за осигуряването на обществени блага и екологични стоки.

Използване на финансови и териториални инструменти

В Ирландия се обмисля използването на **финансови инструменти** за преодоляване на нестабилността на цените в селскостопанския сектор. Също така следва да се проучи възможността за използване на финансови инструменти за енергийна ефективност в социални жилища.

Ирландия възнамерява да използва наличните териториални инструменти. Воденото от общностите развитие се използва за изпълнение на LEADER в рамките на ЕЗФРСР, както и за финансиране на местни рибарски групи за действие за изпълнение на ЕФМДР. Около 7 % от ЕЗФРСР ще бъдат разпределени за LEADER (153 млн. EUR). Ирландия не планира използване на интегрирани териториални инвестиции. 40 млн. EUR ще бъдат инвестирани в устойчиво градско развитие. При изпълнението ще бъде взета под внимание стратегията за басейна на Атлантическия океан.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	3 (1 национални, 2 регионални)	1 национална	1 национална	6
Налични средства (EUR)	1 019 788 509	2 190 592 153	147 601 979	1 135 072 901 ¹⁷

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Изпълнени са всички общи предварителни условия на национално и регионално равнище.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Ще бъде използван набор от допълнителни инструменти на политиката на ЕС (програма „Хоризонт 2020“) и национални инструменти на политиката, за да се увеличат в максимална степен ползите от финансирането по линия на ЕСИ фондовете. Ирландия е въвела механизми за гарантиране на координацията между ЕСИ фондовете и други европейски и национални инструменти.

4. Опростяване за бенефициерите

Управляващите органи на ЕСИ фондовете разработват договорености, за да гарантират ефективно намаляване на административната тежест за бенефициерите и органите. Тези договорености включват засилено използване на еднократни суми и опростени варианти на разходите.

¹⁷ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Ирландия.

1. ЕСИ фондовете в Италия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

В Италия се наблюдава началото на макар и слабо икономическо възстановяване след дълбока и дълга рецесия, която допълнително задълбочи разликите в икономическите показатели спрямо останалите държави — членки на ЕС. Равнището на безработицата е критично високо сред младите хора и жените, както и в южна Италия. Икономическата криза задълбочи отдавна съществуващото социално-икономическо разделение между северна и централна Италия от една страна, и южна Италия от друга страна, която обичайно е и основният получател на средства от ЕСИ фондовете. ЕСИ фондовете ще помогнат за изпълнението на няколко от препоръките на ЕС за политиката в рамките на европейския семестър, а именно тези относно образованието и пазара на труда, пристанищата и логистиката, публичната администрация и съдебната система, както и управлението на фондовете.

Основни приоритети и резултати

Средствата от ЕСИ фондовете се насочват през 74 програми на национално, многорегионално и регионално равнище. Те обхващат много различни социални, икономически и административни ситуации и предизвикателства, като изискват силно диверсифицирана стратегия при използването на ресурсите. Основните приоритети за финансиране са следните: развитие на ориентирана към иновациите стопанска среда, изграждане на ефикасни инфраструктури и въвеждане на ефикасно управление на природните ресурси, увеличаване на участието на пазара на труда, насърчаване на социалното включване, подобряване на образованието, укрепване на административния капацитет и управлението на програмите по линия на ЕСИ фондовете, по-специално в по-слабо развитите региони.

Почти 3,8 млрд. EUR по линия на ЕСИ фондовете ще бъдат изразходвани за **научни изследвания и иновации**, като така ще помогнат на Италия да постигне целта си по стратегията „Европа 2020“, съгласно която се предвижда 1,53 % от БВП да бъдат инвестирани в научни изследвания и иновации (1,26 % към момента). Инвестициите в научни изследвания и иновации, както и на над 7,8 млрд. EUR в **МСП от сектори като селско стопанство, рибарство и аквакултури**, ще осигурят силен и координиран тласък в посока на възстановяването на цялостната конкурентоспособност на Италия. Предвидената инвестиция от 2 млрд. EUR в - **свръхвисокоскоростни широколентови инфраструктури** и услуги в областта на информационните технологии също ще стимулира конкурентоспособността и в същото време ще даде възможност на Италия да постигне своите стратегически цели по програмата си в областта на цифровите технологии. Над 2,7 млрд. EUR ще бъдат използвани за **модернизация на железопътната и морската инфраструктура** в по-слабо развитите части от страната, за да може действително да се осъществи преминаването към устойчива мобилност. Освен това почти 4 млрд. EUR ще бъдат изразходвани за инвестиции в насърчаването на прехода на Италия към **нисковъглеродна икономика**. Това ще помогне на страната да постигне целта си по стратегията „Европа 2020“ за намаляване на първичното енергопотребление с 20 %.

Инвестирането в човешки капитал и подпомагането на хората да навлязат на пазара на труда ще бъде основен приоритет с подчертан акцент върху борбата с безработицата сред младите хора. Италия ще изразходва над 4,7 млрд. EUR от ЕСИ фондовете, за да повиши равнището на заетостта до 67—69 %, нейната цел по стратегията „Европа 2020“. Това включва предоставянето на персонализирани услуги на 560 000 никъде неработещи, неучещи и необучаващи се млади хора през 2014 г. и 2015 г. 4 млрд. EUR ще бъдат инвестирани в **инициативи за намаляване на бедността и социалното изключване**

за приблизително 2,2 млн. души. Още 4 млрд. EUR ще бъдат изразходвани за адаптиране на образованието към нуждите на пазара на труда и намаляване на равнището на преждевременно напускане на училище с 16 % до 2020 г. Тази инвестиция ще обхване 2,8 млн. души — ученици и студенти.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат постигнати ползи за **селските райони**, като бъдат насърчени конкурентоспособността на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, устойчивото използване на природните ресурси, биоразнообразието и действията в областта на климата. Ще бъде реализиран и съществен принос за постигането на целите по програмата в областта на цифровите технологии.

ЕСИ фондовете ще осигурят също така подпомагане за новите възможности за растеж в рамките на „синята икономика“, по-специално по стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море. Средствата от ЕФМДР ще послужат за подпомагане на изпълнението на новата обща политика в областта на рибарството, с акцент върху прехода към по-голяма екологична устойчивост на икономическите дейности в областта на рибарството и аквакултурите. Средствата от ЕФМДР ще допринесат за увеличаването на нетните печалби в областта на рибарството с 30 % и за удвояването на производството на биологични аквакултури.

Финансови и териториални инструменти

Около 2,187 млн. EUR ще бъдат предоставени чрез **финансови инструменти**, предимно за МСП и иновации и в по-малка степен за енергийна ефективност, както и за равнището на заетостта и пазара на труда. Тази сума, допълнена с наследени ресурси от предишния програмен период, съответства на инвестиционните стратегии на различните програми и на капацитета за усвояване, наблюдаван през периода 2007—2013 г. Допълнителни възможности за разширяване на обхвата и/или увеличаване на ресурсите, разпределени за финансови инструменти, ще бъдат разгледани като част от резултатите от текущите предварителни оценки.

Стратегията на Италия за градско развитие включва и централно управляван компонент, който представлява национална програма за 14 метрополни района в цялата страна. Това ще допълни стратегиите за градско развитие в регионалните програми, които се изпълняват основно чрез тематични оси, както и чрез териториални инвестиции в по-редки случаи. Изготвена е специална териториална стратегия за т.нар. „вътрешни райони“, която да бъде изпълнена чрез регионалните програми. Това са основно селски райони, определени въз основа на критерии като демографска характеристика, обезлюдяване и ниво на предоставяните услуги. Подходът LEADER, финансиран чрез ЕСИ фондовете, ще има важна роля в териториалното развитие на селските общности и икономики.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	50 (11 национални или многорегионални, 39 регионални)	23 (21 регионални, 2 национални)	1	15
Налични средства (EUR)	31 686 254 105	10 444 380 767 ¹⁸	537 262 559	1 996 244 281 ¹⁹

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Предварителните условия за Италия са както на национално, така и на регионално равнище. Това е следствие от нейното конституционално устройство и свързаното с

¹⁸ Включително 14 670 000, които съответстват на прехвърляне от първи стълб (ограничаване).

¹⁹ Това общата сума на финансирането от ЕС по програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които Италия участва.

това разделение на правомощията между националните и регионалните органи (макар и понастоящем в процес на реформиране). Италия не е изпълнила следните предварителни условия — 3 общи условия, 2 специфични за ЕФМДР условия, както и 10 тематични условия. Общите условия (възлагане на обществени поръчки, околна среда и държавна помощ) са от особено значение, защото законодателството и практиката в тези области са все още източник на много нередности, което затруднява ефективното използване на средствата. Що се отнася до тематичните условия, изискват се планове за действие в области като стратегия за интелигентна специализация, информационни технологии, транспорт, енергийна ефективност и активно приобщаване.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Значителните слабости в административния капацитет за управление на средствата от ЕСИ фондовете непрекъснато възпрепятстват тяхната ефективност. Това важи в особено голяма степен за по-слабо развитите региони в южна Италия, както се посочва в пет последователни препоръки за политиката в контекста на европейския семестър от 2011 г. насам. Отчитайки този факт, съфинансираните от ЕС програми трябва да бъдат придружавани от планове за административно укрепване. Те се създават, за да гарантират, че органите, които управляват средствата, разполагат с основната структура и умения, необходими за управлението на поверените им ресурси. Програмите по ЕСИ фондовете целят преодоляването на слабостите при възлагането на обществени поръчки, държавната помощ, борбата с измамите и корупцията. Тези области са от ключово значение за гарантиране на подходящото управление на средствата. Програмите по ЕСИ фондовете също така ще включват национална програма, създадена за подобряване на публичната администрация като цяло.

4. Опростяване за бенефициерите

Управляващите органи за ЕСИ фондовете разработват начини за намаляване на административната тежест за бенефициерите и публичната администрация. Те включват засилено използване на опростени варианти на разходите и усъвършенстване на специализираната информационна система.

1. ЕСИ фондовете в Латвия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Латвийската икономика отново започна да бележи ръст през 2011 г. Пазарът на труда се подобри, а равнището на заетост — 70,7 %, е над средното за ЕС (2014 г.). Дългосрочната безработица, младежката безработица и делът на неработещите, неучещи или необучаващи се млади хора спадна под средния за ЕС. Латвия прилага инициативата за младежка заетост.

Недостатъчното публично финансиране в научни изследвания и иновации и фрагментираният характер на системата за научни изследвания и иновации води до слаби резултати в научната сфера и възпрепятства конкурентоспособността. В Латвия са налице високи равнища на бедност и социално изключване и високо равнище неравенство в обществото. Необходими са повече действия за увеличаване на привлекателността на професионалното образование за младите хора. Качеството и достъпът до системата на здравеопазването, енергийната ефективност на транспорта, сградите и отоплителните системи трябва да се подобрят. С инвестиции от ЕСИ фондовете ще бъде подпомогнато прилагането в тези области на препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

Основни приоритети и резултати

Чрез ЕСИ фондовете се **подпомагат научните изследвания и технологичното развитие (НИТР) и иновациите**, което помага на страната да постигне своята национална цел за инвестиране на 1,5 % от БВП в НИТР (0,66 % през 2012 г.), да увеличи дела на иновативни МСП до 40 % (от 29,9 % през 2010 г.), както и да преодолее слабите страни в своята система на иновациите и да улесни сътрудничеството между предприятията, науката и образованието, с което ще бъде подобрен потенциалът за иновации.

Гарантирането на достъп до високоскоростен широколентов интернет за най-малко 80 % от домакинствата и разработването на онлайн услуги ще насърчи растежа на **информационното общество**. В селските райони ще бъде осигурена широколентова мрежа със скорост най-малко 30 Mbps, за да се намали цифровото разделение.

Инвестициите на стойност 762 млн. EUR в МСП, включително в секторите на селското стопанство и рибарството, имат за цел да увеличат **тяхната конкурентоспособност и иновативност** чрез подпомагане на нови предприятия, насърчаване на частните инвестиции и създаване на най-малко 1800 работни места. Основните обхванати области ще бъдат капацитет за износ на МСП, достъп до финансиране, съчетаване на уменията на работниците с нуждите на пазара на труда, увеличаване на конкурентоспособността и подпомагането на нови предприятия. Близко 4,5 % от земеделските стопани ще получат подкрепа за модернизирани и реструктурирани на своите стопанства, а повишеното финансиране ще привлече повече млади земеделски стопани към сектора. Конкурентоспособността и производителността на селскостопанския сектор също ще бъдат подпомогнати. Очаква се това да утрои производството и да допринесе за снабдяването с храни и за заетостта. ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за увеличаване на **институционалния капацитет** на публичната администрация и на ефективността на съдебната власт.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъде **подпомогнат преходът към нисковъглеродна икономика във всички сектори**, с чиято помощ Латвия ще достигне своята национална цел по „Европа 2020“ за производство на 40 % енергия от възобновяеми източници (35,8 % през 2012 г.). Фондовете ще бъдат насочени към енергийната ефективност в жилищните и търговските помещения, използването на възобновяеми енергийни източници в топлофикационната мрежа и на нисковъглероден транспорт.

Средства от ЕСИ фондовете ще бъдат разпределени за **устойчивото използване на природни ресурси и адаптирането към изменението на климата**. Инвестициите ще смекчат рисковете, породени от изменението на климата, предимно чрез намаляване на ерозията на бреговете и предотвратяване на наводнения. Ще бъдат предприети мерки за увеличаване на рециклираните отпадъци с 423 120 тона годишно и с цел възстановяване на канализационните мрежи и мрежите за отпадъчни води, които не отговарят на изискванията за качество. Общо 1,3 млн. жители ще имат достъп до централизираната мрежа за управление на отпадъчни води. Съхраняването и укрепването на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство, както и аквакултурите, осигуряващи услуги за околната среда, ще бъдат съфинансирани. Ще бъде подпомогната общата политика в областта на рибарството с цел съхраняване на морските биологични ресурси.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за **развиване на устойчива и ефективна транспортна инфраструктура**. Приоритет ще бъде отдаден на железопътната и пътната инфраструктура по TEN-T, като бъдат свързани градските области с мрежите на TEN-T и бъдат възстановени регионални пътища. Това ще включва възстановяването или обновяването на 998 km железопътни линии и 574 km пътища (345 km по TEN-T).

Чрез мерки за засилване на заетостта и увеличаване на мобилността на работната сила 22 950 понастоящем безработни лица ще имат възможност да си намерят работа. Повече от 11 000 неучещи, необучаващи се и неработещи млади хора ще получат предложение за заетост, възможност за продължаване на образованието, чиракуване или стаж.

Ще бъдат инвестирани средства в образование, умения и учене през целия живот. Реформата на висшето образование ще включва създаването на национална агенция за акредитация, акредитирането на 80 нови учебни програми, въвеждането на основано на резултатите управление в 20 институции за висше образование и модернизацията на учебната среда. **Професионалното образование и обучение (ПОО)** ще бъде подоброено чрез разширяване на ученето в процеса на работа. Това ще даде възможност на 70—80 % от учениците да получат подкрепа за придобиване на професионална или друга квалификация. Квалификациите на 4500 души от персонала в ПОО ще бъдат подоброени, а 70—80 % от институциите на ПОО ще бъдат модернизираны. Земеделските стопани и собствениците на селскостопански и горски предприятия ще бъдат обучени с цел подобряване на техните знания за ефективно производство и благоприятно за климата управление на ресурсите. Ще бъде насърчено сътрудничеството с научни изследователи.

Мерките, предназначени за подобряване на социалното приобщаване и преодоляване на бедността, ще помогнат на почти 4000 безработни лица в неравностойно положение да си намерят работа. Ще бъде подпомогнат преходът към основани на общността грижи за деца и възрастни с психо-интелектуални увреждания, а също така и по-добрият достъп до здравни грижи за цялото население на Латвия.

Използване на финансови и териториални инструменти

Ще бъдат осигурени финансови инструменти на стойност 185 млн. EUR за подпомагане на предприятията и за финансиране на мерки за енергийна ефективност. Инструменти за осигуряване на заеми, гаранции и дялово участие ще се използват главно за подпомагане на МСП и енергийната ефективност на сградите.

Устойчивото градско развитие ще бъде насърчавано посредством интегрирани териториални инвестиции. Местните партньорства ще станат по-активни благодарение на воденото от общностите местно развитие, а като част от него ще получат финансиране на проекти, изпълнявани от 34 местни групи за действие в цяла Латвия.

Мерки, с които се поставя акцент върху устойчиво развитие на рибарските региони, ще бъдат приложени в райони от значение за рибарството чрез подхода за използване на няколко фонда.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	1	1	1	6
Налични средства (EUR)	4 418 233 214	1 075 603 782	139 833 742	577 852 961 ²⁰

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Разработването на стратегически рамки за стратегията за интелигентна специализация в областта на научните изследвания и иновациите, справянето с преждевременното напускане на училище и подобряването на политиката в областта на околната среда са най-важните предварителни условия, които не бяха изпълнени при сключването на Споразумението за партньорство и приемането на програмата, като за тяхното изпълнение бяха приети планове за действие до края на 2016 г. Предлагаме да се допълни, че определянето на здравните нужди („карта“ на здравните нужди) следва да послужи за основа на всяко решение за инфраструктурни инвестиции (каквото е случаят с други държави като Румъния или Полша).

3. Управление на ЕСИ фондовете

Създадена е единна агенция за сключване на договори, а работата на съвместния мониторингов комитет за ЕСФ, ЕФРР и КФ е подпомогната с въвеждането на тематични подкомитети. Мониторинговите комитети за ЕЗФРСР и ЕФМДР се управляват от Министерството на земеделието.

4. Опростяване за бенефициерите

Бенефициерите ще се възползват от опростена институционална структура, единни стандарти, по-широко използване на онлайн управление, електронна система за обществени поръчки и разширено използване на варианти на опростени разходи.

²⁰ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Латвия.

1. ЕСИ фондовете в Литва

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Икономиката на Литва демонстрира забележителна способност за възстановяване на конкурентоспособността си след кризата. Това доведе до стабилен растеж през последните години. За да се гарантира устойчив и приобщаващ растеж в дългосрочен план обаче, страната ще трябва да реши редица проблеми.

Първият се отнася до капацитета ѝ да се придвижи нагоре по веригата на добавената стойност. Пазарът на труда на Литва е възпрепятстван от ограничения в областта на предлагането на човешки капитал и умения. Населението в трудоспособна възраст бързо намалява и участието на пазара на труда остава сравнително слабо. Съществува риск недостигът на умения да се влоши с течение на времето. Делът на населението в риск от бедност или социално изключване остава висок, а неравенствата се увеличават. Инвестициите в частния сектор, по-специално в научните изследвания и иновациите, са недостатъчно, което може да възпрепятства дългосрочния растеж. Литва трябва да продължи да подобрява сигурността на енергийните доставки и да повишава конкурентоспособността на своя енергиен пазар. Енергоемкостта е висока, което поставя Литва на едно от последните места в ЕС по енергийна ефективност. Анализът на националните цели по стратегията „Европа 2020“ показва значителни пропуски в разходите за научни изследвания и иновации, в подобряването на пригодността за заетост и постигането на целите в областта на енергетиката. Тези недостатъци са отразени в препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

Основни приоритети и резултати

ЕСИ фондовете ще допринесат за **подобряване на иновативността и конкурентоспособността** на икономиката и за засилване на връзките между научните изследвания и иновациите и политиките в областта на промишлеността. Разходите за НИРД на глава от населението в бизнес сектора се очаква да достигнат 60,7 EUR през 2023 г. (24,1 EUR през 2011 г.). Това ще се постигне чрез укрепване на системите за научни изследвания и иновации в предприятията и насърчаване на трансфера на знания в областта на НИРД между академичната общност и бизнеса.

Средствата за МСП и земеделските, аквакултурните и риболовните стопанства в размер на 1,2 млрд. EUR ще се използват за увеличаване на броя на предприятията на 1000 души от 39 през 2013 г. до 48 през 2023 г., както и на нивото на производителността и добавената стойност — до 17 726 EUR на наето лице годишно (12 432 EUR през 2013 г.). Това също така ще се допринесе за модернизиране и подобряване на икономическите резултати на близо 8000 малки и средни земеделски стопанства, както и за финансиране на разходите за стартиращи предприятия на повече от 1100 нови млади земеделски стопани. ЕСИ фондовете ще бъдат използвани и за подобряване на бизнес средата посредством улесняване на създаването на предприятия, подобряване на достъпа на МСП до финансиране и осигуряване на специализирани услуги за дружествата.

ЕСИ фондовете ще спомогнат за **преодоляване на безработицата**, подобряване на качеството на **образованието и обучението** и за по-добро удовлетворяване на **нуждите на пазара на труда** чрез повишаване на квалификациите и уменията на активното население и предотвратяване на преждевременното напускане на училище. Общо 55 000 безработни лица ще се включат в схеми, които имат за цел да им помогнат да се върнат на отворения пазар на труда. ЕСФ ще допринесе за създаване на 1800 нови работни места в новите предприятия и ще спомогне за участието на 5000 лица с увреждания в програмите за професионална рехабилитация. В резултат на това се очаква нивото на заетост сред работещото население (на възраст между 20 и 64 години)

да достигне 72,8 % през 2023 г. (69,9 % през 2013 г.). Тъй като равнището на завършилите висше образование вече е добро, а нивото на преждевременното напускане на училище вече е намалено, ЕСИ фондовете ще бъдат пренасочени към подобряване на качеството на образованието и на неговата приложимост спрямо пазара на труда, както и към по-добро адаптиране на търсенето и предлагането на умения. Фондовете ще спомогнат за увеличаване на участието на възрастни хора в учене през целия живот от 5,7 % през 2013 г. на 8 % през 2017 г. С цел подобряване на конкурентоспособността на селското и горското стопанство ще бъдат обучени повече от 60 000 души.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани и за **намаляване на бедността и подобряване на социалното приобщаване**. По-специално чрез инвестиции ще бъде оказана помощ на най-отдалечените от пазара на труда лица да се върнат към заетост, да се увеличи участието на по-възрастните работници на пазара на труда и да се подобри достъпът до и качеството на социалните и здравните услуги. Тези мерки ще спомогнат за намаляване на броя на хората в риск от бедност или социално изключване със 100 000 до 2020 г.

1,4 млрд. EUR ще бъдат разпределени за **енергетиката и изменението на климата**. Финансираните мерки ще допринесат за намаляване на емисиите на парникови газове с 600 000 тона еквивалент на CO₂ годишно. Крайното потребление на енергия в сектора на услугите и домакинствата се очаква да спадне със 7,56 GWh до 2023 г., а енергоемкостта в промишлените предприятия се очаква да намалее до 1,778 MWh/EUR до 2023 г. (от 2,592 MWh/EUR през 2012 г.). Инвестициите в енергийна инфраструктура ще спомогнат за засилване на интегрирането във вътрешния енергиен пазар на ЕС.

С инвестиции в размер на 1 млрд. EUR за транспорта ще бъдат **разширени мрежите на TEN-T и ще бъде подобрена достъпността**. Тези средства ще дадат възможност за изграждането или обновяването на 300 km пътища и 70 km железопътни линии, за намаляване на броя на злополуките и подобряване на връзките между различните видове транспорт.

Инвестиции в размер на 0,9 млрд. EUR ще бъдат разпределени за **екологични мерки** и за подобряване на **ефективността на ресурсите**. Делът на депонираните в депа битови отпадъци значително ще намалее (от 78 % през 2011 г. до 35 % през 2023 г.). Фондовете ще бъдат използвани за подпомагане на екологични и щадящи климата практики по управление на земи, включително биологично земеделие, обхващащи 11 % от земеделската земя, както и разширяване на устойчивото горско стопанство, с което ще бъде подпомогнато биологичното разнообразие. Ще се увеличи използването на устойчиви методи в сектора на рибарството и подобряването на морските екосистеми и водното биологично разнообразие в съответствие с новата обща политика в областта на рибарството. Нежеланият улов ще бъде намален с 43 тона, а равнищата на производство от биологични аквакултури ще достигнат 2000 тона през 2023 г.

Използване на финансови и териториални инструменти

Очаква се повече от 700 млн. EUR да бъдат предоставени посредством **финансови инструменти** и насочени по-специално към енергийната ефективност, МСП и самостоятелната заетост. Това представлява увеличение от над 50 % спрямо програмния период 2007—2013 г.

Чрез въведените програми ще се гарантира, че наличните **териториални инструменти** ще бъдат напълно оползотворени. Градските органи ще бъдат отговорни за управлението на инвестиции в размер на 210 млн. EUR, които ще бъдат разпределени предимно за устойчиво градско развитие и икономическо и социално възстановяване. Осъществяването на стратегии за местно развитие за около 100 млн. EUR във всички

селски, крайбрежни и някои градски области ще засили местните партньорства.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	1 (национални)	1	1	6
Налични средства (EUR)	6 709 396 130	1 613 088 240	63 432 222	555 079 008 ²¹

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

В съответствие с договорените планове за действие Литва е предприела необходимите стратегии и политики и е изпълнила всички предварителни условия.

3. Управление на ЕСИ фондовете

ЕФРР, ЕСФ и Кохезионният фонд са част от една-единствена програма, управлявана от Министерството на финансите. По ЕЗФРСР и ЕФМДР има отделни програми, но и двете се управляват от Министерството на земеделието. Всеки управляващ орган членува в мониторинговите комитети на другите органи, с което се гарантира тясна координация между ЕСИ фондовете. Ще бъде използван набор от допълнителни инструменти на политиката на ЕС (напр. програма „Хоризонт 2020“) и национални инструменти на политиката с цел в максимална степен да се увеличат ползите от ЕСИ фондовете.

4. Опростяване за бенефициерите

Литва планира да опрости процедурите за всички ЕСИ фондове, за да използва по-пълноценно вариантите на опростени разходи, и да подобри ИТ системите, налични за бенефициерите (напр. чрез създаване на единна точка за достъп, подобряване на качеството на информацията и предоставяне на онлайн формуляри).

²¹ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Литва.

1. ЕСИ фондовете в Люксембург

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Макар че като цяло икономиката на Люксембург отбелязва добри резултати, растежът все още не се е върнал към нивата отпреди кризата. Основните области, в които трябва да се преодолеят съществуващи проблеми, включват дългосрочната устойчивост на публичните финанси, производителността на труда и разходната конкурентоспособност (които наскоро изпаднаха в стагнация), заетостта и социалното сближаване. Освен това са необходими значителни усилия за развитие на нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите, включително чрез политики, оказващи въздействие върху енергийния сектор.

Движещата сила за растеж и стабилността на този сектор е позволила на страната да създаде и поддържа щедра социална система, без това да застрашава публичните финанси. Същевременно обаче икономиката е станала особено зависима от този сектор. Поради това за Люксембург е от съществено значение да диверсифицира своите източници на растеж и да намери алтернативни източници.

Пазарът на труда в Люксембург функционира добре и равнищата на завършилите висше образование са високи. Равнищата на заетост сред по-възрастните работници, жените и нискоквалифицираните млади хора обаче са сравнително ниски (като младежката безработица е 21,2 %). Възможно е системата на „съвместно облагане“ и структурата на системата за социално осигуряване да създават демотивиращи фактори за заетост. Следва да се отбележи също, че равнището на хората в риск от бедност или социално изключване се повишава за децата, домакинствата на самотни родители и мигрантите, макар и от много ниско ниво. Люксембург постигна ограничен напредък в укрепването на професионалното образование и обучение, като не е отбелязано развитие по отношение на общата реформа на средното образование.

Според най-новите прогнози Люксембург изостава от целта си по стратегията „Европа 2020“ за намаляване на равнището на емисии на парникови газове. Замърсяването в резултат на селскостопански дейности също оказва съществено влияние върху качеството на водите. Страната не следва да пренебрегва необходимостта от подобряване на техниките за биологично наторяване, така че да се намали вредата от тях за климата и да се повиши ефективността им. Освен това, макар че Люксембург се ангажира с прекратяване на загубата на биологично разнообразие до 2020 г., необходими са допълнителни спешни действия, за да бъде постигната тази цел.

Основни приоритети и резултати

Като се има предвид сравнително скромния размер на заделените средства по линия на ЕСИ фондовете, е неизбежна необходимостта в програмите да се поставя акцент върху конкретни аспекти от горепосочените области. Увеличаването на инвестициите в **НИРД** е от ключово значение за създаване на по-голяма икономическа диверсификация. Поради това **сътрудничеството между националния научноизследователски център и Люксембургския университет** ще бъде засилено с цел увеличаване до 300 на броя МСП, извършващи научни изследвания. Приетите мерки в областта на **селското стопанство** ще увеличат конкурентоспособността чрез насърчаване на **предприемачеството**, улесняване на **преструктурирането на предприятията** и възстановяване на сектора. Очаква се чрез заделяне на 30 млн. EUR от ЕЗФРСР да се подпомогнат 21 % от стопанствата с цел осъществяване на инвестиции в модернизация на съоръжения, преструктуриране на бизнеса и иновативни техники, а 7 % от стопанствата да се възползват от подпомагания от ЕЗФРСР план за бизнес развитие за млади земеделски стопани.

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани и за справяне с **безработицата и социалното изключване**. Те ще подпомогнат мерки, предназначени за подобряване на квалификациите и уменията на млади хора и търсещи работа лица (включително от мигрантски произход) и за гарантиране на по-добро съответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда. Средствата по ЕСИ фондовете ще спомогнат за разширяване и подобряване на схемата за гаранция за младежта и за гарантиране на равния достъп до **учене през целия живот**. Като част от това чрез ЕСФ ще бъдат финансирани мерки, насочени към осигуряване на обучение на 15 000 души, възможност за подобряване на техните квалификации и помощ при намирането на работа.

Заделен е бюджет от 62 млн. EUR за мерки, свързани с опазването на околната среда и ефективността на ресурсите. Той ще бъде използван за финансиране на мерки, предназначени за възстановяване, съхраняване и укрепване на **екосистемите**, засегнати от селскостопанските дейности. Договорите за управление на 90 % от използваната земеделска площ ще включват изискване за практики на управление с цел подпомагане на биологичното разнообразие и защитата на природните зони. В допълнение към това договорите, които обхващат 28 % от цялата използвана земеделска площ, ще съдържат изискването за практики на управление с цел подобряване на **качеството на водите**. Чрез финансирането по линия на ЕСИ фондовете ще бъде подпомогнат и преходът към **нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите**, главно чрез инвестиции в енергийна ефективност, енергия от възобновяеми източници и преминаване към по-устойчиви видове транспорт в градовете. Според прогнозата до 2020 г. потреблението на енергия от сградите ще бъде намалено с 20 %. Използването на възобновяеми източници на енергия също се очаква да се повиши от 2,9 % през 2014 г. на 11 % през 2020 г., а годишните емисии на парникови газове се очаква да намалят с 15 000 тона еквивалент на CO₂.

Използване на финансови и териториални инструменти

Люксембург не планира да използва **финансови инструменти** поради ограниченото равнище на финансиране.

Разработените от местни групи за действие стратегии ще бъдат от полза за 30 % от населението в селските райони. Програмите за интегрирани териториални инвестиции (за които се заделят 6 % от средствата по ЕЗФРСР) ще включват мерки за устойчиво градско развитие.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	2 национални	1	Не е приложимо	2
Налични средства (EUR)	39 558 626	100 574 600	Не е приложимо	535 936 988 ²²

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Свързаните с интелигентна специализация предварителни условия все още не са изцяло изпълнени. Правителството все още не е приело стратегията за научни изследвания и иновации за интелигентна специализация.

3. Управление на ЕСИ фондовете

²² Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Люксембург.

Създаден е консултативен комитет, в който са включени всички управляващи органи на всички ЕСИ фондове. Целта на комитета е да координира изготвянето на стратегии и приоритети за всеки фонд, да гарантира, че програмите се допълват взаимно и да подготвя и договаря споразумения за партньорство.

4. Опростяване за бенефициерите

Системите за обмен на информация се подобряват, а ИКТ се използват по-пълноценно. Базата данни на географската информационна система и уебсайтът Geo-Portal, който предоставя пряк достъп до данните относно мястото на защитените зони земя или вода, ще станат по-всеобхватни, като се добави информация за всички площи и структурни характеристики. Това актуализиране, планирано за 2015 г., следва да бъде много полезно за бенефициерите.

1. ЕСИ фондовете в Малта

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Резултатите на икономиката и пазара на труда на Малта бяха добри по време на кризата. Реалният растеж на БВП възлизаше средно на над 2,7 % в периода 2011—2014 г. благодарение на силното вътрешно търсене, туризма и износа на стоки и услуги. Въпреки изпълнената с предизвикателства външна обстановка Малта запази положителен търговски баланс и съумя да увеличи заетостта и да запази безработицата на ниско равнище (под 6 % през 2014 г.). Външната конкурентоспособност на производствения сектор обаче е ограничена от редица фактори, включително структурни слабости в бизнес средата, ниски нива на научни изследвания и иновации, силна зависимост от външни енергийни източници и уязвимост спрямо външната среда. Тези проблеми представляват съществена заплаха и за дългосрочната устойчивост и качеството на живота. Добрите икономически резултати на Малта не отговарят на нейното равнище на социално сближаване. Участието на пазара на труда остава ниско, което свидетелства за неоползотворен потенциал на икономиката и за необходимост от приспособяване на системата на образованието и обучението, така че да отговарят по-пълноценно на изискванията на пазара на труда. Тези въпроси са отразени в препоръките за политиката в рамките на европейския семестър и им е отделено специално внимание при разпределението на ЕСИ фондовете.

Основни приоритети и резултати

За да засили **конкурентоспособността** чрез насърчаване на **иновациите** и създаване на **благоприятна за бизнеса среда**, Малта ще се стреми към а) увеличаване на капацитета за **НИТР и иновации** посредством инвестиции в публична инфраструктура и научноизследователски структури, б) стимулиране на бизнес инвестициите и насърчаване на връзките между предприятията и научните изследвания и образованието, и в) укрепване и разработване на нови продукти и приложения в сферата на ИКТ, така че, наред с другото, да се подобри ефективността на обществените услуги. Насърчаването на **предприемачеството, подобряването на конкурентоспособността** на бизнеса и насърчаването на растежа на бизнеса се считат за особено важни цели в тази област на политиката. **Предприятията в секторите на селското стопанство и рибарството** ще бъдат част от получените подпомагане. ЕФМДР има за цел по-специално да подобри ефективността на ресурсите и икономическата устойчивост в сектора на рибарството и аквакултурите. За тази приоритетна област ще бъдат разпределени до 190 млн. EUR, т.е. 23 % от общите средства по линия на ЕСИ фондовете, получени от Малта.

С помощта на фондовете страната ще постигне своята **цел по стратегията „Европа 2020“** за увеличаване на дела от **БВП, инвестиран в научни изследвания и иновации, от 0,72 % на 2 %**. Другите очаквани резултати в тази област включват увеличение на научните изследвания и иновациите в областите, определени от стратегията за интелигентна специализация, включително в селскостопанския сектор, подобряване на качеството и ефективността на услугите на онлайн управлението за предприятия и отделни лица, намаление на административната тежест за предприятията и увеличение на общия принос на МСП за конкурентоспособността и заетостта, включително в секторите на селското стопанство и на рибарството/аквакултурите.

За да развие и поддържа **екологосъобразна икономика с ефективно използване на ресурсите**, Малта ще се стреми да подкрепя публичните и частните инвестиции във **енергия от възобновяеми източници и енергийна ефективност**, както и инвестициите в секторите на селското стопанство, водите и отпадъците. Също така ще

бъдат предприети действия за **опазване на природните ресурси**, съхраняване и опазване на природното и културното наследство, възстановяване на биологичното разнообразие, подобряване на градската околна среда и подпомагане на мултимодалните и нисковъглеродните транспортни системи и инфраструктура. Тези мерки следва да помогнат на Малта да спази изискванията на достиженията на правото на ЕС. За тази приоритетна област ще бъдат разпределени до 51 % от получените от Малта средства по линия на ЕСИ фондовете. Чрез финансираните мерки страната ще постигне своите **цели по стратегия „Европа 2020“ за намаляване на парниковите газове**, увеличаване на използването на **енергия от възобновяеми източници** (до 10 % от общото енергопотребление) и повишаване на **енергийната ефективност**. Други очаквани резултати в тази област включват подобрения в качеството на почвата и водите, включително в селскостопанския сектор, увеличение на дела на рециклираните отпадъци и разработване на по-устойчиви практики за управление на отпадъците, подобра защита на биологичното разнообразие, природното и културното наследство и градската околна среда, както и засилена ефективност и устойчивост на транспортния сектор.

За да създаде възможности за заетост чрез инвестиране в **човешки капитал** и подобряване на **здравето и благополучието**, Малта ще се стреми да насърчава устойчивата и висококачествена заетост, професионалното образование и обучение, да гарантира по-силно социално приобщаване и да се пребори с бедността и дискриминацията, да увеличи капацитета на правителствените институции, както и на съдебната власт. Чрез ЕСИ фондовете 5700 души ще получат подкрепа по линия на заетостта, 24 000 – по линия на образованието и обучението, а 8500 — чрез проекти за социално приобщаване. Тези мерки ще помогнат на страната да спази своите цели по стратегията „Европа 2020“ (увеличаване на заетостта до 70 %) и на равнището на завършилите висше образование до 33 %, намаляване на преждевременното напускане на училище от 33,5 % до 10 % и извеждане на около 6560 души от категорията „в риск от бедност или социално изключване“).

Използване на финансови и териториални инструменти

Размерът на финансирането за **финансови инструменти** ще се увеличи повече от три пъти в сравнение с 2007—2013 г. — до 34 млн. EUR. Приносът на Малта за инициативата за МСП възлиза на 15 млн. EUR.

Малта е заделила 5,2 % от своето финансиране по линия на ЕФРР за устойчиво градско развитие (акцентирайки по-специално върху съхраняването на държавните културни и исторически активи), подобряване на възможностите за заетост в социално необлагодетелствани райони около южното пристанище на град Валета и подпомагане на икономическото и социалното възстановяване на други градски и селски общности в неравностойно положение.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	3 (национални)	1	1	3
Налични средства (EUR)	707 989 554	97 326 898	22 627 422	486 688 291 ²³

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Пет от 11-те тематични предварителни условия все още не са изпълнени, три от които са ключови за програмите по линия на ЕФРР и КФ. Те са свързани с 1) разработването

²³ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Малта.

на стратегия за интелигентна специализация, 2) осъществяването на политика за възстановяване на разходите за водния сектор и 3) разработването на всеобхватен транспортен генерален план, включително списък с разработени проекти. Не бяха изпълнени пет от предварителните тематични условия, свързани с програмата на ЕСФ, но е договорен план за действие, с чиято помощ те вече са спазени. Понастоящем се изпълнява план за действие относно предварителното условие за наличие на статистическа система. Специфичното за ЕФМДР предварително условие относно докладите за риболовния капацитет е частично изпълнено (разработва се план за действие). Специфичните за ЕФМДР предварителни условия, свързани с превенция и управление на риска, ефективност на енергията и водите и използване и качество на ИКТ обаче все още не са изпълнени.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Трите програми по ЕФРР, КФ и ЕСФ ще бъдат изпълнявани от един и същи управляващ орган — Отдел за координиране на планирането и приоритетите в Министерството по европейските въпроси и прилагането на предизборната програма (МЕАИМ). Програмите по ЕЗФРСР и ЕФМДР се управляват от едно и също министерство. Тази централизирана система на управление значително улеснява координирането на различните програми.

4. Опростяване за бенефициерите

Потенциалните кандидати и бенефициери могат да получат консултации от общо информационно бюро, обслужвано съвместно от Отдела за координиране на планирането и приоритетите и Отдела за фондове и програми в МЕАИМ. Предлаганите от информационното бюро услуги, което вече функционираше през програмния период 2007—2013 г., ще бъдат разширени, така че да обхванат всички ЕСИ фондове. Целта е то да може да предоставя на потенциалните кандидати, бенефициери и широката общественост пряка линия за комуникация (посредством електронна поща) с управляващите органи, чрез която те могат да искат информация по общи или специфични въпроси.

1. ЕСИ фондовете в Нидерландия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Въпреки постигнатото икономическо възстановяване в Нидерландия пред страната все още има важни проблеми, които тя трябва да преодолее. Предстои да измине още път до постигането на своите цели по стратегията „Европа 2020“ за инвестиции в научни изследвания и иновации, използването на енергия от възобновяеми източници, прилагането на мерки за енергоспестяване, равнището на участие на пазара на труда и социалното приобщаване. Поради това настоящите усилия трябва поне да бъдат поддържани, ако не и ускорени. Препоръките за политиката в рамките на европейския семестър отразяват няколко от тези въпроси. Като се има предвид, че Нидерландия получава относително скромно финансиране по ЕСИ фондовете, нейните програми ще бъдат съсредоточени главно върху това да подпомогнат страната да постигне своите цели по стратегията „Европа 2020“.

Основни приоритети и резултати

Финансирането по линия на ЕСИ фондовете ще спомогне за укрепване на потенциала за иновации в Нидерландия чрез финансиране на мерки, предназначени за стимулиране на **бизнес инвестициите в научни изследвания и иновации**. Те включват стратегии за разработване на връзки между предприятията и институтите за НИРД и на мерки в подкрепа на открити иновации посредством интелигентна специализация. По-специално ще бъдат засилени пресечните точки между секторите, определени в регионалните стратегии за интелигентна специализация. За тази област на политиката са заделени около 355 млн. EUR, а мерките се очаква да **увеличат интензитета на научните изследвания и иновациите в МСП**, както и да подобрят внедряването на иновации от тяхна страна. Мерките имат за цел да подпомогнат 2900 предприятия, а от инвестициите по линия на ЕСИ фондовете се очаква да генерират допълнителни 305 млн. EUR в частни инвестиции в научни изследвания и иновации. Финансиране по линия на ЕСИ фондовете в размер на 163 млн. EUR също така ще бъде заделено за мерки, предназначени за повишаване на **конкурентоспособността** на 2800 МСП в секторите на селското стопанство, рибарството и аквакултурите.

По линия на ЕСИ фондовете 462 млн. EUR ще бъдат инвестирани в насърчаване на **активното приобщаване и създаването на устойчива и висококачествена заетост**. Най-голямата част от тази сума ще бъде заделена за начини за трудова интеграция, предназначени да подпомогнат на изключени групи да се завърнат на пазара на труда, както и за обучение, (пре)квалификация и индивидуално наставничество. Останалата част от средствата ще бъдат използвани за мерки, свързани с активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве на работната сила, както и за адаптирането на работната среда и условията на труд с цел хората да продължат да работят по-дълго време. Благодарение на тези мерки се очаква около 27 500 души да намерят работа или да получат образование, което води до придобиване на квалификации. В допълнение към това част от общата сума ще спомогне за финансиране на обучението на лицата, заети в селскостопанския сектор, с цел да се подобри внедряването на иновации.

Средствата по линия на ЕСИ фондовете, заделени за **политиката в областта на околната среда**, ще бъдат използвани главно за финансиране на мерки за подпомагане на секторите на селското стопанство, рибарството и аквакултурите. Приблизително 358 млн. EUR ще бъдат инвестирани в мерки, предназначени за възстановяване, съхраняване и укрепване на екосистемите, засегнати от селскостопанските дейности, с цел подобряване на екологичната устойчивост на селскостопанския сектор и подпомагане на адаптирането, налагано от измененията на климата. Договорите за

управление на 5,9 % от използваната земеделска площ ще включват изискване за практики на управление с цел подпомагане на биологичното разнообразие и защитата на природните зони. Договори, които обхващат други 5,9 % от земеделската земя, ще съдържат изискване за практики на управление, за да се подпомогне развитието на устойчиво управление на водите. ЕСИ фондовете ще допринесат също с 15 млн. EUR за превенция на риска в селскостопанския сектор чрез насърчаване на оползотворяването на застраховките за всички природни бедствия на земеделските стопани, като по този начин ще бъдат обхванати допълнително 1500 земеделски стопани. 76 млн. EUR ще бъдат инвестирани в иновации за подобряване на устойчивостта на рибарството и аквакултурите и за подобряване на морските екосистеми и водното биологично разнообразие. Това ще спомогне за опазване на околната среда и насърчаване на ефективността на ресурсите и по-специално за намаляване на нежелания улов с 25 %.

Нидерландия също така ще използва ЕСИ фондовете за подпомагане на **прехода към нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите**. 121 млн. EUR ще бъдат инвестирани в действия, свързани с енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност. Мерките, които ще бъдат финансирани, включват прототипно разработване на иновативни нисковъглеродни технологии и демонстрация и пробно използване на тези технологии с цел широкомащабно въвеждане в бъдеще. Очаква се приблизително 535 млн. EUR или 31 % от общото финансиране по линия на ЕСИ фондовете, заделено за Нидерландия, да бъде използвано за финансиране на мерки, предназначени за справяне с **изменението на климата**.

Използване на финансови и териториални инструменти

Финансирането по линия на ЕСИ фондовете, използвано за създаването на финансови инструменти като заеми, гаранции и дялово участие, се очаква да се увеличи до 63 млн. EUR в сравнение с 30 млн. EUR в периода 2007—2013 г. Средствата ще бъдат насочени към инвестиции в мерки за стимулиране на интензивността на научните изследвания и иновациите и в мерки за подобряване на енергийната ефективност на сградите.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат инвестирани 110 млн. EUR в устойчиво градско развитие в четирите най-големи градове: Амстердам, Ротердам, Хага и Утрехт. Чрез инвестициите ще се финансират мерки за преодоляване на настоящото несъответствие между предлагането и търсенето на пазара на труда и инвестициите ще бъдат интегрирани в по-широки стратегии, насочени към социалните, икономическите, демографските и екологичните предизвикателства, пред които се изправят някои градски зони. В допълнение към това чрез водено общностите местно развитие ще бъдат засилени местните партньорства. По-специално ще бъдат инвестирани 42 млн. EUR в стратегии за местно развитие, предназначени за засилване на социално-икономическата диверсификация в селските райони. Очаква се тези стратегии да повлияят върху 65 % от населението в селските райони.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	5 (1 национални, 4 регионални)	1	1	7
Налични средства (EUR)	1 014 636 456	765 285 360	101 523 244	1 300 772 210 ²⁴

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Нидерландия е изпълнила по-голямата част от всички предварителни условия, свързани с подкрепата от ЕСИ фондовете. Двете предварителни условия, които засега са само

²⁴ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Холандия.

частично изпълнени, са 1) тематичното предварително условие за насърчаване на икономически ефективни подобрения на ефективността при крайното потребление на енергия и икономически ефективни инвестиции в енергийна ефективност при строителството или санирането на сгради и 2) общото предварително условие относно статистическите системи и показателите за резултати. Договорени са планове за действие за изпълнението на тези предварителни условия.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Броят на изпълняваните програми не се е променил от програмния период 2007—2013 г. Системата за управление на изпълнението на проекти, финансирани по линия на ЕСИ фондовете, като цяло е стабилна и надеждна. Нидерландия е създавала системи за координиране на наблюдението и оценяването на мерки, финансирани по линия на ЕСИ фондовете. Разработват се механизми за гарантиране на тясно сътрудничество между програма „Хоризонт 2020“ и ЕСИ фондовете.

4. Опростяване за бенефициерите

Нидерландия ще намали административната тежест за бенефициерите чрез използване на опростени варианти на разходите, например единни ставки за разходите за труд. Подобренията в електронното управление на ЕСИ фондовете и онлайн обменът на информация между бенефициери и управляващи органи също следва да спомогнат за опростяване на процедурите за бенефициерите. Органите на Нидерландия понастоящем проучват допълнителни начини, по които биха могли да опростят въведените системи, така че да помогнат на бенефициерите.

1. ЕСИ фондовете в Полша

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Макар че икономиката на Полша устоя успешно на икономическата криза, трябва да бъдат преодолени редица важни проблеми. Първият се отнася до капацитета на страната да се придвижи нагоре по веригата на добавената стойност. Полският пазар на труда отслабва поради ниско ниво на участие и несъответствие между предлагането и търсенето на умения. Слабите места в мрежите на транспорта, енергетиката и ИКТ, както и ниските ефикасност и ефективност на правоприлагането в съдебната система, също възпрепятстват потенциала за растеж. Полша изостава по отношение на някои ключови цели по стратегията на ЕС „Европа 2020“ — увеличаване на научните изследвания и иновациите, засилване на заетостта и постигане на целите в областта на енергетиката. Тези въпроси са отразени в препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. В тези области е съсредоточено значително по обем финансиране (две трети от заделеното за страната по линия на ЕСФ и 45 % от финансирането по линия на ЕФРР и КФ).

Основни приоритети и резултати

Финансирането по линия на ЕСИ фондовете ще бъде заделено за **подобряване на иновативността и конкурентоспособността** на икономиката и за засилване на връзките между научните изследвания и иновациите и политиките в областта на промишлеността. 8,4 млрд. EUR инвестиции се очаква да доведат до увеличение в публичните и частните разходи за НИРД от 0,9 % от БВП на 1,7 %. Една четвърт от тази промяна е пряк резултат от ЕСИ фондовете. Чрез мерките активно ще се насърчават частните разходи за научни изследвания и иновации с цел увеличаването им от 0,3 % на 0,8 % от БВП. Свързаните с финансирането условия ще гарантират, че подпомагането за иновациите е насочена към области и инструменти, за които те ще бъдат от най-голяма полза.

Финансирането по линия на ЕСИ фондовете в размер на 10,8 млрд. EUR за **подпомагане на МСП и земеделските и рибните стопанства** ще спомогне за увеличаване на равнището на инвестиции в частния сектор (от 12,3 % до 13,4 %) и за увеличаване на производителността и на добавената стойност. Финансирането ще се използва и за предоставяне на специализирани услуги за дружествата, както и за повишаване на ефективността на административното обслужване на бизнеса с цел подобряване на бизнес средата.

ЕСИ фондовете ще спомогнат за финансирането на мерки, предназначени за **подобряване на пригодността за заетост**, по-специално сред жените, младите хора и по-възрастните работници. Инвестиции в размер на 5,7 млрд. EUR в активни политики на пазара на труда ще спомогнат за повишаване на равнището на заетост сред жените до 62,3 % (от 57,6 %) и сред мъжете до 79,8 % (от 72,1 %). Повече от 8 млн. лица в Полша се очаква да се възползват от финансирани по линия на ЕСФ мерки, свързани с развитието на човешкия капитал. Изразява се надежда, че политиките ще помогнат на страната да постигне своята цел за заетостта по стратегията „Европа 2020“. Заетостта в селските райони се очаква да се повиши с приблизително 4 процентни пункта. Фондовете също така ще бъдат използвани за **подобряване на достъпа до детски грижи**. Общо за 76 % от децата на възраст между 3 и 4 години ще се ползват услуги за детски грижи в сравнение с 59,3 % през 2012 г. (като 14 % от тази промяна ще се дължи на мерки, финансирани по линия на ЕСИ фондовете).

Тъй като вече е постигнат добър напредък по отношение на подобряване на равнището на завършилите висше образование и намаляване на преждевременното напускане на училище, ЕСИ фондовете са насочени към мерки за **по-добро адаптиране на**

образованието към потребностите на пазара на труда и към адаптиране на предлаганите умения към търсенето. Целта е да се подпомогне увеличаването на участието на възрастни хора в учене през целия живот от 4,3 % на 6,4 % (като 27 % от тази очаквана промяна се дължи на ЕСИ фондовете). ЕСИ фондовете ще подпомогнат и мерки за **намаляване на бедността и насърчаване на социалното приобщаване**, като целта е делът на хората в риск от бедност или социално изключване да се намали от 26,7 % на 20,9 %.

ЕСИ фондовете ще спомогнат за финансиране на постигането на **целите в областта на енергетиката и изменението на климата**. С 9,5 млрд. EUR ще бъдат осигурени 40 % от необходимите инвестиции за постигане на целево намаление на емисиите на парникови газове. Някои от заделените средства за тази област ще бъдат инвестирани в производство на енергия от възобновяеми източници и енергийна ефективност по енергийната верига, като по този начин ще допринесат за една десета от очакваното увеличение на дела на енергията от възобновяеми източници (от 11 % на 15 %) и намаляването на първичното потребление на енергия с 14 Mtoe в сравнение с нивата през 2005 г.

Чрез инвестирането на 1 млрд. EUR от ЕСИ фондовете в стратегии за **широколентов интернет** ще бъде ускорено разширяването на широколентовото покритие и намаляването на разделението между градските и селските райони. Приносът на ЕСИ фондовете за очакваната промяна на покритието с най-малко 30 Mb/s скорост от 49 % на 100 % (надвишавайки заложената цел в програмата в областта на цифровите технологии) е оценен на 16 %.

23,8 млрд. EUR са заделени за политиката в областта на транспорта с цел **завършване на мрежите на TEN-T и увеличаване на достъпността на страната** (с очаквано увеличение на индекса на интермодалния транспорт от 0,34 на 0,37). Чрез това увеличение ще бъде финансирано изграждането на над 800 km нови автомагистрала, както и модернизацията на повече от 500 km железопътни линии. Инвестициите в размер на 10 млрд. EUR в железопътни линии ще подобрят конкурентоспособността на Полша чрез скъсяване на средното време за пътуване между областните центрове от 5,5 часа на 3,7 часа. 8,5 млрд. EUR ще бъдат заделени за подобряване на **управлението на отпадъците и водите**. Делът на недепонирани отпадъци ще нарасне от 20 % до 49 %, като половината от това увеличение ще се дължи пряко на ЕСИ фондовете. До 2020 г. 73 % от населението ще бъде свързано с канализационни мрежи (68 % през 2012 г.), като 93 % от промяната ще бъде осъществена благодарение на ЕСИ фондовете.

Използване на финансови и териториални инструменти

Голяма част от разпределените средства за Полша по линия на ЕСИ фондовете (3,4 млрд. EUR) ще бъде използвана за **финансови инструменти**, насочени главно към иновации и конкурентоспособност, МСП и енергийната ефективност.

В програмите ще бъдат използвани наличните **териториални инструменти**. Общинските съвети ще управляват 2,4 млрд. EUR, заделени за устойчиво градско развитие и икономическо и социално възстановяване. Мерките ще се изпълняват главно посредством интегрирани териториални инвестиции. Воденото от общностите местно развитие ще спомогне за засилване на местните партньорства.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	22 (6 национални, 16 регионални)	1	1	11

Налични средства (EUR)	76 866 461 337	8 697 556 814	531 219 456	1 563 425 602 ²⁵
-----------------------------------	----------------	---------------	-------------	-----------------------------

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Някои стратегически рамки, посочени в договорените планове за действие, все още не са изготвени. Тези рамки също могат да подпомогнат изпълнението на препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Чрез по-засилено ангажиране на предприятията в изготвянето на политики интелигентната специализация ще спомогне за концентриране на ресурсите и подобряване на насочването на подкрепата. От съществено значение е определянето на нуждите от здравеопазване и разработването на система за координация с цел подобряване на ефективността на инвестициите. Всеобхватни планове за управление на отпадъците и регионалния транспорт ще спомогнат да се гарантира, че отделните проекти се изпълняват по по-ефективен начин.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Ще бъдат използвани целеви мерки за развитие на административния капацитет на железопътния сектор, за прилагане на правото в областта на обществените поръчки и околната среда, за управление на държавната помощ и за подобряване на ефективността на дейността за борба с измамите. Усвояването на фондовете беше допълнително децентрализирано посредством създаването на финансирани от няколко фонда регионални програми и засиленото използване на териториални инструменти. Координационният комитет по Споразумението за партньорство ще изпълнява централната роля при координирането на политиките в областта на инвестициите. Той ще определи стратегически насоки, а постиженията на национално и регионално равнище ще бъдат измервани спрямо целите по стратегията „Европа 2020“.

4. Опростяване за бенефициерите

Полша се ангажира да увеличи използването на финансови инструменти, авансови плащания и опростени разходи. Годишното планиране на поканите за представяне на предложения ще повиши сигурността и ще улесни планирането на проекти. Създаването на стандартен формат на искането за плащане за всички програми следва да улесни финансовото управление.

²⁵ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Полша.

1. ЕСИ фондовете в Португалия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

През юни 2014 г. Португалия успешно приключи своята тригодишна програма за икономически реформи, като се върна към обичайния цикъл на ЕС за икономически надзор. През юли 2014 г. Португалия получи осем специфични за държавата препоръки. Областите, които са най-подходящи за намеси чрез ЕСИ фондовете, са свързани с пазара на труда и социалното приобщаване, образованието, обучението и трансфера на знания, финансовия сектор (включително достъп до финансиране за МСП), мрежовите индустрии (енергетика и транспорт), модернизиранието на публичната администрация (повишаване на ефикасността и качеството на съдебната система), както и намаляването на административната тежест, бизнес средата и оценката на реформите.

Основни приоритети и резултати

Подпомагането от ЕСИ фондовете за периода 2014—2020 г. е основано на четири ключови тематични области (конкурентоспособност и интернационализация, социално приобщаване и заетост, човешки капитал и устойчивост и ефикасност при използването на ресурсите) и две междусекторни измерения (свързани с реформата на публичната администрация и интегрираната намеса на териториално равнище).

Средствата от ЕСИ фондовете ще подобрят **предприемачеството и бизнес иновациите** — отчасти чрез развитие на електронната икономика и насърчаване на достъпа на МСП до финансиране и по-комплексни услуги за бизнеса — и повишаване на **икономическата конкурентоспособност** чрез засилване на производството на търгуеми стоки и услуги. Съответно се очаква да бъдат подпомогнати почти 24 000 предприятия, от които около 2000 следва да бъдат новосъздадени дружества.

С подпомагането от ЕСИ фондовете **разходите за НИРД** се очаква да достигнат 2,7 %—3,3 % от БВП (1,5 % през 2013 г.), като се засили трансферът на знания в областта на НИРД между академичната общност и предприятията, укрепвайки системите за научни изследвания и иновации в предприятията и развивайки благоприятна за иновациите бизнес среда.

Ще бъдат предприети действия за **справяне с безработицата** (очаква се над 80 000 търсещи работа и неактивни лица да участват в мерки за увеличаване на достъпа до заетост, а до 211 400 млади хора ще извлекат полза от инициативата за младежка заетост), подобряване на качеството на **образованието и обучението** и по-добро **удовлетворяване на нуждите на пазара на труда**, като се повишават квалификациите и уменията на активното население, както и чрез намаляване на преждевременното напускане на училище. Заетостта сред хората на възраст 20—64 години се очаква да достигне 75 % (65,4 % през 2013 г.), броят на завършилите висше или еквивалентно образование при лицата на възраст 30—34 години следва да се увеличи до 40 % (30 % през 2013 г.), а преждевременното напускане на училище се очаква да спадне до 10 % (18,9 % през 2013 г.). ЕСИ фондовете също така ще бъдат насочени към **намаляване на бедността** чрез подобряване на достъпа до услуги и подпомагане на социалната икономика, в резултат на което броят на хората в риск от бедност или изключване ще намалее с 200 000.

Чрез ЕСИ фондовете ще бъде подпомогнат преходът към **нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите** посредством насърчаване на ефективността на ресурсите и управление на природните ресурси. Така делът на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия се очаква да се увеличи до 31 % (24,6 % през 2013 г.), увеличението на емисии в сектори извън схемата за търговия с емисии на парникови газове да се ограничи до +1 % в

сравнение с 2005 г. (-12 % през 2013 г.²⁶), а енергийната ефективност в първичното потребление на енергия да се подобри с 20 % в сравнение с 2005 г. (24,6 % през 2013 г.). По-устойчивите **риболовни** практики ще подобрят морските екосистеми и водното биологично разнообразие, ще намалят нежелания улов с 10 % и ще увеличат биологичното производство на аквакултури (+ 25 000 тона).

Освен това финансирането ще допринесе за модернизацията на **публичната администрация** посредством изграждане на капацитет и осъществяване на инвестиции в развитие на човешките ресурси и електронното управление.

В **селското стопанство и развитието на селските райони** средствата от ЕСИ фондовете ще насърчат трансфера на знания и иновации в селското и горското стопанство (около 3 % от общото финансиране) и ефективността на ресурсите, както и прехода към нисковъглеродна и устойчива на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство (22 % от общото финансиране по ЕЗФРСР). Подпомагането за МСП в областта на селското стопанство и рибарството ще допринесе за устойчив растеж и подкрепа за морската икономика и пазарите на труда в крайбрежните общности.

Използване на финансови и териториални инструменти

Използването на финансиране посредством **финансови инструменти** по линия на програмите на политиката на сближаване се очаква да се увеличи повече от четири пъти спрямо предишния програмен период — до над 2,6 млрд. EUR. Обхватът на тази намеса ще бъде разширен отвъд подпомагането на конкурентоспособността на МСП и възстановяването на градските райони и да включва енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, управление на водите, подпомагане на самостоятелната заетост и на микропредприятията и укрепване на инвестиционния пазар чрез социални иновации и предприемачество.

В регионалните програми в континенталните части на Португалия е предвидено използване на **интегрирани териториални инвестиции (ИТИ)**, които ще бъдат разработени посредством „пактове за развитие и териториално сближаване“, и водено от общностите местно развитие посредством интегрирани многосекторни стратегии за местно развитие, изготвяни и прилагани от местни групи за действие и местни рибарски групи за действие. Чрез ИТИ в Лисабон и Порто ще бъдат финансирани действия за интегрирано устойчиво градско развитие, допълвани със специфични оси от регионалните програми в континенталните части.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	12 (4 тематични , 7 регионални, 1 за техническа помощ)	3	1	7
Налични средства (EUR)	21 342 542 314	4 058 460 374	392 485 464	1 189 200 304 ²⁷

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

От 11 тематични предварителни условия не са изпълнени седем, като три от тях могат да се считат за ключови. Най-сериозните се отнасят до приложимото законодателство, което възпрепятства правилното транспониране на Директивата за енергийната ефективност на сградите. Други неизпълнени предварителни условия включват методологията за ценообразуване за водата и транспорта, във връзка с които следва да

²⁶ Данни от 2012 г.

²⁷ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Португалия.

бъде представен реалистичен и напълно развит списък от проекти. Изпълнението на договорените планове за действие ще бъде наблюдавано внимателно.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Координацията между ЕСИ фондовете ще бъде допълнително развита в четири основни области — интегриране на информационни системи, редовно наблюдение и механизми за докладване, система за цялостна оценка и мрежа за наблюдение и оценяване и създаване на портал за единен достъп.

Осем от програмите по политиката на сближаване са финансирани по няколко фонда, като се съчетава използването на ЕФРР/КФ и ЕСФ. Що се отнася до програма „Хоризонт 2020“, COSME и Механизма за свързване на Европа, ще бъдат финансирани допълнителни действия, както и действия за повишаване на осведомеността, информация и обучение на потенциални бенефициери, за да се насърчи участието на национални структури в тези програми.

4. Опростяване за бенефициерите

Опростяването на процедурите за бенефициерите е ключова цел на модела на управление за програмния период 2014—2020 г. и португалските органи възнамеряват да приемат национални разпоредби с по-прости правила и процедури за всички фондове, да използват в по-голяма степен методологии за опростени разходи и да укрепят специализираната информационна система (единна точка за контакт, подобрена информация за бенефициери, електронни формуляри).

1. ЕСИ фондовете в Румъния

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Развиващата се пазарна икономика на Румъния е 13-та по големина в ЕС въз основа на паритет на покупателната способност. Едва 9,8 % от нейните производствени предприятия функционират в секторите на високите/средновисоките технологии. Достъпът до финансиране представлява проблем, особено за МСП, поради високите цени и лихвени проценти. Държавните разходи за НИРД като процент от БВП са най-ниските в ЕС, докато броят на МСП, които осъществяват иновации в рамките на самите предприятия, продължава да намалява спрямо средния за ЕС. Нивото на усъвършенстване на обществените услуги онлайн е сравнително ниско, ниски са и стандартите за енергийна ефективност на сградния фонд. Равнищата на рециклиране и депониране на отпадъци са под целите на ЕС, а прилагането на директивите относно питейната вода и градските отпадъчни води изостава. Други значителни предизвикателства, посочени в препоръките за политиката в рамките на европейския семестър, които са от значение и за дейностите по линия на ЕСИ фондовете, са свързани с транспорта и енергетиката, пазара на труда, социалното приобщаване, намаляването на бедността, достъпа до здравни грижи, уязвимите групи (по-специално ромите), образованието и обучението, административния капацитет и съдебната система.

Основни приоритети и резултати

Обсъжданията относно Споразумението за партньорство и програмите за Румъния доведоха до по-ясни инвестиционни приоритети, до увеличаване на финансирането за научни изследвания и иновации, балансиране на подхода за инвестициите в транспорта и до по-добро съгласуване на целите с националните цели за 2020 г. и с препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

Инвестиции в размер на над 1 млрд. EUR ще **подобрят конкурентоспособността** чрез укрепване на връзките между научните изследвания, иновациите, областите на интелигентна специализация и конкурентните сектори и чрез засилване на трансфера на технологии. Очаква се ЕСИ фондовете да спомогнат за увеличаване на капацитета за участие в научни изследвания на равнище ЕС и да осигурят увеличение с 14 процентни пункта на частните разходи за научни изследвания (като процент от БВП). Подпомаганите от програмите инвестиции имат за цел да удвоят равнището на сътрудничество между иновативни МСП, научноизследователски организации и центрове за технологичен трансфер. Чрез осъществяване на инвестиции в размер на 0,53 млрд. EUR в **ИКТ** ЕСИ фондовете ще спомогнат за удвояване на добавената стойност на ИТ сектора (спрямо БВП) и за увеличаване на броя на потребителите на системи за електронно управление до 35 % от населението. **Подпомагане** в размер на 3,12 млрд. EUR за **МСП, стопанства и кооперации, рибни стопанства и стопанства за аквакултури** ще допринесат за модернизацията, по-високата производителност и равнищата на съществуващите стопанства, както и за реструктуриране на селското стопанство. Предвижда се обемът на производството на аквакултури да се увеличи с почти 260 %. За инвестиции в областта на **енергетиката, изменението на климата и ефективността на ресурсите** ще бъдат използвани разпределени средства в размер на 10,9 млрд. EUR, от които 4,9 млрд. EUR са целево заделени за **съхраняване и опазване на околната среда**. Очаква се чрез инвестициите да бъде намалено наполовина енергопотреблението в жилищните сгради и с една трета при публичното осветление, както и да се насърчи съобразената с климата градска мобилност. В допълнение те ще допринесат за по-чиста страна с ефективно използване на ресурсите, намалявайки наполовина депонираните отпадъци, увеличавайки събирането на отпадъчни води и

намалявайки използването на вода и енергия за напояване, и ще подпомогнат съобразени с околната среда и климата практики за управление на земята.

Инвестиции с общ размер от 6,13 млрд. EUR в **мрежите от ТЕН-Т и достъпността на транспорта** ще доведат до модернизирани на 400 km железопътни линии, 325 km нови пътища, 9 km нови линии на метрото и до намаляване на средното време за пътуване с автомобилен (с 42 %) и железопътен (с 55 %) транспорт. Освен това 0,9 млрд. EUR ще бъдат инвестирани в регионалната мрежа от пътища.

Инвестициите за увеличаване на **участието на пазара на труда** (2,2 млрд. EUR) ще бъдат използвани за засилване на равнището на заетост до 70 % и ще бъдат насочени към неработещи, неучещи или необучаващи се млади хора и други уязвими групи. Ще бъде подпомогната и икономическата диверсификация в селските райони. 3,4 млрд. EUR ще бъдат насочени към **насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността и дискриминацията** и към подпомагане на хора в неравностойно положение (включително роми) да получат достъп до пазара на труда и да бъде подобрен техният здравен и социален статус. Специално внимание ще бъде отделено на предоставянето на достъпни здравни грижи и основани на общността социални услуги, както и на деинституционализацията на деца и хора с увреждания.

1,65 млрд. EUR ще бъдат използвани за **намаляване на преждевременното напускане на училище** на 11,3 % и за **увеличаване на участието във висшето образование** на 26,7 %. Предвидено е подпомагане и за модернизирани на инфраструктурата в сферата на образованието. Като цяло инвестициите в човешки капитал ще достигнат до най-малко 3,5 млн. души.

С 0,8 млрд. EUR от ЕСИ фондовете ще се допринесе за **увеличаване на институционалния капацитет на публичните органи**, като с 0,55 млрд. EUR от тях ще бъдат подпомогнати реформата на публичната администрация и ефективността на съдебната система.

Използване на финансови и териториални инструменти

Значителен дял от инвестициите — 517 млн. EUR (близо четири пъти повече в сравнение с периода 2007—2013 г.) ще бъдат осигурени чрез **финансови инструменти** (включително инициативата за МСП, изпълнявана от ЕИБ). С тях се цели да бъдат подпомогнати МСП, стопанствата и енергийната ефективност чрез предоставяне на капитал за дялово участие, заеми и гаранции на ранния етап и етапа на растеж.

В програмите се предвижда подпомагане в размер на 1,18 млрд. EUR за **устойчиво градско развитие** чрез инвестиции в прехода към нисковъглеродна икономика, опазване на околната среда, възстановяване на изостаналите общности и подобряване на инфраструктурата в сферата на образованието и обучението. Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат осъществени **интегрирани териториални инвестиции**, възлизащи на 1 млрд. EUR, в делтата на река Дунав — територия със специфични екологични и социално-икономически предизвикателства, като ще бъдат разпределени и 880 млн. EUR за водено от общностите местно развитие на градските, селските и зависимите от рибарството области.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	6 (национални)	1	1	6
Налични средства (EUR)	22 541 107 909	8 127 996 402	168 421 371	824 705 627 ²⁸

²⁸ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Румъния.

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Все още предстои да бъдат завършени или изцяло приложени стратегически документи на политиката в някои области за инвестиции. Инфраструктурните инвестиции ще бъдат насочени към транспортен генерален план, към определяне на нуждите от здравна инфраструктура и планове за управление на отпадъците, а стабилен процес на опознаване на сферата на предприемачеството ще доведе до скъсяване на дистанцията между научните изследвания и бизнеса и ще засили иновациите. Документите за политиката по отношение на социалното приобщаване, борбата с бедността и преждевременното напускане на училище, консолидирането на публичната администрация и подобряването на законодателството в областта на обществените поръчки и процедури ще спомогнат за осъществяване на последващи действия по препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Три от специфичните за ЕФМДР предварителни условия са оценени като неизпълнени. Плановите за действие следва да доведат до постигане на съответствие най-късно до края на 2016 г.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Министерството на европейските фондове управлява координационен механизъм за ЕСИ фондовете, който се състои от управителен комитет по Споразумението за партньорство, тематични управителни комитети и работни групи с участието на ресорни министерства, институции и заинтересовани страни. Програмите се управляват на национално равнище от три министерства. Мерките за подобряване на административния капацитет включват подобряване на решенията за публични инвестиции, на прозрачността, етиката и почтеността и управлението на човешките ресурси.

4. Опростяване за бенефициерите

Румъния е пристъпила към опростяване на насоките за заявителите, подобряване на законодателството в областта на обществените поръчки и опростяване на процедурите за обществени поръчки за частни бенефициери, използване на опростени варианти на разходите, опростяване на процедурите за получаване на разрешителни за строеж и опростяване и рационализиране на административните процедури. Опростяването е постоянна задача на една от работните групи в рамките на координационния механизъм на Споразумението за партньорство.

1. ЕСИ фондовете в Словакия

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Словакия устоя успешно на икономическата криза, но пред нея има важни предизвикателства. Страната трябва да засили своя икономически капацитет. Тя е сред държавите членки с най-високи равнища на дългосрочна и младежка безработица. Ромите са маргинализирани, живеят в условия под стандартите и не са добре интегрирани в общото образование и пазара на труда. Лошата транспортна инфраструктура и неефективният пазар на труда ограничават потенциала за растеж. Интензитетът на НИРД продължава да бъде един от най-ниските в ЕС. Словакия е на сравнително ниско място и по няколко показателя за качество на бизнес средата. Тези предизвикателства са отразени в препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

Основни приоритети и резултати

Средствата по ЕСИ фондовете ще засилят **иновативността и конкурентоспособността на предприятията**, ще подобрят резултатите на системата за научни изследвания и иновации и ще насърчат сътрудничеството между научноизследователските организации, висшето образование и бизнес сектора. С инвестиции в размер на 1,8 млрд. EUR частните и публичните разходи за НИРД ще се увеличат от 0,8 % на 1,2 % от БВП. Чрез ЕСИ фондовете активно ще се насърчават частните разходи за научни изследвания и иновации, които ще бъдат увеличени от 0,3 % на 0,8 % от БВП. Условиата, свързани с инвестициите, гарантират по-добро насочване на иновационните инструменти.

Чрез 915 млн. EUR **подпомагане за МСП и за земеделските и рибните стопанства** ще бъдат увеличени производителността и добавената стойност на бизнес сектора. Бизнес средата ще бъде подобрена посредством предоставяне на специализирани услуги за дружествата и мерки за улесняване на икономическото оползотворяване на нови идеи и насърчаване на стартиращи предприятия. Инвестициите за подобряване на конкурентоспособността в хранително-вкусовата промишленост ще подпомогнат 1250 стопанства и 400 дружества в сектора на храните. ЕФМДР ще спомогне за подобряване на устойчивостта на сектора на рибарството и аквакултурите.

Със 737 млн. EUR ще бъдат финансирани инициативи за подобряване на **системите на образованието и обучението** на всички равнища и за гарантиране, че учениците придобиват необходимите умения. Качественото образование и грижите в ранна детска възраст, по-добрите резултати от обучението, приобщаващото образование, както и професионалното образование са сред ключовите области за инвестиции; от това ще се възползват над 100 000 ученици и студенти.

Чрез **заетост и социално приобщаване** ще се подпомогнат хора в затруднено положение, както и представители на групи в неравностойно положение, за да бъдат предоставени равни възможности като другите лица за намиране или запазване на работата и интегриране в обществото. Шансовете на около 250 000 безработни лица, по-специално нискоквалифицирани и дългосрочно безработни лица, следва да могат да бъдат подобрени, като освен това се постави силен акцент върху борбата с младежката безработица. Ще бъде предоставено подпомагане на 150 общини, в които живеят най-нуждаещите се ромски общности.

Ще бъдат инвестирани 278 млн. EUR в **ефективността на публичната администрация**, в съдебната система и правоприлагането, за да се намалят регулаторните и административните тежести и да се насърчават високи стандарти за прозрачност, почтеност и отчетност.

Повече от 1 млрд. EUR инвестиции в **нисковъглеродна икономика** ще бъдат насочени към повишаването на енергийната ефективност в публични и жилищни гради и в предприятия, насърчаване на по-ефективното централно отопление и разработване на планове за действие за намаляване на въглеродните емисии. Крайното потребление на енергия в обществените сгради следва да се понижи с 279 млн. kWh годишно. Инвестициите ще бъдат използвани за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници в крайното потребление на енергия от 10,4 % на 15,5 %.

Инвестиции в размер на 805 млн. EUR в **ИКТ** ще спомогнат за ускоряване на осигуряването на широколентово покритие и на мрежи от следващо поколение до 100 % покритие със скорост от 30 mbps в съответствие с целта от програмата в областта на цифровите технологии за подобряване на услугите за граждани и предприятия и за повишаване на ефективността на публичната администрация.

Инвестиции по линия на ЕСИ фондовете в размер на 3,7 млрд. EUR ще бъдат използвани за завършване на мрежите от TEN-T и за увеличаване на **достъпността на транспорта**. Това ще включва 100 km нови автомагистрала и 125 km модернизирани железопътни линии. ЕСИ фондовете ще допринесат и за модернизацията на публичния транспорт в определени градове и за подобри условия за корабоплаването по вътрешните водни пътища, включително модернизация на пристанището на Братислава. С инвестиции в размер на почти 1,5 млрд. EUR ще бъде подпомогнато изграждането на **екологична инфраструктура**, опазването на околната среда и насърчаването на ефективността на ресурсите. Допълнително над 200 000 души ще бъдат обслужвани чрез подобро третиране на отпадъчните води, а над 12 000 ще бъдат обхванати от мерки за защита от наводнения. Усилията за гарантиране на устойчиво използване на природните ресурси и защитата на богатото биологично разнообразие на Словакия ще бъдат съсредоточени върху избягване на изоставянето на 1,2 млн. ha земеделска земя. За 21 % от земеделската земя ще бъдат подпомогнати екологосъобразни и щадящи климата практики на управление на земята.

Използване на финансови и териториални инструменти

Използването на **финансови инструменти** е планирано да се увеличи с над пет пъти от първоначално разпределените средства в предходния програмен период и ще достигне около 455 млн. EUR. По-голяма част от подкрепата ще бъде предназначена за МСП, за енергийна ефективност и екологична и транспортна инфраструктура. Следва да се проучи възможността за разширяване на обхвата на инструментите и към научни изследвания и иновации и ИКТ, включително широколентова инфраструктура.

Специални програми ще гарантират действително оползотворяване на **териториалните инструменти**. Посредством регионални интегрирани териториални инвестиции ще бъдат инвестирани 890 млн. EUR главно в подобряване на достъпа до ефективни и висококачествени обществени услуги и безопасен и екологосъобразен регионален транспорт. Освен това около 368 млн. EUR ще бъдат инвестирани в устойчиво градско развитие. Местните партньорства ще бъдат засилени посредством водено от общностите местно развитие. С публични разходи в размер на 200 млн. EUR ще бъдат създадени около 1500 работни места чрез подпомагане на МСП в селските райони в рамките на стратегии за местно развитие.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	7 (6 национални, 1 регионални)	1	1	7

Налични средства (EUR)	13 768 317 148	1 559 691 844	15 785 000	1 019 287 563 ²⁹
-------------------------------	----------------	---------------	------------	-----------------------------

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Стратегическите рамки за определени области за инвестиции (напр. научни изследвания) не са завършени и е необходимо те да бъдат приведени в съответствие с одобрените планове за действие. Приети са планове за действие в подкрепа на последващите действия по препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Механизъм за наблюдение на прилагането на мерките в рамките на Законодателния акт за малкия бизнес ще спомогне за насърчаването на предприемаческия дух. Проектите ще бъдат изпълнявани по-ефективно въз основа на планове за управление на отпадъците и регионални транспортни генерални планове.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Координирането на ЕСИ фондовете е възложено на централния координационен орган към правителството. Броят на участващите в изпълнението органи беше намален с цел оптимизиране на изпълнението. Анализът на административния капацитет определи областите (по-конкретно обществените поръчки, правото в областта на околната среда и подобрените действия за борба с измамите), които трябва допълнително да се развият и чиито качество и ефективност трябва да се подобрят.

4. Опростяване за бенефициерите

Словакия е пристъпила към опростяване и хармонизиране на подбора на операции, опростяване на отчитането на разходите по проекти, осигуряване на единна мрежа от структури, предоставящи консултантски и информационни услуги, и актуализиране на информационните системи в съответствие с принципите на електронното сближаване, така че да се намали административната тежест за бенефициерите.

²⁹ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Словакия.

1. ЕСИ фондовете в Словения

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

При общ спад от над 9 % през периода 2008—2013 г. реалният БВП според прогнозата ще се **увеличи с 3,0 % през 2014 г.** Възстановяването на разходите за инвестиции се дължи главно на изграждането на инфраструктура чрез **съфинансиране от ЕС**, докато инвестициите от частния сектор продължават да бъдат слаби. Очаква се реалният БВП да се увеличи средно с 2,2 % през 2015—2016 г. Равнището на безработица остава под средното за ЕС и се очаква още да намалее. На пазара на труда обаче продължават да съществуват структурни предизвикателства под формата на дългосрочна безработица и ниска заетост сред работниците с ниски квалификации и възрастните работници.

Основни приоритети и резултати

Подобряване на иновативността и конкурентоспособността на словенската икономика чрез засилване на инфраструктурата за научни изследвания и иновации и на капацитета за високи постижения. С помощта на над 485 млн. EUR инвестиции общите частни и публични разходи за НИРД спрямо БВП се очаква да се увеличат от около 2,6 % (2012 г.) на 3 % през 2020 г. Също така е прогнозирано, че делът на активните предприятия в сферата на иновациите ще се увеличи с 8,5 % през периода до 2023 г. С инвестиции по линия на ЕСИ фондовете в размер на над 72 млн. EUR ще бъде увеличено **широколентовото** покритие и ще се допринесе за по-балансирано регионално развитие, като още над 20 000 домакинства ще бъдат свързани с нови широколентови мрежи със скорост най-малко 100 Mb/s.

Средства за МСП в размер на 774 млн. EUR (**включително в областта на селското стопанство, рибарството и аквакултурите**) ще подпомогнат подобряването на предприемаческата дейност, увеличаването на производителността и повишаването на добавената стойност на предприятията. ЕСИ фондовете имат за цел да подобрят бизнес средата чрез засилване на услугите за предприятията и улесняване на достъпа до финансиране. Ще бъдат подпомогнати около 7500 предприятия и се очаква да бъдат създадени 1000 нови работни места. В селското стопанство 3,4 % от стопанствата се очаква да се възползват от инвестиции в технологии, адаптиране към изменението на климата, хуманно отношение към животните и водна и енергийна ефективност. Още 3,5 % ще получат подпомагане чрез мерки за млади земеделски стопани и структурни корекции.

Във връзка с целите в областта на **енергетиката и изменението на климата** чрез разпределените средства от ЕСИ фондовете в размер на 281 млн. EUR ще бъдат осигурени инвестиции за намаляване на емисиите на парникови газове и за увеличаване на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници. Годишното първично енергопотребление в обществените сгради се очаква да бъде намалено с 23 GWh на година, а делът на възобновяемите енергийни източници в брутното крайно потребление на енергия да бъде увеличен до най-малко 25 % до 2020 г. С оглед на нарастващия брой на природните бедствия в резултат на изменението на климата 289 млн. EUR ще бъдат използвани за **превенция и управление на риска**, а около 38 000 души ще се възползват от мерки за защита от наводнения.

Освен това инвестиции в размер на почти 615 млн. EUR ще бъдат изразходвани за **опазване на околната среда и ефективно и устойчиво използване на ресурсите**. ЕСИ фондовете ще спомогнат за подобряване на инфраструктурата в сектора на водите, за засилване на устойчивостта на рибарството и аквакултурите, съхраняване на биологичното разнообразие и морските екосистеми, както и за подобряване на градската среда. Благодарение на намесата по линия на ЕСИ фондовете още 120 000 души ще се възползват от подобро водоснабдяване, а 100 000 — от подобро

третиране на отпадъчните води. В широк набор от агроекологични и свързани с климата договори ще се акцентира върху управлението на водите при около 25 % от земеделската земя и върху предотвратяването на почвената ерозия и подобряването на управлението на почвите при над 27 % от нея.

Чрез инвестиции в размер на над 262 млн. EUR ЕСИ фондовете ще допринесат за **премахване на участъците с ограничен капацитет по мрежата TEN-T и за увеличаване на устойчивостта и качеството на транспортната инфраструктура**. По-специално акцентът е върху повишаване на конкурентоспособността на железопътната инфраструктура (25 km железопътни линии по мрежата TEN-T) и подобряване на регионалната мобилност (по-голяма достъпност и по-кратко време за пътуване).

Повече от 370 млн. EUR са предвидени за **подпомагане на устойчивата качествена заетост** с инициативи, предназначени да обхванат почти 49 000 участници, по-специално дългосрочно безработните, нискоквалифицираните, по-възрастните работници и младите хора. ЕСИ фондовете ще насърчат и активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве. Допълнителни инвестиции в размер на 239 млн. EUR в **образование, обучение и професионално обучение за придобиване на умения и за учене през целия живот** ще осигурят възможност за почти 43 000 участници да придобият нови компетентности и/или да повишат нивото на своето образование, а за повече от 59 000 лица — да участват в програми за специализация/преквалификация. Инвестициите ще бъдат насочени и към преодоляване на несъответствието между предлаганите умения и търсенето и ще гарантират по-засилено използване на ИКТ.

Бедността, социалното изключване и дискриминацията ще бъдат преодолявани чрез насърчаване на социалното приобщаване, социалното предприемачество и предоставянето на подходяща инфраструктура и достъпни и качествени услуги на уязвими хора. Посредством инвестиции в размер на 262 млн. EUR програмите за превенция ще обхванат 19 000 души от уязвими целеви групи.

С финансиране от ЕСИ фондовете в размер на 62 млн. EUR ще бъдат подпомогнати **инвестициите в изграждане на институционален капацитет в публичния сектор и в ефективността на публичната администрация**, както и обществените услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяване на реформи, по-добро законодателство и добро управление. Това ще включва подпомагане за подобряване на ефикасността и качеството на съдебната система.

Използване на финансови и териториални инструменти

В сравнение с предишния програмен период Словения ще увеличи заделените от нея средства за **финансови инструменти над четири пъти**, които ще възлязат на около 449 млн. EUR. По-голямата част от подпомагането ще бъде насочено към финансовите нужди на МСП, по-специално в областта на научноизследователската и развойната дейност и иновациите, и (в по-малка степен) към енергийната ефективност.

Градските органи ще реализират инвестиции в размер на 107 млн. EUR от ЕФРР посредством интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Очертаните приоритети за ИТИ са възстановяване на градските райони, устойчива градска мобилност и енергийна ефективност. Местните партньорства ще бъдат засилени чрез водено от общностите местно развитие, което ще обхване 66 % от населението в селските райони. Чрез ЕФМДР ще бъдат осъществени инвестиции в развойна дейност и възможности за заетост за местните рибарски общности и ще бъдат подобрени екологичните ресурси на рибарството и аквакултурите.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, КФ, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	1 (национална, финансирана по няколко фонда)	1	1	9
Налични средства (EUR)	3 011 899 768	837 849 803	24 809 114	1 104 803 616 ³⁰

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Предварителните условия/стратегии за определени области за инвестиции, а именно здравеопазване, транспорт и интелигентна специализация, включително специфични за ЕФМДР предварителни условия относно докладването на риболовния капацитет, не са изпълнени, което трябва да бъде направено в съответствие с договорените планове за действие. Плановете също така обхващат хоризонтални въпроси, като например обществените поръчки и законодателството в областта на околната среда, и подпомагат изпълнението на препоръките за политиката в рамките на европейския семестър.

3. Управление на ЕСИ фондовете

През периода 2014—2020 г. ще има само една финансирана по няколко фонда програма за осъществяване на политиката на сближаване в Словения. Всички фондове ще бъдат координирани на равнището на Споразумението за партньорство. Ще бъде използвана техническа помощ за увеличаване на капацитета на националната администрация.

4. Опростяване за бенефициерите

Ежегодното годишно изпълнение на плановете за действие ще спомогне за оптимизиране на проектите. Предвиждат се опростени варианти на разходите, където това е уместно.

³⁰ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Словения.

1. ЕСИ фондовете в Испания

Икономически и социални предизвикателства

Установиха се ограниченията на традиционния модел за растеж на Испания (основан на строителство, туризъм и други дейности с ниска добавена стойност, в чиято производителност се наблюдава стагнация). ЕСИ фондовете трябва да подпомогнат прехода към основан в по-голяма степен на знания, иновативен и не толкова ресурсоемък модел на развитие и същевременно да намалят неравенството, което се е увеличило в резултат на кризата. Основните предизвикателства са свързани с увеличаване на производителността и конкурентоспособността и насърчаване на заетостта, особено сред младите хора, в рамките на фискална консолидация. Макар финансовата помощ от ЕС, определена през юни 2012 г., да е приключила по задоволителен начин през януари 2014 г., достъпът на МСП до кредитиране все още е ограничен.

ЕСИ фондовете ще помогнат за изпълнението на много от препоръките за политиката в рамките на европейския семестър, напр. инвестиране в човешки капитал, подпомагане на хората (особено младите) да навлязат на пазара на труда, улесняване на достъпа на МСП до финансиране и изпълняване на новата национална стратегия за НИРД и иновации. В тези области е съсредоточено значително финансиране (75 % от ЕСФ и над 30 % от ЕФРР).

Основни приоритети и резултати

Увеличаване на участието на пазара на труда и на производителността на труда; подобряване на политиките в областта на образованието, обучението и социалното приобщаване със специален акцент върху младите хора и уязвимите групи. Инвестирането в човешки капитал и подпомагането на хората да навлязат на пазара на труда ще бъдат основни приоритети с акцент върху работните места за млади хора. Системите на образованието и обучението (включително професионалното образование) ще бъдат подобрени, така че младите хора да получат правилните умения. Ще бъдат осигурени по-големи възможности за хора в затруднено положение и за хора от групи в неравностойно положение. С финансиране в размер на над 10,8 млрд. EUR се очаква да се допринесе за увеличаване на равнището на заетост (от 59,3 % през 2012 г. на 74 % през 2020 г.), намаляване на преждевременното напускане на училище (от 24,9 % през 2012 г. до близо заложените като цел 15 % през 2020 г.) и намаляване с 1,5 милиона на броя на хората в риск от бедност или изключване.

Подпомагане на адаптирането на системата на производство към дейности с по-висока добавена стойност чрез засилване на конкурентоспособността на МСП (включително в селското стопанство и рибарството). Подпомагането за МСП ще включва мерки за засилване на предприемачеството и стартиращите предприятия и за подобряване на конкурентоспособността на предприятията и тяхната способност да извършват дейности с по-висока добавена стойност (включително чрез ИКТ) с крайната цел да имат по-голямо присъствие на международните пазари. Приоритет ще бъде улесняването на достъпа до финансиране. Транспортната система не е достатъчно развита и регионите в преход ще бъдат рационализирани с цел подпомагане на икономическата дейност. Над 9,4 млрд. EUR ще бъдат насочени към това да се гарантира, че 100 % от населението има достъп до интернет със скорост от 30 Mb/s (59 % през 2013 г.) и към значително увеличаване на броя на предприятията износители. Счита се, че 15 000 млади хора ще навлязат в първичния сектор, а 5 % от стопанствата ще бъдат реструктурирани и модернизирани.

Насърчаване на благоприятна за иновации бизнес среда и засилване на НИРД и иновациите. Акцентът е върху приложните НИРД и иновации и ИКТ, включително публично-

частните партньорства и трансфера на технологии, особено в полза на МСП. Всички инвестиции в инфраструктура и проекти за НИРД ще бъдат предмет на четири кумулативни условия: i) да бъдат включени в съответната стратегия за интелигентна специализация в областта на научните изследвания и иновациите, ii) да бъдат трамплин към отлични постижения, iii) да имат доказано конкурентно предимство и iv) да отключват положително социално-икономическо въздействие. Развитието на човешки капитал посредством образование и обучение, включително висше образование, сътрудничеството с предприятия и увеличените частни инвестиции ще бъдат от ключово значение. С почти 5,7 млрд. EUR се очаква делът на разходите за НИРД, съфинансирани от частния сектор, да нарасне от 45,6 % (2012 г.) на 60 % през 2020 г., което ще доведе до използването на технологични иновации в около 25 % от испанските предприятия с повече от 10 служители (спрямо 13,22 % през периода 2010—2012 г.). Инвестициите ще допринесат за ефективна съдебна власт, като подпомогнат разработването на система за електронно правосъдие.

По-ефективно използване на природните ресурси, наред с другото развиване на потенциала на „синята“ икономика. Ще бъдат подпомогнати не само енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, но и чистият градски транспорт и целенасочените екологични инвестиции. Устойчивото рибарство и аквакултурите ще бъдат насърчени, а морските екосистеми и водното биологично разнообразие — подобрили. Финансирането с повече от 10,4 млрд. EUR се очаква значително да намали потреблението на енергия в сградите и предприятията. Също така се счита, че 14 % от земеделските и горските райони ще бъдат обхванати от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие.

Използване на финансови и териториални инструменти

Испания планира да разпредели почти 1,5 млрд. EUR за **финансови инструменти**, което представлява значително увеличение спрямо предходния период. 800 млн. EUR от тази сума ще бъде реализирана чрез инициативата за МСП. Въпреки това следва да се проучи възможността за използване на финансови инструменти за допълнителни инвестиции в ИКТ, екологична и транспортна инфраструктура и енергийна ефективност, особено в региони, които все още не са планирали как да използват финансови инструменти.

Над 970 млн. EUR ще бъдат инвестирани в интегрирани действия за **устойчиво градско развитие**, които обхващат няколко тематични цели и са включени в съответните градски стратегии. **Интегрирани териториални инвестиции** ще бъдат използвани в най-малко пет случая.³¹ Над 900 млн. EUR ще бъдат използвани чрез водено от общностите местно развитие.³²

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	45 (6 национални, 38 регионални, 1 за техническа помощ)	18 (1 национални, 17 регионални)	1	8
Налични средства (EUR)	27 941 949 230	8 297 388 821	1 161 620 889	1 378 541 701 ³³

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

³¹ „Сини“ ИТИ (стратегия за Атлантическия океан), Мар Менор (Мурсия), Кадис, Естремадура, Теруел.

³² Главно в селски и крайбрежни области, но и в някои градски райони с висока гъстота при определени условия.

³³ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Испания.

Някои от тематичните предварителни условия, свързани главно с води, отпадъци, транспорт и заетост, все още не са изпълнени. Въпреки това са въведени подходящи планове за действие.

3. Управление на ЕСИ фондовете

ЕСИ фондовете са координирани чрез специални структури (комитети за координация, оценяване и наблюдение) и тематични мрежи (за комуникации, научни изследвания и иновации, градска и околна среда, равни възможности, социално приобщаване, въпроси на селските райони и рибарството).

Системата за изпълнение е опростена чрез намаляване на междинните органи, разделение между националните и регионалните междинни органи, разходи по различни програми по линия на ЕФРР и засилено използване на електронна администрация.

4. Опростяване за бенефициерите

Използването на единни ставки и варианти на опростени разходи съгласно регламентите ще бъде разширено значително.

1. ЕСИ фондовете в Швеция

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

Брутният вътрешен продукт на Швеция и заетостта в страната бележат увеличение чрез нарастващото вътрешно търсене. Потреблението на домакинствата е нараснало вследствие на ниските лихвени проценти, увеличаващите се разполагаеми доходи и експанзионистичната фискална политика. Публичното потребление се увеличава поради по-високите разходи за интеграция на мигранти, образование и грижи за възрастните. Швеция е постигнала ограничен напредък по изпълнението на препоръките за политиката в рамките на европейския семестър. Въпреки относително скромната икономическа активност заетостта е нараснала особено много през последните години. Тя се възстанови успешно от финансовата криза и вече е близо до нивата отпреди кризата, като равнището на заетост е сред най-високите в държавите от ЕС. Въпреки това поради увеличаващата се работна сила безработицата се запази на около 8 % в продължение на няколко години. Продължаващото предизвикателство пред шведския пазар на труда е интегрирането на големия брой икономически и социално уязвими лица. Анализът показва, че Швеция е в много добра позиция, като вече постига повечето от целите по стратегията „Европа 2020“ и дори си поставя по-амбициозни цели.

Основни приоритети и резултати

Швеция избра да се съсредоточи върху следните приоритети, тясно свързани с целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж: 1) насърчаване на конкурентоспособността, знанията и иновациите; 2) засилване на устойчивото и ефективно използване на ресурсите за устойчив растеж; и 3) увеличаване на заетостта, пригодността за заетост и достъпа до пазара на труда.

Научните изследвания, развитието и иновациите (НИРД и иновациите) ще бъдат подпомогнати с инвестиции в размер на 330 млн. EUR, като по този начин се гарантира водещата роля на Швеция в областта на иновациите. Програмите ще спомогнат за **създаване на солидна научноизследователска и иновационна среда** с цел да се укрепи взаимодействието между научните изследвания и промишлеността, да се увеличи възможността за пазарна реализация на продуктите на предприятията и допълнително да се засилят иновациите. Швеция ще използва ЕСИ фондовете за осъществяване на **стратегии за интелигентна специализация** във всичките осем региона чрез включване на повече от 5600 предприятия, които ще си сътрудничат с научноизследователски институти в рамките на своята област на високи постижения и ще получат подкрепа чрез ЕСИ фондовете за пускане на нови продукти на пазара. С финансиране в размер на 200 млн. EUR ще бъде подпомогнат преходът към нисковъглеродна икономика във всички сектори.

ЕСИ фондовете имат ключова роля в **повишаване на конкурентоспособността на МСП** чрез инвестиране на 500 млн. EUR във всички сектори, включително селското стопанство и рибарството. Освен това 250 млн. EUR ще бъдат използвани за подобряване на достъпа до и използване на **ИКТ** главно в северната част на страната.

Средствата ще бъдат насочени и към **подобряване на пригодността за заетост**, по-специално сред безработните млади хора и имигрантите, но също така в помощ на заетите лица да избегнат изпадане в (дългосрочна) безработица. С финансиране в размер на 818 млн. EUR, включително 44 млн. EUR от Инициативата за младежка заетост (ИМЗ), ще бъдат подпомогнати пригодността за заетост, социалното сближаване и създаването на работни места. Счита се, че това ще окаже пряко въздействие върху професионалния и социалния живот на най-малко 300 000 граждани. Според оценката ще бъдат подпомогнати най-малко 40 000 безработни млади хора от

цяла Швеция, а чрез ИМЗ ще бъдат предоставени допълнителни услуги за 20 000 младежи.

Що се отнася до околната среда, ЕСИ фондовете ще бъдат насочени към **възстановяване, съхраняване и подпомагане на екосистемите**, по-специално свързаните със селското стопанство, рибарството и горското стопанство. Над 28 % от земеделската земя ще бъдат обхванати от договори за биологично разнообразие, а около 33 % — от договори за по-добро управление на водите. В сектора на рибарството ЕСИ фондовете ще подпомогнат главно прилагането на преразгледаната политика в областта на рибарството (включително забраната за изхвърляне на улов) и други мерки, предприети за защита и възстановяване на водната околна среда. В отговор на нуждата от иновации в селските райони Швеция ще използва мрежата на Европейското партньорство за иновации, чрез което резултатите от научните изследвания се разпространяват до стопаните и дружествата в селските райони, и планира да разкрие около 170 000 места в курсове за обучение. Също така се очаква чрез ЕСИ фондовете да се подпомогне създаването на 3400 работни места в селските райони извън селското стопанство и да бъде подобрен достъпът до услуги и инфраструктура на до 43 % от населението в селските райони.

Използване на финансови и териториални инструменти

Финансовите инструменти ще бъдат използвани в по-голяма степен през програмния период 2014—2020 г., с което разпределените средства по линия на ЕФРР ще бъдат увеличени на 133 млн. EUR, т.е. около 80 % увеличение в сравнение с периода 2007—2013 г. Планирани са три вида инструменти — осем регионални фондове за рисков капитал в подкрепа на МСП, „фонд на фондове“ в подкрепа на частни фондове за рисков капитал в цялата страна и национален „зелен фонд“ за насърчаване на прехода към нисковъглеродна икономика. Швеция използва помощта от ЕФРР само за капиталови инструменти, предназначени за общо подпомагане на МСП и за подпомагане на енергийния сектор.

Програмите ще гарантират действително оползотворяване на **териториалните инструменти**. Три програми по ЕФРР включват прилагането на стратегии за **устойчиво градско развитие**, а за една програма е използван подходът за **интегрирани териториални инвестиции**. Чрез ЕСИ фондовете ще бъдат осъществени инвестиции в **местно развитие**, като повече от 50 % от населението в селските райони ще бъде подпомогнато от стратегии за местно развитие, изпълнявани от 50 местни инициативни групи в цялата страна. Местните партньорства в селски, градски и междинни райони и връзките между селските и градските райони ще бъдат засилени посредством специална национална **програма, финансирана по няколко фонда**, в която са съчетани ЕФРР и ЕСФ и която е насочена изключително към водено от общностите местно развитие.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	8 регионални, 2 национални, 1 програма за воденото от общностите местно развитие	1	1	10
Налични средства (EUR)	1 763 510 980	1 763 565 250	120 156 004	981 326 308 ³⁴

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

³⁴ Общата сума е сумата на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Швеция.

Швеция е изпълнила всички съответни предварителни условия с изключение на това относно енергийната ефективност и общото предварително условие за статистическите системи и показателите за резултати за оперативната програма за водено от общностите местно развитие.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Основният инструмент за оперативна координация за всички ЕСИ фондове ще бъде *Fondsamordningsgruppen* (координационната група по фондовете), която ще се стреми да гарантира необходимото сътрудничество между националните органи, отговарящи за управлението на ЕСИ фондовете: Агенцията за регионален и икономически растеж, шведския Съвет по ЕСФ и Съвета по земеделие на Швеция.

4. Опростяване за бенефициерите

Като важна стъпка към опростяване управляващите органи вече дават на бенефициерите възможност да управляват проектите по електронен път. Обработката изцяло по електронен път на усвояването на ЕСИ фондовете ще бъде възможна през 2016 г. За ЕСФ ще бъде използван нов вариант на опростени разходи въз основа на делегиран акт, приет от Комисията на 9 юли 2015 г.

1. ЕСИ фондовете в Обединеното кралство

Икономически и социални предизвикателства в контекста на ЕСИ фондовете

През 2014 г. икономиката на Обединеното кралство отбеляза растеж от 2,8 % — най-добрият резултат от 2006 г. насам. Според прогнозата растежът през 2015 г. ще бъде 2,5 %. Равнището на заетост (73,5 %) понастоящем е най-високото, достигано някога. Безработицата (5,5 %) е на най-ниското си равнище от почти седем години насам и продължава да намалява.

Пазарът на труда в Обединеното кралство като цяло постига добри резултати, но растежът на производителността на труда е бавен. Нивата на основните умения са по-ниски от тези в сравними държави и освен това пазарът на труда в Обединеното кралство се характеризира с непълна заетост, малко работни часове за определени групи и нисък процент на преход към работа с по-високо заплащане. Детската бедност и домакинствата с ниски доходи са предизвикателства, които може да се задълбочат в резултат на минали промени в данъчните облекчения, а стимулите за работа също е възможно да бъдат засегнати.

Един от основните проблеми за Обединеното кралство е ниската производителност. С помощта на ЕСИ фондовете могат да бъдат повлияни редица фактори, които засягат производителността, а именно чрез по-високо равнище на използване на капитали и инвестиции в НИРД (интелигентен растеж), както и в осигуряването на образование и умения (приобщаващ растеж). Обединеното кралство вече насочва значителни национални ресурси за постигане на целите по стратегията „Европа 2020“, като взема под внимание съответните препоръки за политиката на Обединеното кралство в рамките на европейския семестър. Макар и да е ангажирано с по-общите цели на политиката, Обединеното кралство не е поело ангажимент за целите по стратегията „Европа 2020“, включително тези, свързани с равнището на заетост, равнищата на разходите за НИРД, преждевременното напускане на училище и участието във висше образование

Основни приоритети и резултати

През периода 2014—2020 г. за стратегията „Европа 2020“ директно ще бъдат заделени средства в размер на над 16 млрд. EUR от финансирането по линия на ЕСИ фондовете. Очаква се с инвестиции по линия на ЕСИ фондовете в размер на 1,6 млрд. EUR да бъдат привлечени по-големи (127,5 млн. EUR) **частни инвестиции в областта на научните изследвания и иновациите**.

266 млн. EUR ще бъдат инвестирани за подобряване на инфраструктурата на ИКТ, за да се преодолеят явни случаи на неефективност на пазара и да се постигне напредък по планираните инициативи за засилване на темпото и качеството на местния растеж и за **увеличаване на въвеждането на ИКТ от предприятията**.

С инвестиции в размер на 2,4 млрд. EUR ще бъдат **подпомогнати МСП** чрез преодоляване на бариерите пред растежа, например чрез достъп до финансиране, бизнес консултации, развитие на веригата на доставките и секторна подкрепа (включително за селското стопанство, рибарството и аквакултурите). Подобряването на достъпа до финансиране е ключов приоритет, особено като се има предвид недостигът на средства за инвестиции в много части на Обединеното кралство.

С 1,4 млрд. EUR ще бъде подпомогнато изграждането на пазар на **нисковъглеродни екологични технологии, стоки и услуги** (напр. чрез подпомагане на иновациите, работа с вериги на доставки, финансови инструменти и насърчаване на замяната на един вид транспорт с друг, насърчаването на **енергийната ефективност** (наред с другото в предприятията и промишлените процеси) и подобряването на потреблението

на енергия в около 15 500 домакинства. Ще бъдат направени инвестиции в производството на **допълнителна енергия от възобновяеми източници** в размер на 45 158 MW, подпомагането на специални **нисковъглеродни** решения (напр. интелигентни градове и устойчива мобилност), **нисковъглероден, екологосъобразен обществен транспорт** и отключването на потенциала на **морските енергийни ресурси**.

Приблизително 4,5 млрд. EUR ще допринесат за **изпълнението на политиките в областта на изменението на климата и на приоритетите за устойчиво земеползване и управление** посредством целенасочени действия в областта на селското стопанство, околната среда и климата и посредством управление на рисковете от наводнения и брегова ерозия. Фондовете ще допринесат за устойчивото развитие на районите за рибарство и аквакултури. Също така ще бъдат подобрили морските екосистеми и водното биологично разнообразие. Счита се, че фондовете могат да спомогнат за намаляване на емисиите на парникови газове с 554 048 тона еквивалент на CO₂ годишно.

Финансиране в размер на над 360 млн. EUR ще доведе до **подобрения във функционирането на мрежата TEN-T в по-слабо развитите региони**.

Делът на ЕСФ в програмите по ЕСИ фондовете е 45,9 % (5 148 691 817 EUR). Инициативата за младежка заетост ще бъде достъпна в централен Лондон, Мърсисайд, Тийз Вали и Дъръм, Уест Мидландс, Югозападна Шотландия и Кингстън ъпон Хъл, Търк Сити, Нотингам и Лестър.

Основните приоритети на оперативните програми на Обединеното кралство ще бъдат преодоляване на бариерите пред започване на работа, оставане на пазара на труда или постигане на израстване в работата, включително чрез предоставяне на обучение за придобиване на умения и друга подкрепа; по-специално като се обръща внимание на прехода между безработица и работа. Ще бъде поставен специален акцент върху хората в неравностойно положение и младите хора. Обединеното кралство заделя 1,1 млн. EUR от общо 5,1 млн. EUR по ЕСФ за социално приобщаване и борба с бедността и дискриминацията.

Очакваните резултати включват **по-голям дял иновативни предприятия** (наред с другото чрез повече връзки между МСП и академичните институции и планирано участие от страна на British Business Bank), **повишаване на достъпа до и използването на свръхскоростна широколентова връзка** в съответствие с програмата на ЕС в областта на цифровите технологии, **подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика, подобряване на устойчивото управление на земята в селското и горското стопанство, намаляване на нивата на неактивност сред младите хора и дългосрочно безработните лица и повишаване на нивата на обучение и умения**.

Използване на финансови и териториални инструменти

ЕСИ фондовете ще бъдат използвани за подобряване на достъпа на МСП до финансиране чрез увеличаване на предоставянето на финансиране в случай на неефективност на пазара, както и чрез създаването на услуги за подкрепа. Засега не са оформени конкретни предложения за потенциалното използване на финансови инструменти, тъй като предварителните оценки все още не са приключили; и все пак досега показателите сочат, че Обединеното кралство ще увеличи заделените за финансови инструменти средства с около 50 % спрямо периода 2007—2013 г., което възлиза на над 1 млрд. EUR. По-голямата част от тях ще бъдат използвани за подпомагане на МСП и в областта на иновациите и енергетиката. Освен това

програмите дават възможност да се проучи използването на финансови инструменти с цел създаване на широколентова и екологична инфраструктура.

Териториални въпроси: например най-малко 5,4 % от заделените средства по ЕФРР ще бъдат инвестирани в устойчиво градско развитие на градове и метрополни региони в Англия. Най-малко 5 % от общия размер на участието по ЕЗФРСР, предвидено за програмите за развитие на селските райони в Обединеното кралство, ще бъдат запазени за LEADER. За подпомагане на водено от общностите местно развитие в Англия ще бъдат отделени 48,5 млн. EUR от ЕФРР и 58,3 млн. EUR от ЕСФ. Интегрирани териториални инвестиции ще бъдат използвани за устойчиво градско развитие, както и като инструмент за интегриран подход към инвестициите в по-слабо развития регион на Корнуол и островите Сили. Стратегията за басейна на Атлантическия океан също ще бъде ценен пример за усвояване на ЕСИ фондовете.

Ключова информация

	Политика на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, ИМЗ)	ЕЗФРСР	ЕФМДР	ЕТС
Брой програми	12 регионални	4 регионални	1 национална	10
Налични средства (EUR)	10 974 276 104	5 199 666 491	243 139 437	1 991 080 334 ³⁵

2. Предварителни условия за ефективно и ефикасно използване на ЕСИ фондовете

Подробната оценка на общите и тематичните предварителни условия е предоставена на програмно равнище поради децентрализираната структура на администрацията на Обединеното кралство. Всички общи и тематични предварителни условия са изпълнени.

3. Управление на ЕСИ фондовете

Ще бъде използван набор от допълнителни инструменти на политиката на ЕС (напр. програма „Хоризонт 2020“) и национални инструменти на политиката, за да се увеличат в максимална степен ползите от ЕСИ фондовете. Обединеното кралство е въвело механизми за осигуряване на координация между ЕСИ фондовете и други европейски и национални инструменти.

4. Опростяване за бенефициерите

Управляващите органи разработват договорености, включително по-разширено използване на еднократни суми и опростени варианти на разходите, за да гарантират ефективно намаление на административната тежест за бенефициерите и администраторите.

³⁵ Това е общата сума на финансирането от ЕС за програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС), в които участва Обединеното кралство.